

Príručka
Ministerstva financií Slovenskej republiky pre subjekt verejnej správy
k obsahovej náplni finančných výkazov

História verzií dokumentu	Krátky popis zmien
Verzia 2.0 k 1.4.2020	Nástupnícky dokument Manuálu verzie 1.04, celkové prepracovanie dokumentu, doplnenie základných informácií o finančnej štatistike verejnej správy, doplnenie komentárov k FIN výkazom, precizovanie dlhových nástrojov vo FIN výkazoch.
Verzia 3.0 k 1.7.2020	Doplnenie priradenia subsektora k pohľadávkam a záväzkom (na účtoch 336, 34x, 472) a doplnenie zmien v ocenení vo FIN 3-04 a 4-04. Úprava náplne na riadku 38 pre Ostatné zmeny hodnoty finančných aktív vo FIN 3-04 a a finančných pasív vo FIN 4-04. Úprava gramatických chýb a nesprávne označených riadkov vo FIN 2-04 pri opise ich obsahovej náplne (str. 27). Úprava popisu schváleného rozpočtu vo FIN 1-12 pre obce, ktoré nemajú schválený rozpočet, ale fungujú v rozpočtovom provizóriu.
Verzia 4.0 k 1.8.2020	Doplnenie výdavkov realizovaných prostredníctvom kreditnej karty do vykazovania bankových úverov vo FIN 5-04 (obdobne aj vo FIN 2-04 a 4-04), doplnenie účtov 222 a 223 pre rozpočtové organizácie obcí do vykazovania vo FIN 6-04, informácia k rezervnému fondu obcí a doplnenie informácie o 5. zbere FIN 2-04 a 5-04.
Verzia 5.0 k 1.11.2020	Doplnenie dlhového nástroja do výpočtu maastrichtského dlhu verejnej správy v metodike ESA2010 – formálna úprava textu.
Verzia 6.0 k 29.10.2021	Úprava obsahovej náplne FIN 4-04 v nástroji Vybrané záväzky o odloženú daň a výdavky budúcich období. Nadväzne na to úprava FIN 5-04 v nástroji "VZ" Úprava FIN 3-04 v nástroji Vybrané pohľadávky o odloženú daň. Úprava FIN 6-04 v prípade pôžičiek ŠFRB.
Verzia 7.0 k 18.3.2022	Aktualizácia na základe novely Opatrenia k finančným výkazom z 19.1.2022 č. MF/004791/2022-313 s platnosťou pre výkazy za prvý kvartál 2022

Obsah

1. Základné informácie o finančnej štatistike verejnej správy	3
1.1. Definícia subjektu verejnej správy.....	5
1.2. Vymedzenie povinnosti predkladania FIN výkazov	7
1.2.1. Legislatíva vzťahujúca sa na subjekt verejnej správy v oblasti FIN výkazov.....	8
2. Obsah finančných výkazov.....	11
2.1. FIN 1-12 Finančný výkaz o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách	12
2.2. FIN 2-04 Finančný výkaz o vybraných údajoch z aktív a z pasív	25
2.3. FIN 3-04 Finančný výkaz o finančných aktívach podľa sektorov	34
2.4. FIN 4-04 Finančný výkaz o finančných pasívach podľa sektorov	47
2.5. FIN 5-04 Finančný výkaz o dlhových nástrojoch a vybraných záväzkoch	54
2.6. FIN 6-04 Finančný výkaz o stave bankových účtov a záväzkov obcí, VÚC a nimi zriadených rozpočtových organizácií	64
3. Účtovné závierky ako ďalší zdroj údajov pre finančnú štatistiku verejnej správy.....	71
4. Predkladanie FIN výkazov prostredníctvom IS MF SR.....	72
5. Predkladanie FIN výkazov a účtovnej závierky v prípade organizačných zmien vo verejnej správe.....	73
6. Termíny pre predkladanie FIN výkazov	76
7. Dokument kontrol.....	78
8. Metodická a technická podpora - kontakt, súvisiace dokumenty a užitočné linky	79
9. Prílohy	80
10. Zoznam skratiek.....	80

1. Základné informácie o finančnej štatistike verejnej správy

Finančnou štatistikou verejnej správy pre účely tejto príručky sa rozumie zber, spracovanie, sumarizovanie a analýza údajov predkladaných formou finančných výkazov (FIN) 1-12 až 6-04, ktoré sú definované *Opatrením MF SR č. MF/017353/2017-352*, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy v aktuálnom znení.

Cieľom tejto príručky je bližšie popísať účel, pre ktorý sa FIN výkazy spracovávajú, vysvetliť obsahovú náplň jednotlivých FIN výkazov (formou definícií ako aj príkladov) a dôvody zaraďovania právnických osôb do verejnej správy, ako aj zodpovedať najčastejšie otázky súvisiace s prípravou FIN výkazov.

Slovenská republika ako členský štát EÚ je viazaná európskou legislatívou¹ poskytovať informácie o financiách verejnej správy, čo si vyžaduje budovať a udržiavať rozsiahlu a pravidelnú údajovú databázu. Okrem požiadaviek inštitúcií EÚ sa informácie o verejných financiách zbierajú aj pre národné účely, napr. pre riadenie verejných financií, zostavovanie návrhu rozpočtu verejnej správy, analyzovanie dosiahnutej skutočnosti oproti plánu a podobne. V praxi najznámejšie finančné ukazovatele sledované za sektor verejnej správy každej členskej krajiny EÚ sú saldo a dlh verejných financií v súlade s Maastrichtskými pravidlami².

Odberateľom týchto údajov na národnej úrovni sú štatistické authority - Štatistický úrad SR (ŠÚ SR), Ministerstvo financií SR (MF SR) a Národná banka Slovenska (NBS). Z medzinárodných organizácií je to najmä Európska komisia a jej inštitúcia Európsky štatistický úrad (EUROSTAT), Medzinárodný menový fond, Svetová banka, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD), ale aj ratingové agentúry, komerčné banky a podobne. Pre štatistické účely uvedených inštitúcií sa údaje predkladajú v ním požadovanej štruktúre, základom sú však agregované dáta z FIN výkazov.

Na základe údajov z FIN výkazov (ako aj z výkazov účtovných závierok) subjektov verejnej správy sa spôsobom zdola nahor vyskladáva komplexná finančná štatistika, ktorá poskytuje odpovede na rôzne otázky: aké je zadĺženie daného subjektu; aké saldo príjmov a výdavkov bolo dosiahnuté v sledovanom období; z čoho boli dosiahnuté príjmy a na čo sa vynaložili výdavky; akým objemom majetku disponuje subjekt verejnej správy a aká je jeho štruktúra; aká je celková finančná hotovosť verejnej správy; aká je doba splatnosti prijatých úverov, ktoré čerpajú subjekty verejnej správy; aký dopad bude mať zavedenie konkrétneho zákona / investičného projektu / vládneho zámeru na príjmy, výdavky, majetok a záväzky verejnej správy a ďalšie. Údaje sa preto zbierajú priebežne, aby bolo možné sledovať a hodnotiť ich vývoj (napr. mesačne, štvrťročne). Na základe predchádzajúcich období je potom možné sledovať časové rady a na základe nich robiť odhady a plány pre nasledujúce roky.

Spôsob zberu údajov „zdola nahor“ znamená, že každý subjekt verejnej správy predkladá údaje za seba, za svoju entitu. Subjekty sa ďalej agregujú do určitých skupín, napríklad štátne rozpočtové organizácie, štátne podniky. Agregácia údajov sa realizuje priamo v *zberových informačných systémoch* MF SR, ktoré údaje z FIN výkazov spracovávajú automaticky, v jednotnej štruktúre.

Obdobím, za ktoré sa FIN výkazy predkladajú sa pre účely tejto príručky rozumie určitý časový úsek, napríklad mesiac, štvrťrok, polrok. Štatisticky najdlhšie sledované obdobie je kalendárny rok, pričom alternatívne bude v príručke používaný aj pojem „rozpočtový rok“ alebo „účtovné obdobie“. Vychádza sa z toho, že subjekt verejnej správy nemôže mať účtovné obdobie odlišné od kalendárneho roka, ktoré je zároveň totožné aj s rozpočtovým rokom³.

¹ Nariadenie EP a Rady (EÚ) č. 549/2013 z 21. mája 2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii, ktoré ustanovuje metodiku ESA 2010 (The European System of National and Regional Accounts).

² Po vstupe do EÚ a Eurozóny ide o udržateľnosť verejných financií členskej krajiny. Deficit verejných financií nesmie byť vyšší ako 3 % v pomere k HDP a dlh verejnej správy nesmie byť vyšší ako 60 % v pomere k HDP.

³ §3 ods.8 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

Stručný prehľad kompetencií štátnych orgánov v oblasti finančnej štatistiky verejnej správy

Na základe národnej a medzinárodnej legislatívy je v nasledovnom texte priradená zodpovednosť a kompetencie rozhodujúcich štátnych orgánov v oblasti výkazníctva verejnej správy. Pre účely tohto dokumentu sú uvedené len tie najdôležitejšie:

Ministerstvo financií SR

- ❖ je gestorom zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy),
- ❖ je gestorom zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy),
- ❖ je gestorom zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o účtovníctve),
- ❖ vydáva príručku na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy,
- ❖ je gestorom Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. decembra 2004 č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov (ďalej len rozpočtová klasifikácia),
- ❖ je gestorom Opatrenia č. MF/017353/2017-352, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy (ďalej len opatrenie k FIN výkazom),
- ❖ vydáva Metodické usmernenie k opatreniu č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8. decembra 2004 a vysvetlivky k ekonomickej klasifikácii rozpočtovej klasifikácie,
- ❖ metodicky usmerňuje subjekty verejnej správy v procese zostavovania rozpočtu, so zohľadnením druhovej, organizačnej a ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie a metodicky usmerňuje subjekty verejnej správy v procese zostavovania FIN výkazov,
- ❖ spracováva podklady pre hodnotenie hospodárenia verejných financií v metodike ESA 2010.

Štatistický úrad SR

- ❖ je gestorom zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike (ďalej len zákon o štatistike),
- ❖ vedie register právnických osôb a zverejňuje zoznam subjektov verejnej správy,
- ❖ zaraďuje subjekty do verejnej správy a oficiálne ich informuje o tom,
- ❖ pravidelne hodnotí kritériá pre zaradenie subjektu vo verejnej správe,
- ❖ metodicky usmerňuje pri zaraďovaní výdavkov subjektov verejnej správy podľa funkčnej klasifikácie výdavkov (COFOG),
- ❖ spracováva štatistiku o hospodárení verejných financií v metodike ESA 2010,
- ❖ vykonáva štátne štatistické zisťovania podľa programu štátnych štatistických zisťovaní na určité obdobie,
- ❖ komunikuje s Európskym štatistickým úradom (Eurostatom) a zodpovedá za aplikáciu metodiky ESA 2010 na národnej úrovni.

Štátna pokladnica

- ❖ centralizuje údaje z účtovníctva a údaje potrebné na hodnotenie plnenia rozpočtu verejnej správy,
- ❖ prostredníctvom informačného systému Štátnej pokladnice zodpovedá za zber FIN výkazov subjektov verejnej správy a za spracovanie sumárnych zostáv pre Ministerstvo financií SR a ďalšie inštitúcie,
- ❖ prideluje prístupy do informačného systému Štátnej pokladnice povinným ako aj dobrovoľným klientom.

DataCentrum

- ❖ plní funkciu informačného centra pre rezort Ministerstva financií SR,
- ❖ koordinuje, gestoruje a metodicky usmerňuje tvorbu koncepcie rozvoja informačného systému rezortu Ministerstva financií SR,
- ❖ formuluje štandardy, metodické, organizačné a legislatívne podmienky pre integráciu a vzájomnú prepojitelnosť častí informačného systému rezortu Ministerstva financií SR,
- ❖ je správcom a prevádzkovateľom prierezových informačných systémov rezortu Ministerstva financií SR, ich komunikačno-technologickej infraštruktúry a Centra podpory užívateľov (CPU) informačných systémov rezortu Ministerstva financií SR,
- ❖ prideluje prístupy do jednotlivých modulov informačného systému na základe žiadostí účtovných jednotiek a užívateľov.

1.1. Definícia subjektu verejnej správy

Subjekty verejnej správy sú zadefinované v § 3 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ako *právnické osoby zapísané v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu⁴ a zaradené vo verejnej správe v súlade s jednotnou metodikou platnou pre Európsku úniu*. Zaradenie do verejnej správy znamená zaradenie do jedného z jej „subsektorov“, a to do:

- a) ústrednej správy (kód subsektora S.1311),
- b) územnej samosprávy (kód subsektora S.1313),
- c) fondov sociálneho poistenia a fondov zdravotného poistenia (kód subsektora S.1314).

Zaraďovanie organizácií do verejnej správy vykonáva Štatistický úrad SR na základe zákona o štátnej štatistike a na základe uplatňovania metodiky ESA 2010¹. Uvedená metodika berie do úvahy viaceré kritériá⁵, ktoré musia byť splnené pre to, aby bola organizácia subjektom verejnej správy. Ide hlavne o:

- ❖ **charakter vlastníctva** danej organizácie – ŠÚ SR posudzuje vplyv subjektov sektora verejnej správy na aktivity organizácie a
- ❖ **charakter činnosti** danej organizácie. Ide o to, aby tržby organizácie dostatočne pokrývali jej náklady. Pri posudzovaní je veľmi dôležité detailne poznať charakter jednotlivých výnosov

⁴ § 19 až 21 zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike

⁵ Metodika ESA 2010, a to najmä kapitola 20 (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/esa-2010>) a ďalej Manuál k deficitu a dlhu verejnej správy, kapitola 1 (<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5937189/KS-GQ-14-010-EN.PDF/>)

zaznamenaných ako tržby, keďže metodika ESA 2010 vyžaduje, aby transakcie, ktoré vstupujú do tržieb spĺňali aj isté kvalitatívne charakteristiky.

Zaradenie (či nezaradenie) organizácie do verejnej správy je možné pravidelne overovať prostredníctvom vyhľadávacieho formulára na webovej stránke ŠÚ SR (www.statistics.sk / Databázy / Register organizácií).

Po zadaní 8 miestneho kódu IČO organizácie a zadaní kontrolného kódu, register nájde príslušnú organizáciu a po kliknutí na záznam sa zobrazia bližšie informácie:

ŠTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Štatistiky Databázy Produkty Služby Metaúdaje Zber údajov O nás Vyhľadávať

Ste v: Databázy > Register organizácií

DATAcube.
STATdat.
Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011
Otvorené dáta
Databázy Eurostatu
Register organizácií
Subjekty verejnej správy
Register priestorových jednotiek

Vyhľadať

IČO 00151742

Názov organizácie

Právna forma všetko

Okres všetko

Platnosť všetky záznamy

Kontrolný kód

Vymazať kritériá

Vyhľadať / filtrovať

Záznamov na stranu 25 50 100 1

IČO	Obchodné meno	Obec	Právna forma	Dátum vzniku	Dátum zániku
00151742	Ministerstvo financií Slovenskej republiky	Bratislava - mestská časť Staré Mesto	321 - Rozpočtová organizácia	25.10.1991	

Druhou možnosťou je *Zoznam subjektov verejnej správy*, ktorý je v elektronickej podobe k dispozícii na webovej stránke ŠÚ SR (www.statistics.sk / Databázy / Subjekty verejnej správy).

ŠTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Štatistiky Databázy Produkty Služby Metaúdaje Zber údajov O nás Vyhľadávať

Ste v: Databázy > Subjekty verejnej správy

Subjekty verejnej správy

Posledná aktualizácia: 12.02.2020 | Počet zobrazení: 65477

Subjekty verejnej správy sú právnické osoby zapísané v štatistickom registri organizácií, ktoré sú zaradené v sektore verejnej správy v súlade s európskou metodikou ESA 2010 ustanovenou Nariadením EP a Rady (EÚ) č. 549/2013 z 21. mája 2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii.

Subjekty verejnej správy 2020

- Subjekty verejnej správy január 2020 (zip - 1,52 MB)

Subjekty verejnej správy 2019

- Subjekty verejnej správy december 2019 (zip - 1,55 MB)
- Subjekty verejnej správy november 2019 (zip - 1,50 MB)
- Subjekty verejnej správy október 2019 (zip - 1,51 MB)
- Subjekty verejnej správy september 2019 (zip - 1,48 MB)
- Subjekty verejnej správy august 2019 (zip - 1,50 MB)

Ide o zoznam vo formáte EXCEL, zverejňovanom na mesačnej báze, v ktorom je možné vyhľadávať podľa názvu a IČO. K názvu a IČO sú ďalej poskytované informácie o adrese, právnej forme, subsektore verejnej správy (jeden z troch vyššie uvedených), kód činnosti podľa prevládajúcej ekonomickej činnosti (SK NACE) a v prípade dostupnosti informácie aj zakladateľ resp. zriaďovateľ daného subjektu.

Prípadné námietky voči rozhodnutiu ŠÚ SR zaradiť subjekt do verejnej správy je nutné komunikovať priamo ŠÚ SR (prostredníctvom informačného servisu). Je dôležité, aby subjekty v štatistickom registri o sebe uvádzali aktuálne údaje a informácie, lebo aj na základe nich ŠÚ SR rozhoduje o sektorovej klasifikácii subjektov. V prípade aktualizácie týchto údajov alebo priameho zaslania doplňujúcich informácií môže ŠÚ SR opätovne preveriť sektorové zaradenie danej organizácie.

1.2. Vymedzenie povinnosti predkladania FIN výkazov

Povinnosť predkladať FIN výkazy sa týka *subjektu verejnej správy* a MF SR prostredníctvom Opatrenia bližšie určuje, ktoré FIN výkazy majú predkladať jednotlivé subjekty. **Nie všetky subjekty predkladajú rovnakú sadu FIN výkazov resp. nie v rovnakej periodicite.**

FIN výkazy predkladá len právnická osoba (má pridelené IČO). Keďže podľa zákona o účtovníctve sa právnická osoba považuje za účtovnú jednotkou, budú sa v tejto príručke pojmy *subjekt verejnej správy* a *účtovná jednotka* používať alternatívne.

Organizácie povinné predkladať FIN výkazy:

- ✓ štátne RO a PO,
- ✓ štátne fondy,
- ✓ verejné vysoké školy,
- ✓ Sociálna poisťovňa,
- ✓ Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s.,

- ✓ subjekty založené zákonom, štátne podniky a obchodné spoločnosti v subsektore ústrednej správy (S.1311),
- ✓ dopravné podniky v sektore územnej samosprávy (S.1313),
- ✓ obce, mestá, VÚC, RO a PO územnej samosprávy,
- ✓ obchodné spoločnosti a neziskové organizácie v sektore územnej samosprávy (S.1313) ak sú zároveň definované ako zdravotnícke zariadenia.

Zdravotníckym zariadením sa chápe účtovná jednotka, ktorej prevládajúca ekonomická činnosť je štatisticky klasifikovaná pod kódom divízie SK NACE 86 - Zdravotníctvo. Ide najmä o nemocnice a polikliniky (SK NACE 86100 – Činnosť nemocníc). Kód SK NACE je možné overiť v registri organizácií Štatistického úradu SR.

Organizácie nepredkladajúce FIN výkazy:

- ✗ ostatné obchodné spoločnosti a
- ✗ neziskové organizácie obcí a miest, ktoré sú štatisticky zaradené do subsektora S.1313, a nie sú zdravotníckymi zariadeniami. Tieto subjekty predkladajú len individuálnu účtovnú závierku, ako je uvedené v kapitole č. 3 tejto príručky.

1.2.1. Legislatíva vzťahujúca sa na subjekt verejnej správy v oblasti FIN výkazov

Predkladanie ekonomických údajov prostredníctvom FIN výkazov, ktorým je táto príručka venovaná, nadväzuje na viacero legislatívnych noriem. Tie spája hlavné kritérium, že **ide o údaje subjektov verejnej správy, ktoré nakladajú s verejnými financiami.**

Napríklad zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy ukladá subjektom verejnej správy povinnosť predkladať údaje potrebné na účely zostavenia rozpočtu verejnej správy ako aj priebežného či následného hodnotenia plnenia rozpočtu na žiadosť ministerstva financií, v ním určenom rozsahu, štruktúre a termíne. **Samotný zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy odkazuje na zákon o štátnej štatistike pri definovaní subjektov verejnej správy ako právnických osôb zapísaných v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom SR a zaradených v určitom subsektore verejnej správy podľa metodiky platnej pre Európsku úniu.** Tento register vedie Štatistický úrad SR podľa zákona o štátnej štatistike.

Ďalej v zákone o Štátnej pokladnici je uvedené, že systém štátnej pokladnice zabezpečuje centralizáciu informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy, predkladaných subjektmi verejnej správy (s odkazom na zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy).

Konkrétne výkazy, ktoré sa týkajú subjektov verejnej správy, určuje Ministerstvo financií SR prostredníctvom opatrenia k FIN výkazom (na základe zákona o Štátnej pokladnici). Samozrejme, obsah FIN výkazov je komunikovaný v spolupráci so ŠÚ SR a aj NBS, ktorá takisto patrí medzi národné štatistické authority a je povinná spracovávať určitú štatistiku o verejnom sektore pre Európsku centrálnu banku.

Je nutné si však uvedomiť, že národné štatistické authority sú oprávnené žiadať aj iné údaje a informácie, mimo stanovených FIN výkazov a účtovných závierok (napríklad ŠÚ SR v rámci stanoveného programu štatistického zisťovania alebo MF SR v prípade prijímateľov dotácií z verejných prostriedkov).

Z príslušných právnych noriem uvádzame vybrané časti, ktoré sú podstatné pre oblasť finančnej štatistiky:

✓ **Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov⁶**

- ❖ II. časť zákona, Verejná správa, § 3 obsahuje definíciu subjektov verejnej správy,
- ❖ II. časť zákona, Verejná správa, § 4 definuje Rozpočet verejnej správy,
- ❖ IV. časť zákona, Rozpočtový proces verejnej správy, §14 ods. 5 definuje povinnosť subjektov verejnej správy poskytovať na žiadosť Ministerstva financií SR spôsobom určeným ministerstvom a v ním určenom rozsahu, štruktúre a termíne údaje potrebné na účely zostavenia rozpočtu verejnej správy a hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy vrátane hodnotenia efektívnosti a účinnosti verejných výdavkov,
- ❖ V. časť zákona, Pravidlá rozpočtového hospodárenia, definuje napríklad to, ktorý subjekt verejnej správy môže prijímať úvery alebo poskytovať pôžičky, poskytovať preddavky, vstupovať do úverových alebo pôžičkových vzťahov ako ručiteľ.

Ďalšia legislatíva na základe zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

- ❖ **Opatrenie** Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. decembra 2004 č. MF/010175/2004-42, **ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia** rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov.

Druhovú klasifikáciu, organizačnú klasifikáciu, ekonomickú klasifikáciu a funkčnú klasifikáciu sa uplatňuje pri zostavovaní návrhu rozpočtu subjektov verejnej správy, jeho rozpise, spracovaní podrobného rozpočtu, sledovaní a vykazovaní údajov o jeho realizácii, rozpočtovaní a sledovaní finančných operácií.

Kódy a číselníky podľa vyššie sledovaných klasifikácií sú dôležité pre spracovanie výkazu FIN 1-12. Ten obsahuje nie len dosiahnutú skutočnosť príjmov, výdavkov a finančných operácií triedených podľa daných klasifikácií, ale aj ich schválený rozpočet, úpravy rozpočtu a očakávanú skutočnosť.

- ❖ **Metodické usmernenie** Ministerstva financií Slovenskej republiky k Opatreniu č. MF/010175/2004-42 a vysvetlivky **k ekonomickej klasifikácii rozpočtovej klasifikácie**.
- ❖ **Príručka na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy**. Definuje povinnosti jednotlivých subjektov verejnej správy ohľadom predkladania údajov k zostaveniu rozpočtu verejnej správy, popisuje rozpočtovú klasifikáciu, obsahuje číselník kódov zdrojov pre členenie príjmov, výdavkov a finančných operácií, číselník kódov samostatných účtov štátnych rozpočtových organizácií a ďalšie dôležité informácie z oblasti rozpočtovania.

✓ **Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike**

- ❖ IV. časť zákona, Nástroje porovnateľnosti, §21 ods. 1) splnomocňuje ŠÚ SR na zápis právnickej osoby do registra organizácií na základe údajov, ktoré získal podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov,
- ❖ IV. časť zákona, Nástroje porovnateľnosti, §21 ods. 4) určuje, že zmeny v evidencii právnických osôb zaradených vo verejnej správe podľa osobitných predpisov je úrad povinný písomne

⁶ Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy nájdete aj na portály slov-lex <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/523/20190101>

oznamovať dotknutým právnickým osobám a Ministerstvu financií Slovenskej republiky do 30 dní od vykonania tejto zmeny v registri organizácií.

Ďalšia legislatíva na základe zákona o štátnej štatistike

Klasifikácie a číselníky, ktoré vydáva ŠÚ SR vyhláškou, napr.:

- ❖ Vyhláška 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia COFOG (dôležitá pre klasifikovanie výdavkov vo FIN 1-12). Touto klasifikáciou sa triedia výdavky subjektu verejnej správy podľa funkcie, na ktorú sú určené (bližšie v kapitole 2.1). Klasifikácia COFOG je súčasťou Systému národných účtov.

✓ Zákon 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- ❖ I. časť, Úvodné ustanovenia, § 2 definuje systém štátnej pokladnice, ktorý tvorí sústava činností zabezpečujúcich centralizáciu riadenia verejných financií a sústava vzťahov medzi Ministerstvom financií SR, Štátnou pokladnicou a Ardalom (nedefinuje teda iba konkrétny informačný systém pre zber výkazov alebo pre platobný styk klientov Štátnej pokladnice).
- ❖ I. časť, Úvodné ustanovenia, § 2 ods. 2 definuje, že systém štátnej pokladnice zabezpečuje centralizáciu informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy predkladaných subjektmi verejnej správy,
- ❖ II. časť, Postavenie a pôsobnosť ministerstva v rámci systému štátnej pokladnice, § 2b ods. 2 určuje, že usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy predkladaných subjektmi verejnej správy ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

Ďalšia legislatíva na základe zákona o Štátnej pokladnici

- ❖ **Opatrenie MF SR č. MF/017353/2017-352**, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy v znení opatrenia č. MF/005583/2021-31 **a v znení opatrenia č. MF/004791/2022-313.**

Toto opatrenie je základom pre obsah, štruktúru a termíny zostavenia FIN výkazov. Pre správne vyplnenie údajov vo výkazoch je nutné pracovať aj s ostatnou (vyššie uvedenou) legislatívou, určujúcou klasifikácie a číselníky použité vo FIN výkazoch.

Odkazy na vyššie uvedenú legislatívu a webové sídla inštitúcií nájdete v kapitole 8 - Kontakty, súvisiace dokumenty a užitočné linky.

2. Obsah finančných výkazov

Kapitola 2 poskytuje výklad k obsahu jednotlivých finančných výkazov. Cieľom je popísať obsahovú náplň stĺpcov, riadkov, jednotlivých častí výkazov, vysvetliť príslušné číselníky a klasifikácie použité vo výkaze, uviesť príklady na vyplnenie podľa jednotlivých typov právnych foriem a najčastejšie vecné chyby. Kontroly pri výkazoch sú uvádzané v obmedzenej miere, nakoľko pre oblasť kontrol je vytvorený samostatný dokument s medzivýkazovými kontrolami (bližšie v kapitole 7).

Dôležité informácie sú uvádzané v šedých infoboxoch, zdôrazňujú osobitosti vykazovania údajov v jednotlivých FIN výkazoch a upozorňujú spracovateľa výkazu na dôležité vysvetlenia.

Predkladanie FIN výkazov prostredníctvom IS MF SR je popísané v kapitole č. 4.

Termíny pre predkladanie FIN výkazov za jednotlivé subjekty sú uvedené v kapitole č. 6.

Finančný výkaz 1-12 informuje o hotovostných príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách subjektu verejnej správy, ktoré sa vykazujú vo výške schváleného rozpočtu, upravených hodnôt, očakávanej skutočnosti a dosiahnutej skutočnosti za sledované obdobie.

Finančný výkaz 2-04 poskytuje údaje o aktívach a pasívach z účtovníctva subjektu verejnej správy. Niektoré položky sú upravené pre potreby štatistického sledovania určitých dlhových nástrojov (zábezpeky, rozdelený nájom na finančný a operatívny, pôžičky od subjektov verejnej správy a ďalšie). To znamená, že subjekt verejnej správy si musí upraviť nastavenie analytického členenia niektorých položiek aktív a pasív, aby dokázal predložiť FIN 2-04. Mapovanie syntetických účtov z účtovej osnovy na riadky výkazu FIN 2-04 pre jednotlivé právne formy je uvedené v kapitole 2.2.

Finančný výkaz 3-04 a 4-04 podáva obraz o pohybe finančných aktív resp. finančných pasív. Tie sú užšie definované z celkových aktív a pasív účtovnej závierky. Sektorové členenie podáva obraz o vzájomných ekonomických väzbách v rámci národného hospodárstva.

Finančný výkaz 5-04 je nadefinovaný za účelom výpočtu dlhu subjektu a celej verejnej správy podľa maastrichtských kritérií. Obsahuje dlhové nástroje a niektoré záväzky, ktoré je dôležité priebežne sledovať a overovať na ostatné finančné výkazy. Dôležitým znakom je členenie dlhových nástrojov na istinu a úroky, na tuzemských a zahraničných veriteľov.

Finančný výkaz 6-04 vyplňajú len obce, VÚC a rozpočtové organizácie územnej samosprávy, pričom obsahuje dôležité údaje pre hodnotenie finančného stavu územnej samosprávy. Na základe tohto výkazu sa hodnotí dodržiavanie ustanovení zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, napr. zavedenie nútenej správy, odzravného režimu, hodnotenie zadlženosti obcí/miest a VÚC podľa národných kritérií, priebežne sa monitoruje stav na bankových účtoch územnej samosprávy.

Údaje vo finančných výkazoch vychádzajú zo súvahových položiek, teda z hodnôt účtovaných na účtoch hlavnej knihy alebo v analytickej evidencii členenej podľa jednotlivých štatistických pohľadov.

Niektoré hodnoty sú medzi FIN výkazmi identické avšak sú k nim pridané ďalšie dôležité informácie. Napríklad hodnota záväzku z prijatého bankového úveru ku koncu príslušného štvrťroka je vykazovaná vo FIN 2-04 spolu s úrokmi, vo FIN 4-04 v členení na istinu a úroky, prírastky, úbytky a podľa subsektorov. Vo FIN 5-04 sú k istine a úrokom požadované informácie o dátume prijatia, dátume splatnosti, členenie istiny a úrokov na zahraničných veriteľov.

2.1. FIN 1-12 Finančný výkaz o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách

Finančný výkaz poskytuje údaje o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách subjektu verejnej správy, ktoré sa realizovali prostredníctvom bankových účtov prípadne hotovostnej pokladnice, a to hotovostným spôsobom alebo bezhotovostnými prevodmi.

Cieľom tohto výkazu je poskytovať informácie najmä o:

- ❖ skutočnom plnení rozpočtu príjmov a rozpočtu výdavkov za stanovené obdobie,
- ❖ skutočnom plnení rozpočtu príjmových finančných operácií a výdavkových finančných operácií za stanovené obdobie,
- ❖ triedení príjmov, výdavkov a finančných operácií podľa stanovených klasifikácií,
- ❖ priebežnom plnení rozpočtu za dané obdobie,
- ❖ očakávanej skutočnosti, ktorou sa rozumie predpoklad plnenia rozpočtu príjmov/výdavkov a finančných operácií do konca rozpočtového roka.
- ❖ všetkých príjmov, výdavkoch a finančných operáciách bez ohľadu na to, či boli alebo neboli plánované v čase zostavovania rozpočtu subjektu verejnej správy.

Rozpočtové príjmy, rozpočtové výdavky a finančné operácie

Rozdiel medzi príjmami/výdavkami a finančnými operáciami je daný vecným charakterom transakcie, pričom vychádza z príslušných ustanovení zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie⁷.

§ 4 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

(4) V rozpočte verejnej správy, pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy a pri pohyboch na účtoch finančných aktív sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy vrátane ich vecného vymedzenia, a finančné operácie s finančnými aktívami. Rozpočtovú klasifikáciu tvorí druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia, ekonomická klasifikácia a funkčná klasifikácia. Funkčná klasifikácia sa používa najmä na účely medzinárodného porovnávania výdavkov verejnej správy podľa funkcií verejnej správy; funkčnú klasifikáciu ustanovuje osobitný predpis.

Druhovú klasifikáciu, organizačnú klasifikáciu a ekonomickú klasifikáciu ustanovuje opatrenie, ktoré vydá ministerstvo financií a ktoré sa vyhlasuje uverejnením oznámenia o jeho vydaní v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Povinnosť uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu sa vzťahuje na všetky subjekty verejnej správy.

V prípade rozpočtových organizácií (či už štátnych alebo územnej samosprávy) sa realizujú rozpočtové výdavky prostredníctvom výdavkových účtov a rozpočtové príjmy sa sústreďujú na príjmových účtoch. Z pohľadu postupov účtovania ide o syntetické účty 224 – Účet štátnych rozpočtových príjmov a 225 – Účet štátnych rozpočtových výdavkov pre štátne rozpočtové organizácie a syntetické účty 222 – Výdavkový rozpočtový účet a 223 – Príjmový rozpočtový účet pre rozpočtové organizácie územnej samosprávy.

Rozpočtová organizácia môže sústreďovať príjmy a realizovať výdavky aj zo samostatného účtu v prípadoch taxatívne uvedených v § 22 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, pričom príjmy a výdavky na samostatnom účte rozpočtuje (napríklad na podnikateľskú činnosť). Samostatné

⁷ Metodické usmernenie k opatreniu MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov (<https://www.mfsr.sk/sk/financie/verejne-financie/regulacny-komplex-pravnych-noriem-metodickych-postupov-z-oblasti-rozpocetoveho-procesu/rozpocetova-klasifikacia/>)

účty štátnych rozpočtových organizácií sa v účtovníctve sledujú na syntetickom účte 221 – Bankové účty.

Ostatné subjekty, ako napríklad príspevkové organizácie, obchodné spoločnosti, obce a VÚC používajú svoje bankové účty (221), na ktorých triedia nielen rozpočtové príjmy a rozpočtové výdavky, ale aj finančné operácie.

Rozpočtové príjmy a rozpočtové výdavky

Pre štátne rozpočtové organizácie sú definované zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy a pre obce a VÚC sú definované v zákone o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Príjmom štátneho rozpočtu sú dane, pokuty, poplatky, sankcie, vratky príspevkov a dotácií, odvody vyplývajúce zo zúčtovania finančných vzťahov so štátnym rozpočtom, výnosy z majetkových účastí štátu (dividendy), príjmy kapitál štátneho rozpočtu a ďalšie.

Výdavky štátneho rozpočtu sú výdavky štátnych rozpočtových organizácií a príspevky štátnym príspevkovým organizáciám, výdavky na úhradu preneseného výkonu štátnej správy obciam a VÚC, úroky a poplatky spojené so správou štátneho dlhu a ďalšie.

Príjmom rozpočtu obcí a VÚC sú nedaňové príjmy z vlastníctva a prevodu vlastníctva majetku, úroky, sankcie, dary a výnosy dobrovoľných zbierok, podiely na daniach v správe štátu, dotácie zo štátneho rozpočtu, prostriedky na prenesený výkon štátnej správy a podobne.

Výdavky rozpočtu obcí a VÚC sú výdavky na výkon samosprávnych pôsobností, výdavky na činnosť rozpočtových organizácií obcí a VÚC, výdavky na prenesený výkon štátnej správy, úroky z prijatých úverov a pôžičiek a ďalšie.

Pre ostatné subjekty, napríklad obchodné spoločnosti, neziskové organizácie, nie sú zákonom exaktne určené rozpočtové príjmy a rozpočtové výdavky. Tieto subjekty verejnej správy zostavujú a sledujú rozpočet za celú svoju činnosť. Aj pre tieto subjekty je dôležité rozlišovať medzi príjmami/výdavkami a príjmovými/výdavkovými finančnými operáciami, a nadväzne na to používať správnu ekonomickú klasifikáciu týchto kreditných a debetných operácií na všetkých účtoch organizácie vrátane hotovostnej pokladnice.

Finančné operácie príjmové/výdavkové

Tieto operácie odlišujú rozpočtové pravidlá od „klasických“ príjmov a výdavkov. Predstavujú pohyb prostriedkov súvisiaci s pohybom finančného majetku alebo finančných záväzkov. Sú súčasťou rozpočtu subjektu verejnej správy, ale nie sú súčasťou rozpočtových príjmov a rozpočtových výdavkov. V rámci ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie sa triedia pod kódom hlavnej kategórie 400, 500 a 800.

Napríklad prijatý úver od komerčnej banky sa považuje za príjmovú finančnú operáciu (napr. EKRK 513002) a nie za „príjem rozpočtu resp. rozpočtový príjem“ (napr. EKRK 200). Následné splátky istiny tohto úveru sú klasifikované ako výdavkové finančné operácie (napr. EKRK 821005) a nie ako bežné výdavky (napr. EKRK 600).

Naopak, poskytnutá pôžička je výdavková finančná operácia spojená s nárastom finančnej pohľadávky a nie bežný výdavok. Prijaté splátky istiny budú pre subjekt predstavovať príjmovú finančnú operáciu (EKRK 400), a nie bežný či kapitálový príjem (EKRK 100, 200, 300).

Ako je uvedené vyššie, úroky sú súčasťou rozpočtových príjmov alebo rozpočtových výdavkov a nie sú súčasťou finančných operácií.

Rozpočet subjektu verejnej správy

Subjekt verejnej správy je povinný zostaviť rozpočet príjmov a rozpočet výdavkov, ako aj rozpočet finančných operácií. V prípade rozpočtových organizácií, príspevkových organizácií, obcí a VÚC ide o štandardný každoročný proces.

V prípade novozaistených subjektov s odlišnou právnou formou a spôsobom hospodárenia (obchodné spoločnosti, neziskové organizácie) môže ísť o náročnejší proces zavedenia rozpočtovania hotovostných transakcií, pri ktorom je nutné si uvedomiť rozdiely medzi účtovnými nákladmi a výnosmi, ktoré nie vždy sú spojené s pohybom hotovosti. Napríklad tvorba rezerv a opravných položiek do nákladov nie je v momente ich tvorby zohľadnená aj v hotovostných výdavkoch. Obdobne aj odpisy majetku, precenenie majetku, nerealizované kurzové rozdiely a ďalšie účtovné operácie. Takýto subjekt si môže pomôcť plánovaným cash-flow resp. priradením položek ekonomickej klasifikácie k nákladom a výnosom.

Problemátike zostavovania rozpočtu príjmov a výdavkov subjektu verejnej správy sa venuje Príručka na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na príslušné trojročné obdobie, ktorá je každý rok aktualizovaná a zverejňovaná v elektronickej podobe na webovom sídle MF SR v časti *Financie / Finančný spravodajca*.

Obsahová náplň výkazu FIN 1-12

Výkaz FIN 1-12 sa predkladá mesačne resp. štvrťročne (podľa typu subjektu verejnej správy) vždy so stavom ku koncu príslušného mesiaca resp. štvrťroku. To znamená, že údaje vo výkaze sa vykazujú kumulatívne za príslušné obdobie, napr. za druhý štvrťrok sa vykazujú údaje za predchádzajúcich 6 mesiacov, k 30.4. za predchádzajúce 4 mesiace.

Výkaz FIN 1-12 je založený na rôznych klasifikáciách a triedení príjmov/výdavkov a finančných operácií. Umožňuje priebežne hodnotiť nie len dosiahnutú skutočnosť (v stĺpci 4), ale aj porovnávanie skutočnosti (v stĺpci 4) s plánovaným rozpočtom (v stĺpci 1) alebo očakávanú skutočnosť (v stĺpci 3) s plánovaným rozpočtom.

Druh rozpočtu (stĺpec „a“ v časti I, stĺpec „b“ v časti II)

Druh rozpočtu uvádza len štátna rozpočtová organizácia⁸, podľa opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

Novelou tohto opatrenia z 26. apríla 2017⁹ sa kód druhu rozpočtu 21 - príjmy a výdavky rozpočtových organizácií, vrátane príjmov a výdavkov rozpočtu ústredného orgánu štátnej správy ako rozpočtovej organizácie ďalej rozčlenil na:

- ❖ 211 – príjmy a výdavky rozpočtových organizácií
- ❖ 212 – prevod výdavkov z výdavkového účtu na samostatný účet a prevod príjmov zo samostatného účtu na príjmový účet.

Cieľom používania tohto členenia je klasifikovanie finančných tokov na účtoch v štátnych rozpočtových organizáciách a zabrániť duplicitnému vykazovaniu skutočnosti a zároveň na príjmovom a výdavkovom účte umožniť v skutočnosti detailne rozlíšiť akú časť príjmov a výdavkov v štátnych

⁸ Druh rozpočtu je relevantný aj pre nastavenie systému RIS, kde napr. štátna príspevková organizácia má priradený druh rozpočtu 22, v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy

⁹ Opatrenie MF SR č. MF/008740/2017-421

rozpočtových organizáciách tvoria interné prevody medzi výdavkovým a samostatným účtom a samostatným účtom a príjmovým účtom.

Druhom rozpočtu 212 sa teda odlišujú interné prevody medzi účtami v rámci štátnej rozpočtovej organizácie, od pohybov prostriedkov súvisiacich s externými stranami (inými organizáciami). Zároveň sa sleduje to, aby druhom rozpočtu 211 boli klasifikované až tie výdavky, ktoré „opúšťajú“ štátnu rozpočtovú organizáciu a smerujú na účet inej organizácie.

Druh rozpočtu 212 by sa mal vždy vykazovať v časti I. ako aj v časti II. FIN 1-12, keďže páruje prevod prostriedkov z výdavkového účtu na samostatný účet alebo prevod zo samostatného účtu na príjmový účet štátnej rozpočtovej organizácie. **Preto hodnota vykázaných prevodov pod druhom rozpočtu 212 za príslušné obdobie by mala byť medzi jednotlivými časťami výkazu FIN 1-12 rovnaká.**

Druh rozpočtu 212 na samostatných účtoch štátnej rozpočtovej organizácie je naviazaný na určité položky ekonomickej klasifikácie, ich vzájomná kombinácia je uvedená ďalej v texte pri výklade ekonomickej klasifikácie.

Na webovej stránke MF SR sú zverejnené ilustratívne príklady, ako aj krátka [rekapitulácia pravidiel pre používanie druhu rozpočtu 211 a druhu rozpočtu 212](#)¹⁰.

Zdroj (stĺpec „b“ v časti I, stĺpec „c“ v časti II)

Príjmy a výdavky ako aj finančné operácie sa kódujú povinne aj podľa zdroja. Číselník kódov zdrojov je uvedený v Príručke na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na príslušné rozpočtové obdobie, v prílohe č. 1. Zdroj sa vo výkaze FIN 1-12 uvádza ako alfanumerický kód (s max. štyrmi pozíciami), a kódy zdrojov sú členené samostatne pre štátny rozpočet (štátne ROPO) a samostatne pre rozpočet obcí, VÚC resp. pre rozpočet ostatných subjektov verejnej správy.

Kódy zdrojov určujú pôvod finančných prostriedkov a ich rozdelenie závisí od toho, či ide napr. o prostriedky štátneho rozpočtu, prostriedky rozpočtu EÚ, resp. či ide o prostriedky vytvorené vlastnou činnosťou organizácie. Existujú aj zdroje pre prijaté bankové úvery, zdroje pre štátne finančné aktíva, zdroje pre zahraničné granty a transfery, ktoré nie sú súčasťou štátneho rozpočtu resp. prostriedkov rozpočtu EÚ (iné zdroje ako európske štrukturálne a investičné fondy, napr. prostriedky Nórskeho finančného mechanizmu, Švajčiarskeho finančného mechanizmu a podobne).

Zdroje nie sú exaktne rozdelené na príjmové a výdavkové. Ten istý zdroj môže byť totožný na strane príjmov ako aj na strane výdavkov v jednom výkaze FIN 1-12. Napríklad kód zdroja 111 je pre klasifikáciu prostriedkov štátneho rozpočtu. Používa ho každý subjekt verejnej správy, ktorý príjme prostriedky štátneho rozpočtu a použije ich vo výdavkoch napríklad na nákup materiálu, služieb, úhradu preneseného výkonu štátnej správy a podobne.

V prípade prijatých prostriedkov od iných subjektov (napríklad dotácia poskytnutá z rozpočtu VÚC pre obchodnú spoločnosť vo verejnej správe) musí byť striktné dodržané, že výdavky sa pri úhrade označia takým kódom zdroja, pod ktorým bol kódovaný príjem od poskytovateľa dotácie (napr. kód zdroja 41 – Vlastné príjmi obcí a VUC).

Číselník obsahuje kódy pre zdroje štátneho rozpočtu (napríklad z daní EKRK 100), vlastné zdroje územnej samosprávy (z daní a poplatkov), vlastné zdroje príspevkových organizácií, ale aj prostriedky z Európskej únie podľa príslušného programového obdobia, prostriedky štátneho rozpočtu na spolufinancovanie spoločných programov s EÚ, prostriedky prijaté na základe medzinárodných zmlúv a ďalšie.

¹⁰ <https://www.mfsr.sk/sk/financie/verejne-financie/regulacny-komplex-pravnych-noriem-metodickych-postupov-z-oblasti-rozpocetoveho-procesu/rozpocetova-klasifikacia/>

Číselník kódov zdrojov sa každoročne aktualizuje, napríklad pre rok 2018 už neboli určené kódy zdrojov prostriedkov EÚ pre 1. programové obdobie 2004-2006, nakoľko dané programové obdobie už bolo ukončené.

Ostávajú v platnosti už len kódy pre vrátenie prostriedkov z tohto obdobia, ale nie už pre ich čerpanie. Aktuálny číselník je uvedený vždy v Príručke na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na príslušné rozpočtové obdobie, v prílohe č. 1.

Pri projektoch EÚ je vhodné vychádzať zo zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku prípadne sa informovať u platobnej jednotky alebo riadiaceho orgánu, pod ktorý kód zdroja daný projekt/výzva vecne spadá.

Existujú aj vlastné zdroje príjmov a výdavkov subjektu verejnej správy (kód 40, ktorý sa ďalej člení), napríklad z miestnych daní a poplatkov u obcí/VÚC (kód zdroja 41), predaja majetku obce (kód zdroja 43), zo zisku obchodnej spoločnosti (kód zdroja 42). Ide o príjmy, ktoré pochádzajú z vlastnej činnosti resp. kompetencií subjektu verejnej správy. Ak však tieto prostriedky z vlastnej činnosti prijme iný subjekt, bude ich kódovať nie ako „vlastné zdroje“ ale napr. ako zdroj 11H - Transfer od ostatných subjektov verejnej správy. V prípade poskytnutia finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu subjektom verejnej správy inému subjektu verejnej správy platí, že sa evidujú stále kódom zdroja 111 (napríklad VÚC prijme prostriedky zo štátneho rozpočtu a ďalej ich transferuje inému subjektu verejnej správy).

V praxi je preto veľmi dôležité disponovať touto informáciou – kódom zdroja finančných prostriedkov napr. na základe zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z EÚ fondov, priznanej dotácie od príslušného ministerstva, uznesenia vlády SR a podobne.

Program (stĺpec „c“ v časti 1.2.)

Vykazovanie kódu programu súvisí s aplikáciou programového rozpočtovania výdavkov. Ide o systém založený na plánovaní úloh a aktivít v nadväznosti na stanovené priority a alokovanie disponibilných zdrojov do programov, s dôrazom na výsledky a efektívnosť vynakladania rozpočtových prostriedkov.

Programové rozpočtovanie povinne používajú štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie, štátne fondy, obce¹¹ a VÚC. Za obce, vyššie územné celky a ich rozpočtové organizácie sa kód programu vo výkaze FIN 1-12 neuvádza. Príspevkové organizácie, ktoré alokujú prostriedky z vlastných zdrojov tento stĺpec nevyplňajú, prípadne vyplnia označenie „NEALOK“.

Programovú štruktúru sú povinné v informačnom systéme RIS používať aj verejné vysoké školy, pričom táto štruktúra je identická s programovou štruktúrou rezortu školstva a pravidelne sa aktualizuje pri príprave návrhu rozpočtu verejnej správy.

Kód programu je trojstupňový alfanumerický kód, pričom prvé tri pozície označujú program, ďalšie dve pozície podprogram a ďalšie dve pozície projekt resp. prvok. Číselník programov pre štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie je každoročne aktualizovaný v informačnom systéme RIS, keďže sa používa už pri zostavovaní návrhu rozpočtu na príslušný rok.

K tvorbe programov poskytuje Ministerstvo financií SR podporu prostredníctvom zverejnených dokumentov na webovej stránke

<https://www.mfsr.sk/sk/financie/verejne-financie/regulacny-komplex-pravnych-noriem-metodickych-postupov-z-oblasti-rozpocetoveho-procesu/programove-rozpoctovanie/>

¹¹ Povinnosť programového rozpočtovania platí pre obce s počtom obyvateľov nad 2000.

a pre územnú samosprávu

<https://www.mfsr.sk/sk/financie/verejne-financie/regulacny-komplex-pravnych-noriet-metodickych-postupov-z-oblasti-rozpocetoveho-procesu/programove-rozpoctovanie-uzemnej-samospravy/>.

Kód účtu (stĺpec „a“ v časti II)

Kód účtu vo výkaze FIN 1-12 **uvádzajú štátne rozpočtové organizácie** podľa číselníka uvedeného v prílohe č. 3 k príručke na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy pre príslušný rok **a príspevkové organizácie**, ktoré v súlade s platnou legislatívou vykonávajú podnikateľskú činnosť.

Kód samostatného účtu znamená typ samostatného účtu definujúci príjmy a výdavky podľa určitej činnosti resp. oblasti, z ktorých prostriedky pochádzajú. Napríklad ide o účet s označením 003 - Účet cudzích prostriedkov, na ktorý si rozpočtová organizácia môže previesť prostriedky na mzdy a odvody za mesiac december, aby mohli byť z tohto samostatného účtu vyplatené v mesiaci január nasledujúceho rozpočtového roka. Ďalej môže ísť o 008 - Účet sociálneho fondu, 005 - Účet podnikateľskej činnosti, 018 - Účet zahraničných darov, grantov a dotácií, a ďalšie typy účtov.

Príspevkové organizácie použijú kód účtu 005 pre účely vykázania príjmov a výdavkov dosiahnutých z podnikateľskej činnosti. Údaje za podnikateľskú činnosť vykazujú v druhej časti FIN 1-12.

Zakladanie samostatných účtov a ich používanie v štátnej rozpočtovej organizácii je možné v súlade s §22 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Ide o vymedzené prípady, kedy štátna rozpočtová organizácia môže sústrediť príjmy na samostatných účtoch a realizovať výdavky zo samostatných účtov (podľa § 26 ods. 3 a § 28 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Napríklad, účet 003 pre cudzie prostriedky môžu používať rozpočtové organizácie pre príjem finančných zábezpek, prostriedkov fyzických osôb dočasne vedených na účte organizácie, účet 008 pre prostriedky sociálneho fondu a podobne. Naopak, účet 015 saldo účet štátneho dlhu nemôže používať akákoľvek rozpočtová organizácia, pretože operácie súvisiace so štátnym dlhom môže vykonávať len Ministerstvo financií SR. Rovnako tak aj účet 010 vecne „patrí“ len Správe štátnych hmotných rezerv.

Schválený rozpočet (stĺpec 1)

V tomto stĺpci sa uvádzajú údaje o príjmoch/výdavkoch a finančných operáciách subjektu verejnej správy schválené a rozpísané na základe zákona o štátnom rozpočte na príslušné vykazované obdobie alebo na základe rozpočtu verejnej správy schváleného vládou Slovenskej republiky alebo schváleného orgánom príslušného subjektu verejnej správy. V prípade, ak obec/mesto/VÚC nemá do 31. decembra bežného roka schválený rozpočet na príslušný rozpočtový rok, hospodári v súlade s § 11 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy podľa schváleného rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka (ide o tzv. režim rozpočtového provizória). Do stĺpca 1 sa teda uvedú hodnoty schváleného rozpočtu predchádzajúceho roka. Po ukončení hospodárenia v režime rozpočtového provizória, sa údaje v stĺpci 1 zmenia podľa riadne schváleného rozpočtu.

Spôsob spracovania návrhu rozpočtu za všetky subjekty verejnej správy sa uverejňuje v samostatnej časti Príručky na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na príslušné rozpočtové obdobie. Spracovanie návrhu rozpočtu prebieha prostredníctvom aplikačného programového vybavenia rozpočtového informačného systému (RIS) v moduloch MPR, ZORO a Register investícií.

V prípade iných subjektov (nezapojených do IS RIS/RISSAM) ide o zostavený rozpočet príjmov/výdavkov a finančných operácií podľa jednotlivých klasifikácií, ktorý je formálne schválený vedením účtovnej jednotky (napríklad štatutárom v obchodnej spoločnosti).

Po schválení rozpočtu sa hodnota v stĺpci 1 FIN 1-12 nemení. To znamená, že už raz schválený rozpočet je možné meniť len cez následné úpravy rozpočtu. Výnimka z tohto pravidla je v prípade štátneho rozpočtu, ktorý sa vyhlasuje zákonom. V prípade jeho novelizácie počas bežného rozpočtového roka, sa po prijatí novely zákona o štátnom rozpočte uvádza v stĺpci 1 novelizovaný rozpočet príjmov a výdavkov. Je to z dôvodu, že následné zmeny v rozpočte by nebolo možné identifikovať samostatne, ak by súčasťou rozpočtu po zmenách bola aj príslušná novela.

Rozpočet po zmenách (stĺpec 2)

V stĺpci sa uvádzajú údaje o príjmoch/výdavkoch a finančných operáciách subjektu verejnej správy upravené o vykonané rozpočtové opatrenia napr. v štátnom rozpočte podľa § 15 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy alebo upravené na základe rozhodnutia orgánu príslušného subjektu verejnej správy. Tým môže byť (tak ako v prípade schváleného rozpočtu) napríklad štatutárny orgán subjektu, miestne/mestské zastupiteľstvo obcí/miest a podobne.

Štátne rozpočtové organizácie vykonávajú úpravy rozpočtu v informačnom systéme RIS a jeho module MÚR (na základe založenia a aktivovania evidenčných listov úpravy rozpočtu – ELÚR).

Pri tomto procese je nutné sledovať správny termín aktivácie/potvrdenia Elúr-u, aby daná úprava rozpočtu bola zohľadnená v konkrétnom mesiaci, za ktorý sa FIN 1-12 predkladá.

Zároveň pre štátne rozpočtové organizácie je dôležité komunikovať s Ministerstvom financií SR v prípade rozpočtových opatrení, ktoré schvaľuje Ministerstvo financií SR.

Pod úpravami rozpočtu príjmov je možné si predstaviť napr. zvýšenie rozpočtu nedaňových príjmov z predaja prebytočnej nehnuteľnosti alebo strojov, prístrojov a zariadení, o ktorom sa rozhodlo v priebehu rozpočtového roka a tento predaj nebol zohľadnený v schválenom rozpočte (napr. neboli k dispozícii dostatočné podklady, predaj majetku nebol istý, odsúhlasený a podobne). Na strane zníženia príjmov to môže byť napríklad menší počet odberateľov tovarov a služieb, nižší hospodársky rast (v prípade daní), zníženie sadzieb poplatkov alebo cien poskytovaných služieb.

V prípade finančných operácií môže ísť napríklad o nutnosť čerpať úver na krytie zvýšených finančných potrieb, a tento úver nebol schválený v čase prípravy rozpočtu. Následne vo výdavkových finančných operáciách je nutné upraviť rozpočet o splátky istiny tohto úveru.

V prípade, že neboli vykonané rozpočtové opatrenia resp. úpravy rozpočtu subjektom verejnej správy, údaje v stĺpci 2 sú identické ako údaje v stĺpci 1 „Schválený rozpočet“. To znamená, že v stĺpci 2 sa neuvádzajú len zmeny rozpočtu, ale schválený rozpočet ovplyvnený (+/-) o prípadné úpravy.

Očakávaná skutočnosť (stĺpec 3)

V tomto stĺpci sa uvádzajú údaje o očakávanej skutočnosti, ktorou sa rozumie predpoklad plnenia rozpočtu príjmov/výdavkov a finančných operácií do konca rozpočtového roka. Vychádza sa z upraveného rozpočtu s prihliadnutím na zmeny, ktoré sú známe, ale nie sú zapracované do upraveného rozpočtu (napríklad nerealizované verejné obstarávanie, na ktoré boli rozpočtované prostriedky). Hodnota uvedená v očakávanej skutočnosti môže byť menšia, väčšia alebo aj totožná s hodnotou uvedenou v stĺpci 2.

Subjekty verejnej správy, ktorými sú štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie, štátne fondy, zdravotnícke zariadenia a ostatné subjekty predkladajúce FIN 1-12 v mesačnej periodicite uvádzajú údaje o očakávanej skutočnosti za obdobie január až november.

Subjekty verejnej správy, ktorými sú vyššie územné celky a ich rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie a dopravné podniky predkladajúce FIN 1-12 štvrťročne uvádzajú údaje o očakávanej skutočnosti za prvý až tretí štvrťrok. Obce a ich rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie stĺpec očakávaná skutočnosť nevypĺňajú.

Skutočnosť k ... (stĺpec 4)

V stĺpci sa uvádzajú kumulatívne za príslušné obdobie skutočne dosiahnuté príjmy/výdavky a finančné operácie subjektu verejnej správy k určitému dátumu, ku ktorému sa výkaz zostavuje (napr. kumulatívne za príslušný mesiac, štvrťrok, polrok, rok), realizované prostredníctvom bankových účtov, príjmových účtov, výdavkových účtov alebo pokladnice.

Údaje sa neprispôsobujú rozpočtu ani monitoringu rozpočtu, ale vychádzajú z reálnych platieb (kreditných/debetných) vykonaných subjektom verejnej správy. **Pri hodnotení čerpania osobných výdavkov štátnych rozpočtových organizácií za príslušný rozpočtový rok** sa zohľadnia aj finančné prostriedky prevedené do 31.12. príslušného roka na samostatný účet, za účelom vyplatenia miezd a poistného (za mesiac december) v januári nasledujúceho roka.

Ekonomická klasifikácia⁸ príjmov, výdavkov a finančných operácií (EKRK)

Triedia sa podľa nej všetky príjmy, výdavky a finančné operácie podľa charakteru ekonomickej podstaty transakcie. Základným prvkom ekonomickej klasifikácie príjmov a výdavkov je podpoložka (šesťmiestny kód). Podpoložky, ktoré majú rovnaký ekonomický charakter, tvoria položky (trojmiestny kód), ktoré sa sústreďujú do kategórií a kategórie do hlavných kategórií.

Hlavné kategórie (trojmiestny kód končiaci dvoma nulami) a kategórie (trojmiestny kód končiaci jednou nulou) slúžia najmä makroekonomickým analýzám.

Rozpočtové príjmy sa triedia do troch hlavných kategórií:

- ❖ 100 – Daňové príjmy
- ❖ 200 – Nedaňové príjmy
- ❖ 300 – Granty a transfery

Výdavky do dvoch hlavných kategórií:

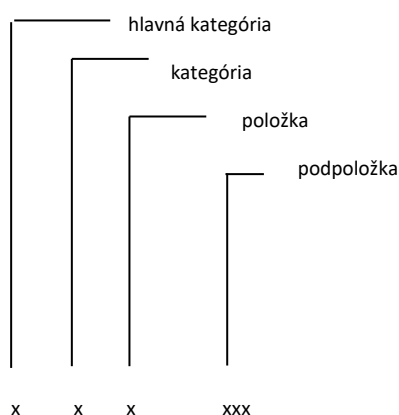
- ❖ 600 – Bežné výdavky a
- ❖ 700 – Kapitálové výdavky

Finančné operácie do troch hlavných kategórií:

- ❖ 400 - Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami
- ❖ 500 - Prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci
- ❖ 800 - Výdavky z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami

Špecifickou hlavnou kategóriou je 900 – Prevody na samostatnom účte štátnej rozpočtovej organizácie.

Schéma číselného kódu ekonomickej klasifikácie

Vo výkaze FIN 1-12 sa uvádza ekonomická klasifikácia podľa položky (napr. 221 Administratívne poplatky) a podpoložky (221 001 Súdne poplatky). **Klasifikovanie príjmov a výdavkov závisí od existencie konkrétnych transakcií v danej organizácii** (napríklad, či daná organizácia môže vyberať daňové príjmy a potom ich aj klasifikovať v rámci hlavnej kategórie 100).

Pre triedenie v rámci konkrétnej kategórie, či položky ekonomickej klasifikácie, okrem už spomenutých princípov, je nutné sledovať prípadné výnimky, ktoré sa týkajú konkrétneho typu subjektu. Napríklad príjmová položka 152 Poistné na starobné poistenie (v kategórii 150 Poistné) používa Sociálna poisťovňa a subjekty podľa zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Bližšie vysvetlenie obsahovej náplne hlavných kategórií EKRK

100 Daňové príjmy

V tejto kategórii sa klasifikujú všetky druhy daní, ktoré sa triedia podľa charakteru základu dane, z ktorého sa daň vypočítava alebo podľa druhu činnosti, ktorá vytvára záväzok (napr. dovoz, predaj, príjem). Súčasťou daňových príjmov je aj poistné v kategórii 150. Z toho vyplýva, že v rámci tejto hlavnej kategórie budú klasifikovať hotovostné príjmy len tie subjekty verejnej správy, ktoré majú oprávnenie vyberať/inkasovať dane, odvody a prípadné pokuty a sankcie s nimi spojené. Ide najmä o štátny rozpočet (Ministerstvo financií SR), Sociálnu poisťovňu, zdravotné poisťovne, Rozhlas a televízia Slovenska, obce, mestá a VÚC (za miestne dane a poplatky). Príspevkové organizácie, neziskové organizácie a obchodné spoločnosti vo verejnej správy nemajú kompetencie na výber týchto príjmov, a teda dané položky EKRK v rámci hlavnej kategórie 100 nepoužívajú¹².

200 Nedaňové príjmy

Ide o príjmy, ktoré nemajú charakter daní a poistných odvodov. Táto hlavná kategória je používaná najmä pre klasifikovanie príjmov z administratívnych poplatkov (napr. u štátnych rozpočtových organizácií za poskytnuté služby verejnosti), kapitálových príjmov z predaja majetku – hnuťelného, nehnuteľného, príjmu z úrokov na bankových účtoch alebo z vkladov, príjmu z náhrad poistného plnenia a podobne. Hlavná kategória 200 je určená aj pre obchodné spoločnosti a neziskové organizácie, kde tieto subjekty klasifikujú príjmy zo svojej činnosti (výroba a predaj produktov, poskytovanie služieb, nákup a predaj tovaru...).

300 Granty a transfery

V rámci tejto hlavnej kategórie sa klasifikujú príjmy z grantov v podobe dobrovoľných príspevkov od „tretích strán (napr. darcov, sponzorov)“, v praxi ide najmä o granty a transfery zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu Európskej únie. Delia sa na zahraničné a tuzemské, bežné a kapitálové. Bežnými grantami a transfermi sa kryjú výdavky bežnej spotreby, mzdy a platy, nákup zásob a podobne. Kapitálové granty a transfery sú určené na výdavky investičného charakteru resp. na obstaranie majetku kúpou alebo výstavbou.

Transfery sa delia aj podľa toho, kto je poskytovateľom prostriedkov. Napr. 312001 – Bežné transfery zo štátneho rozpočtu, 312007 – Bežné transfery z rozpočtu obce. Členenie transferov na transfery v rámci verejnej správy a od subjektov mimo verejnej správy napomáha ich vzájomnej konsolidácii za celý sektor verejnej správy, čo je jedna z podmienok vykazovania príjmov a výdavkov v metodike ESA 2010.

600 Bežné výdavky

V rámci tejto kategórie sa klasifikujú výdavky na bežnú prevádzku organizácie, ako napríklad na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610), poistné a príspevkov do poisťovní (620), nákup tovarov a služieb (630) s detailným členením napríklad na nákup materiálu, energií, služieb,

¹² Vynakladanie rozpočtových prostriedkov alebo inkaso príjmov nemožno opierať o zaradenie daného titulu do rozpočtovej klasifikácie. Vždy je potrebné vychádzať z príslušných právnych predpisov, ktoré oprávňujú organizáciu na výber rozpočtových príjmov alebo na realizáciu príslušných výdavkov. Rozpočtová klasifikácia tieto právne predpisy nenahradzuje.

výdavky na nájomné, ale aj na poskytnuté bežné transfery iným subjektom (640), splácanie úrokov z pôžičiek a úverov (650).

Svojím obsahom ide o najčlenitejšiu hlavnú kategóriu ekonomickej klasifikácie a vyžaduje si adekvátne poznanie obsahovej náplne jednotlivých podpoložiek.

700 Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky môžu byť určené na nákup dlhodobého majetku (budov, stavieb, pozemkov, softvéru, prístrojov, dopravných vozidiel a podobne) pre účely samotnej organizácie alebo môžu byť určené ako kapitálové transfery pre iné subjekty (na plnenie ich účelu a pôsobností). Obstarávanie kapitálových aktív v rámci organizácie sa klasifikuje v kategórii 710 a poskytované kapitálové transfery iným subjektom v kategórii 720.

Pri definícii dlhodobého majetku sa využívajú pravidlá podľa § 22 ods. 7 a 15 zákona o dani z príjmov (výška ocenenia a doba použiteľnosti majetku).

400 Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami

Ako bolo vyššie uvedené, finančné operácie príjmové/výdavkové sú súčasťou rozpočtu ale nevchádzajú do rozpočtových príjmov pod hlavnými kategóriami 100, 200 a 300 a rozpočtových výdavkov pod kategóriami 600 a 700. Predstavujú pohyb hotovosti súvisiaci so zmenou finančného aktíva – napríklad majetkové účasti, poskytnuté úvery a so zmenou finančného pasíva - napríklad prijaté zábezpeky, vydané dlhové cenné papiere. Ich vznik resp. prírastok alebo úbytok je spojený s hotovostným plnením, ktoré sa odlišuje od štandardných príjmov a výdavkov.

Hlavná kategória 400 slúži pre klasifikáciu príjmových finančných operácií, ktoré predstavujú najmä príjem prostriedkov na účet subjektu a zároveň zníženie určitého finančného aktíva. Napríklad v rámci kategórie 410 - Zo splátok tuzemských úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí (istín) sa klasifikuje príjem, ktorý predstavuje zároveň zníženie pohľadávky (finančného aktíva) z predtým poskytnutého úveru, pôžičky alebo NFV; v rámci kategórie 430 - Z predaja majetkových účastí sa klasifikuje príjem, ktorý je spojený s úbytkom majetkových cenných papierov (akcií, podielov).

Existujú však aj také príjmové finančné operácie v rámci hlavnej kategórie 400, ktoré sú spojené so vznikom alebo prírastkom finančného pasíva (záväzku). Podpoložka 456002 pre príjem prostriedkov zo zložených zábezpek na účet subjektu verejnej správy od externých subjektov. Prijatá zábezpeka predstavuje zároveň záväzok vykázaný v súvahe resp. vo FIN 2-04.

500 Prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci

Hlavná kategória 500 slúži pre klasifikáciu príjmových finančných operácií, ktoré predstavujú príjem prostriedkov na účet subjektu a zároveň vznik alebo zvýšenie finančného pasíva. Napríklad v rámci kategórie 510 – Tuzemské úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci sa klasifikuje príjem, ktorý predstavuje zároveň zvýšenie finančného pasíva (záväzku) z prijatého/čerpaného úveru, pôžičky alebo NFV. V rámci tejto hlavnej kategórie ide ďalej o podpoložky finančných operácií spojených so záväzkami z vydaných dlhopisov, vydaných zmieniek alebo prijatých dodávateľských úverov. Členia sa na tuzemské a zahraničné, prípadne na krátkodobé a dlhodobé.

800 Výdavky z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami

Hlavná kategória 800 je protistranou k hlavnej kategórii 400 resp. 500. Sú v nej klasifikované výdavky, ktoré predstavujú nárok subjektu verejnej správy na finančné toky v budúcnosti (ak subjekty verejnej správy požičiava iným) alebo aj tie, ktoré znamenajú znížovanie finančných pasív, teda plnenie svojich záväzkov voči iným subjektom. Napríklad, v rámci kategórie 810 sa klasifikujú výdavkové finančné operácie, ktoré predstavujú poskytnuté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci iným subjektom. Pri týchto teda vzniká nárok subjektu verejnej správy v podobe pohľadávky. V rámci kategórie 820 sa klasifikujú výdavky na splácanie istín prijatých úverov a pôžičiek, a teda z pohľadu subjektu verejnej správy ide o zníženie finančného pasíva – záväzkov.

Z uvedeného vyplýva, že v prípadoch klasifikácie finančných operácií je nutné dbať na súvis ekonomickej transakcie, ktorá sa prejaví aj v súvahe resp. vo FIN 2-04 na strane aktív alebo pasív. Nie je možné vo FIN výkazoch zohľadniť len jednu „časť“ transakcie, napríklad vo FIN 1-12 len príjem z finančnej operácie a nezohľadniť pohyb aktív resp. pasív vo FIN 2-04.

900 Prevody na samostatnom účte štátnej rozpočtovej organizácie

V rámci tejto hlavnej kategórie klasifikujú prevody na samostatnom účte **len štátne rozpočtové organizácie. Iné subjekty verejnej správy túto EKRK nepoužívajú.** Hlavná kategória sa ďalej člení na prevodové príjmy 910, 920 a prevodové finančné operácie 930, 940. Ekonomická klasifikácia má za cieľ zaznamenávať nasledovné pohyby na samostatných účtoch štátnej rozpočtovej organizácie:

- ❖ príjem prostriedkov na samostatný účet, ktorý predstavuje prevod z výdavkového účtu,
- ❖ príjem prostriedkov na samostatný účet, ktoré boli prijaté od externých subjektov a ďalej budú prostredníctvom výdavku zo samostatného účtu prevedené na príjmový účet organizácie alebo prevedené na účet inej organizácie priamo zo samostatného účtu,
- ❖ výdavok zo samostatného účtu, ktorý predstavuje prevod na príjmový účet a
- ❖ výdavok zo samostatného účtu, ktorý predstavuje prevod prijatých prostriedkov na účet inej organizácie.

Štátna rozpočtová organizácia zostavuje svoj rozpočet príjmov a výdavkov s druhom rozpočtu 211, druh rozpočtu 212 sa pri zostavovaní rozpočtu nepoužíva. Podľa obsahovej náplne tejto hlavnej kategórie EKRK v kombinácii s druhom rozpočtu je nutné dodržiavať nasledovné pravidlá ich používania:

- ❖ EKRK 900 sa používa len na samostatných účtoch ŠRO. Nie na príjmovom účte (224) alebo výdavkovom účte (225),
- ❖ Prevodové príjmy (EKRK 910) a prevodové finančné operácie sa nerozpočtujú, používajú sa pri zaznamenávaní skutočnosti vo FIN 1-12,
- ❖ Prevodové príjmy (EKRK 910) používa ŠRO len na samostatnom účte na klasifikáciu prijatých finančných prostriedkov **prevedených z výdavkového účtu** na samostatný účet,
- ❖ Prevodové finančné operácie (EKRK 930, 940) používa ŠRO len na samostatnom účte na klasifikovanie takých finančných prostriedkov, ktoré ŠRO vyberá a prevádza na svoj príjmový účet alebo na klasifikovanie prevodu inému subjektu, u ktorého sa príjem zaznamená,
- ❖ Prevodové finančné operácie (EKRK 930, 940) sa nepoužívajú v prípade, ak ŠRO postupuje prijatý zahraničný grant inému subjektu, tieto presuny sa klasifikujú príslušnými transferovými podpoložkami,
- ❖ **Druh rozpočtu 212 sa používa iba na identifikáciu prevodov z výdavkového účtu ŠRO na samostatný účet tej istej ŠRO a na prevod zo samostatného účtu ŠRO na príjmový účet tej istej ŠRO,**
- ❖ Pre zaznamenanie prevodu z výdavkového účtu na samostatný účet je možné použiť na samostatnom účte len EKRK 910 a 920 s druhom rozpočtu 212,
- ❖ Pri kategórii 930 je možné na samostatnom účte použiť iba druh rozpočtu 211, Pri kategórii 940 je možné na samostatnom účte použiť aj druh rozpočtu 211 aj 212,
- ❖ Pri použití druhu rozpočtu 212 je nutné, aby suma výdavkov prevádzaná z výdavkového účtu (s druhom rozpočtu 212) súhlasila so sumou finančných prostriedkov prijatých na samostatnom účte na kategórii 910/920 (s druhom rozpočtu 212). Obdobne musí súhlasiť suma finančných prostriedkov prevádzaná zo samostatného účtu na kategórii 940 (s druhom rozpočtu 212) so sumou finančných prostriedkov prijatých na príjmový účet (s druhom rozpočtu 212).

❖ Povolené kombinácie druhu rozpočtu 211/212 a EKRK 900 na samostatných účtoch ŠRO:

PRÚ	VRÚ	SAM príjmy	SAM výdavky
212+EKRK (okrem 900)			212+940
	212+610	212+911	
	212+620	212+912	
	212+630	212+913	
	212+640	212+914	
	212+700	212+920	
		211+930	211+940

PRÚ – príjmový účet, VRÚ – výdavkový účet, SAM – samostatný účet

Pričom:

911 – Príjem z prevodu na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania za december

912 – Príjem z prevodu na poistné a na príspevok do poisťovní za december

913 – Príjem z prevodu na tovary a služby

914 – Príjem z prevodu na bežné transfery

920 – Príjem z prevodu na obstarávanie kapitálových aktív a z prevodu na kapitálové transfery

930 – Príjmová prevodová finančná operácia

940 – Výdavková prevodová finančná operácia

Ďalšie použitie EKRK 900 a druhu rozpočtu môže byť určené usmernením Ministerstva financií SR (napríklad klasifikovanie zrážky zo mzdy zamestnanca v prípade exekúcie. Zrážka zo mzdy prevádzaná z výdavkového účtu na samostatný účet sa klasifikuje na samostatnom účte kategóriou 930 - Príjmová prevodová finančná operácia s použitím druhu rozpočtu 211. Na výdavkovom účte sa pri výdavku použije takisto druh rozpočtu 211).

Funkčná klasifikácia výdavkov¹³

Funkčná klasifikácia výdavkov a výdavkových finančných operácií (tzv. COFOG) slúži na triedenie výdavkov podľa oblastí resp. funkcií, ktoré sú zabezpečované subjektami verejnej správy. Ide o medzinárodnú klasifikáciu výdavkov do desiatich tried (napríklad Všeobecné verejné služby, Obrana, Verejný poriadok a bezpečnosť, Ochrana životného prostredia, Zdravotníctvo, Vzdelávanie a ďalšie). Klasifikácia sa člení na Oddiel, skupinu, triedu a podtriedu, pričom textový názov klasifikácie je automaticky doplnený systémom na zber výkazov a zobrazovaný po načítaní údajov z výkazu.

Na základe uvedeného triedenia sa sledujú výdavky „štátu“ resp. verejnej správy podľa funkcií, ktoré zabezpečuje, napríklad poskytovanie zdravotnej starostlivosti, vzdelávania, obranu a poriadok, bývanie. Ide o triedenie nie len bežných výdavkov, ale aj kapitálových výdavkov a výdavkových finančných operácií. Následne je možné na makroekonomickej úrovni dávať do pomeru výdavky v štruktúre COFOG k výške HDP a tak zisťovať, či daná krajina spĺňa limity výdavkov, ku ktorým sa zaviazala napr. medzinárodnými zmluvami (objem výdavkov na obranu v pomere k HDP pre členskú krajinu NATO) alebo reformnými procesmi a takisto je možné štatisticky porovnávať krajiny medzi sebou.

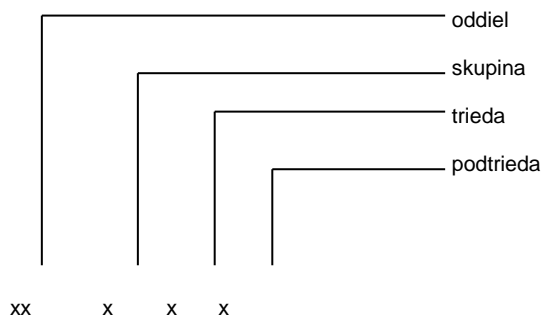
Funkčná klasifikácia je legislatívne určená vyhláškou Štatistického úradu SR č. 257/2014, pričom obsahová náplň je vydaná v prílohe tejto vyhlášky. Gestorom tejto klasifikácie je Štatistický úrad

¹³ <https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/metadata/cofog/>

Slovenskej republiky. Na svojej webovej stránke www.statistics.sk v časti Metaúdaje poskytuje aj odpovede na často kladené otázky ohľadom používania správneho kódu funkčnej klasifikácie.

Základný princíp používania spočíva v tom, že sa výdavky netriedia podľa toho, v ktorej oblasti organizácia pôsobí (napríklad nemocnica v oblasti zdravotníctva), ale podľa toho, aké funkcie sa výdavkami zabezpečujú. Tie môžu byť (a častokrát aj sú) odlišné od hlavnej činnosti organizácie. Napríklad obec vyšle zamestnanca na školenie. Takéto výdavky sa budú klasifikovať v oddiele 09 pre Vzdelávanie a nie v 01 pre Všeobecné verejné služby.

Schéma číselného kódu funkčnej klasifikácie

Číselný kód funkčnej klasifikácie je pre potreby zostavenia a vykazovania verejného rozpočtu štvorstupňový. 1. úroveň - oddiel je označený dvojmiestnym kódom. 2., 3. a 4. úroveň - skupina, trieda a podtrieda postupuje dekadicky po jednom mieste, to znamená, že číselný kód na štvrtej úrovni je päťmiestny (napr. 01.4.0.1 Základný výskum – základný výskum (okrem výskumu v rámci terciárneho vzdelávania)).

Pre správne vykazovanie príjmov, výdavkov a finančných operácií je nutná analytická evidencia v rámci účtovného systému subjektu verejnej správy. Účtovanie o pohyboch (kreditoch/debetoch) na bankových účtoch resp. pokladnici je nutné v momente ich zaznamenania v ekonomickom systéme doplniť o všetky potrebné analytiky, vychádzajúce z klasifikácií a číselníkov tak, aby spracovanie výsledného výkazu FIN 1-12 bolo automatické a bolo zhodné s pohybmi na účtoch subjektu verejnej správy.

Aktuálnosť klasifikácií sa odporúča pravidelne sledovať prostredníctvom webovej stránky MF SR a prípadné zmeny aplikovať do ekonomického systému na začiatku účtovného obdobia.

Dôležité pri spracovaní výkazu FIN 1-12

- ✓ pri určovaní kódov zdroja musí byť dodržaná podmienka, že prostriedky pri úhrade výdavkov sa označia takým istým kódom zdroja, pod akým boli prijaté od poskytovateľa,
- ✓ používať všetky druhy rozpočtovej klasifikácie (funkčná, programová, ekonomická, zdrojová klasifikácia) až na najnižšiu úroveň, ktorá je predpísaná,
- ✓ určovať funkčnú klasifikáciu výdavkov podľa oblastí, do ktorých výdavky smerujú, podľa funkcií zabezpečovaných subjektom verejnej správy. Nie podľa ekonomického sektora, v ktorom subjekt pôsobí,
- ✓ schválený rozpočet vykazovať nemenný. Pre zmeny v rozpočte používať stĺpec „rozpočet po zmenách“, ktorý predstavuje schválený rozpočet +/- úpravy rozpočtu,
- ✓ upravený rozpočet by mal byť minimálne vo výške čerpania výdavkov v danom období,
- ✓ používať ekonomickú klasifikáciu, ktorá zodpovedá činnosti subjektu. Napr. daňové príjmy a príjmy z odvodov môže vykazovať len úzky okruh subjektov (MF SR - kapitola Všeobecná pokladničná správa, obce, VÚC, Sociálna poisťovňa, zdravotné poisťovne, RTVS, Environmentálny fond),
- ✓ pri vykazovaní finančných operácií zohľadniť dopad na zmenu finančných aktív a finančných pasív v súvahe resp. FIN 2-04,

- ✓ pre štátne rozpočtové organizácie: správne používať EKRK 900, druh rozpočtu 212 a kódy samostatných účtov zakladaných v Štátnej pokladnici.

2.2. FIN 2-04 Finančný výkaz o vybraných údajoch z aktív a z pasív

Výkaz vyplňajú subjekty verejnej správy uvedené v § 2 ods. 3 opatrenia k FIN výkazom, to znamená subjekty ústrednej správy (rozpočtové a príspevkové organizácie, obchodné spoločnosti, neziskové organizácie, verejné vysoké školy, tri štátne fondy, ostatné subjekty založené zákonom...), obce, mestá, vyššie územné celky a ich rozpočtové a príspevkové organizácie, zdravotnícke zariadenia a dopravné podniky. **Ostatné obchodné spoločnosti a neziskové organizácie obcí, miest a VÚC tento výkaz nepredkladajú.**

Predmetom vykazovania v tomto výkaze **sú položky aktív a pasív**, ktoré sú zoradené do určitých skupín z pohľadu štatistických požiadaviek. Niektoré riadky výkazu preto môžu obsahovať viac ako jeden syntetický účet z účtovej osnovy subjektu verejnej správy.

Výkaz obsahuje všetky položky štandardnej súvahy (aktíva / pasíva) individuálnej účtovnej závierky subjektu verejnej správy, pričom tieto položky zoraďuje na rovnaký metodický základ bez ohľadu na to, či výkaz predkladá napr. rozpočtová organizácia alebo podnikateľský subjekt. Z tohto dôvodu sa aktíva vždy musia rovnať pasívam vo výkaze FIN 2-04, a zároveň ich celková hodnota je rovná hodnote v štandardnej súvahe.

Finančný výkaz FIN 2-04 poskytuje prehľad o konečných zostatkoch na položkách aktív a pasív k poslednému dňu príslušného štvrťroka vykazovaného obdobia a k poslednému dňu predchádzajúceho účtovného obdobia. Na základe sumarizácie údajov je možné hodnotiť prírastky a úbytky aktív/pasív medzi štvrťrokmi, prepojiť súvahové položky s hotovostným plnením rozpočtu (napríklad v oblasti kapitálových výdavkov) a vzájomne kontrolovať údaje v ostatných FIN výkazoch.

Výkaz FIN 2-04 má dve prílohy, pričom druhá príloha je určená len pre EXIMBANKU. Z dôvodu zjednotenia štruktúry aktív a pasív za ostatné subjekty verejnej správy (rozpočtové a príspevkové organizácie, neziskové organizácie, podnikateľské subjekty) je možné niektoré riadky nevykazovať, nakoľko svojou obsahovou náplňou sa vzťahujú len k určitej právnej forme (napríklad riadok č. 76 je určený pre fondy Sociálnej poisťovne, riadok č. 125 je určený pre záväzky z kúpy podniku v podnikateľských subjektoch). **Pre správne vykazovanie údajov podľa syntetických účtov je možné použiť Pomôcku, ktorá je uvedená nižšie v texte.**

Výkaz Fin 2-04 sa predkladá štvrťročne, vždy so stavom ku koncu príslušného štvrťroka (s výnimkou rozpočtových a príspevkových organizácií, obcí, miest, VÚC a troch štátnych fondov, ktoré k 31.12. predkladajú riadnu súvalu individuálnej účtovnej závierky). To znamená, že údaje za bežné obdobie sa vo výkaze vykazujú kumulatívne za príslušné obdobie, napr. za druhý štvrťrok sa vykazujú údaje za predchádzajúcich 6 mesiacov, za tretí štvrťrok za predchádzajúcich 9 mesiacov.

„5. zber“ FIN 2-04

Za subjekty, ktorými sú mikro účtovné jednotky (podnikateľské subjekty), Exportno-importná banka Slovenska a podnikateľské subjekty zostavujúce účtovnú závierku podľa IFRS štandardov sa výkaz FIN 2-04 k 31.12. predkladá aj po schválení individuálnej účtovnej závierky za predchádzajúci rok. Z dôvodu významne odlišnej štruktúry účtovnej závierky je nutné údaje vo FIN 2-04 predloženej k 31.12. aktualizovať na základe súvahy zo schválenej účtovnej závierky.

Obsahová náplň výkazu FIN 2-04 (štruktúra pre ROPO, obce, VÚC, ŠF, obchodné spoločnosti, Sociálnu poisťovňu a ostatné subjekty verejnej správy okrem Eximbanky).

Zostatok k ... vykazovaného obdobia

V týchto stĺpcoch sa vykazuje brutto hodnota aktív, korekcie a netto vyjadrenie aktív, pasíva ku koncu príslušného štvrťroka bežného obdobia, a to kumulatívnym spôsobom.

Zostatok k 31. decembru bezprostredne predchádzajúceho vykazovaného obdobia

Údaje v tomto stĺpci sú zhodné s údajmi v súvahe pri dodržaní zásady bilančnej kontinuity. Za subjekty, ktoré predkladajú k 31.12 finančný výkaz FIN 2-04 s predbežnými údajmi (neziskové organizácie, podnikateľské subjekty, Sociálna poisťovňa) a následne súvahu individuálnej účtovnej závierky resp. FIN 2-04 podľa auditovanej a schválenej účtovnej závierky, sa hodnoty k 31. decembru vo FIN 2-04 nasledujúceho účtovného obdobia uvádzajú podľa súvahy k 31.12. predchádzajúceho obdobia.

Príklad pre obchodnú spoločnosť:

Obchodná spoločnosť ústrednej správy predloží k 31.12.20xx výkaz FIN 2-04, pričom riadnu účtovnú závierku (a tým aj súvahu) ešte nemá zostavenú. Údaje v stĺpci 1 až 3, 4 vo FIN 2-04 k 31.12. sú teda predbežné. Riadna účtovná závierka za rok 20xx je zostavená až v nasledujúcich mesiacoch (napríklad k 31.3. z dôvodu podania daňového priznania). Následne pri predkladaní FIN 2-04 (v bežnom období 20xx) po zostavení riadnej súvahy (už) k 31.12.20xx-1, sa údaje v stĺpci 4 a 6 FIN 2-04 zmenia podľa súvahy individuálnej účtovnej závierky za rok 20xx-1.

Obsahová náplň vybraných riadkov aktív a pasív

K vybraným pasívam sú ďalšie informácie uvedené aj pri popise výkazu FIN 5-04, a to z dôvodu ich významnosti pre výpočet dlhu subjektu verejnej správy.

Aktívno-pasívne účty (napríklad syntetické účty 336, 341, 342, 343 a 345) **sa vykazujú** k dátumu, ku ktorému sa výkaz zostavuje, **podľa charakteru konečného zostatku**. To znamená, že konečný zostatok sa vykazuje len v aktívach alebo len v pasívach. Nadväzne na to, je potrebné vykazovať konečný zostatok a obraty na týchto účtoch podľa usmernenia k [FIN 3-04](#) a [FIN 4-04](#).

Riadok 27 a 80 Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy

Ide o syntetické účty z účtovej skupiny 35, ktoré vykazujú podľa svojich postupov účtovania len rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky¹⁴. Podľa § 19 postupov účtovania pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky sa na týchto účtoch zaznamenávajú prijaté a poskytnuté transfery zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu obcí a VÚC, transfery medzi subjektmi verejnej správy a odvod príjmov do rozpočtu zriaďovateľa. Iné právne formy ako vyššie uvedené, tieto riadky vo FIN 2-04 nevyplňajú.

Riadky 42, 43, 44, 118, 119, 120 Zúčtovanie daní, sociálnych a zdravotných odvodov

Pohľadávky alebo záväzky z daní, sociálnych a zdravotných odvodov sa vykazujú podľa charakteru zostatku účtov v účtovej skupine 34 a na účte 336. V prípade sociálnych a zdravotných odvodov sa samostatne vykazuje vzťah voči Sociálnej poisťovni a samostatne za zdravotné odvody v sumáre za všetky zdravotné poisťovne. Podľa charakteru zostatku sa vykazuje pohľadávka alebo záväzok z daní a odvodov aj vo FIN 3-04 alebo vo FIN 4-04.

Riadok 92 a 110 Prijaté zábezpeky

Prijaté zábezpeky predstavujú záväzky, ktoré vznikli z prijatých finančných prostriedkov na účet subjektu verejnej správy, a ktoré majú charakter cudzích prostriedkov počas trvania zábezpeky. V praxi sa najčastejšie používajú zábezpeky na základe osobitných predpisov, napríklad dražobná zábezpeka,

¹⁴ Opatrenie MF SR č. MF/16786/2007-31 Z. z.

zábezpeka pri verejnom obstarávaní, zábezpeka na nájomné a podobne. Vzhľadom na špecifickú povahu tohto záväzku, sa o ňom môže účtovať na rôznych syntetických účtoch účtovej osnovy, vo výkaze FIN 2-04 (ako aj vo FIN 4-04 a 5-04) sa však pre účely štatistického vykazovania uvádza tento záväzok samostatne.

Riadok 95 a 113 Záväzky z ostatného **prenájmu** a operatívneho prenájomu

Ide o záväzky z jednorazového prenájomu veci, nehnuteľnosti, priestorov, strojov a prístrojov alebo o dlhodobý zmluvný vzťah založený na poskytovaní služby subjektu verejnej správy (napr. operatívny lízing). Tento zmluvný vzťah nespĺňa kritériá pre finančný prenájom ako je uvedené pre riadok 96 a 114. V prípade dlhodobého majetku je dôležité rozlišovať to, kto je ekonomickým vlastníkom prenájomného majetku (napr. kto sa stará o opravy a údržbu, kto znáša riziko poškodenia alebo straty majetku a podobne).

Operatívny prenájom v praxi predstavuje najmä využívanie vozového parku alebo zariadení a prístrojov, a o tomto zmluvnom vzťahu sa účtuje ako o službe, ktorá je poskytovaná za štandardných trhových podmienok.

Operatívny a finančný prenájom v prípade subjektov uplatňujúcich IFRS štandardy

Subjekty zostavujúce účtovnú závierku podľa IFRS štandardov rozlišujú finančný prenájom podľa IFRS 16 a služby ako výmenné transakcie. Zmenou IFRS 16 sa ruší delenie prenájomu na operatívny a finančný. Účtovná jednotka bude musieť testovať zmluvy s dodávateľmi, či obsahujú ustanovenia, z ktorých vyplýva vzťah nájomcu-prenajímateľa a či sa daný kontrakt považuje za nájom alebo službu.

Z pohľadu vyplnenia FIN 2-04 je dôležité ekonomické vlastníctvo majetku, podmienky za akých môže nájomca využívať majetok, či znáša riziko poškodenia, opráv a údržby, či získava v rámci kontraktu osobitné výhody oproti iným zákazníkom (napr. opakované automatické predlžovanie kontraktu), aká je doba a platby v rámci kontraktu v porovnaní s ekonomickou životnosťou majetku a jeho hodnoty.

Na základe vyhodnotenia týchto informácií uvedie účtovná jednotka záväzky za neuhradené služby voči dodávateľovi na riadku 95 resp. 113 alebo ako záväzky z finančného prenájomu na riadku 96 resp. 114.

Riadok 96 a 114 Záväzky z **finančného prenájomu**

Finančným prenájomom¹⁵ sa rozumie obstaranie dlhodobého majetku na základe nájomnej zmluvy s dojednaným právom kúpy prenajatej veci za dohodnuté platby počas dohodnutej doby nájmu tohto majetku. Súčasťou dohodnutých platieb je aj kúpna cena, za ktorú na konci dohodnutej doby finančného prenájomu majetku prechádza vlastnícke právo k prenajatému majetku z prenajímateľa na nájomcu. Suma úhrad predstavuje takmer celú hodnotu majetku a dĺžka prenájomu predstavuje takmer celú dobu ekonomickej životnosti prenájomného majetku. **V riadku 96 a 114 pre záväzky z finančného prenájomu sa vykazuje aj hodnota záväzku z tzv. autokreditu.**

Riadok 97 a 115 Záväzky zo zmlúv **o energetickej efektívnosti pre verejný sektor**

V riadku 97 a 115 sa uvádzajú záväzky zo zmlúv o energetickej efektívnosti pre verejný sektor uzavreté podľa § 18 zákona č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ide o záväzky voči poskytovateľovi garantovanej energetickej služby¹⁷ vyplývajúce zo špecifických zmlúv, ktoré sú uzatvárané za účelom dosahovania energetickej úspory na strane subjektu verejnej správy. Energetickú úsporu je možné dosiahnuť napr. technickým zhodnotením súčasného majetku

¹⁵ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov

(výmenou kúrenia, komplexnou obnovou obvodového pláštia a okien) alebo poskytnutím služby (napr. zefektívnenie vykurovacieho systému jeho nastavením cez IT), ktorých obstaranie resp. platenie sa uhrádza z dosahovaných úspor na energiách.

Záväzky zo zmlúv o energetickej efektívnosti pre verejný sektor, ktoré **nie sú** uzavreté podľa § 18 zákona č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa vykazujú na riadku 98 a 116 ako Záväzky zo zmlúv o energetickej efektívnosti – ostatné.

Na riadku 97 a 115 Záväzky zo zmlúv o energetickej efektívnosti pre verejný sektor a na riadku 98 a 116 Záväzky zo zmlúv o energetickej efektívnosti – ostatné sa vykazuje nesplatená výška istiny a k nej prislúchajúcich úrokov za energeticky zhodnotený majetok. Záväzky z titulu zabezpečenie udržania garantovanej energetickej efektívnosti (poplatky za služby a tovary) sa vykazujú na riadku Dodávateľa a nevyfakturované dodávky, resp. Ostatné záväzky.

Riadok 101 a 128 Ostatné záväzky

Na riadku Ostatné záväzky sa uvádzajú aj záväzky, ktorých plnenie prešlo z pôvodného veriteľa na tretiu stranu, ktorou je finančná inštitúcia zaradená v sektore S.12 – finančná korporácia, ale zároveň ňou nie je banka (napr. môže to byť faktoringová spoločnosť, ktorej činnosťou je skupovanie pohľadávok, ich následný manažment a príjem plnenia z týchto pohľadávok). Na základe príslušných zmlúv uzatvorených s novým veriteľom sa závazok preklasifikuje na dlhový nástroj vo FIN 4-04 a FIN 5-04 s označením ZMV - Záväzky po zmene veriteľa. Pre účely zostavenia finančných výkazov sa ZMV považujú za dlhový nástroj (pôžičku). Právnym základom pre zmenu veriteľa môže byť napr.:

- zmluva o uznaní záväzku,
- zmluva o pristúpení k dlhu,
- zmluva o postúpení pohľadávok,
- dohoda o uznaní záväzku, resp. dohoda o uznaní záväzku a splátkovom kalendári,
- dohoda o uznaní a splácaní dlhu, resp. dohoda o uznaní dlhu a splátkovom kalendári,
- dohoda o novácii záväzku a dohoda o pristúpení k záväzku,
- oznámenie o plnení ručiteľského vyhlásenia a podobne.

Riadok 104 a 131 Nebankové pôžičky a finančné výpomoci od subjektov mimo verejnej správy

Nebankové pôžičky a finančné výpomoci od subjektov mimo verejnej správy môžu prijímať subjekty verejnej správy len v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy resp. rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Poskytovateľom týchto pôžičiek alebo výpomocí musí byť subjekt mimo verejnej správy, jeho ne/zaradenie do verejnej správy je možné si overiť v registri organizácií na [webovom sídle ŠÚ SR](#) (spôsobom uvedeným v kapitole 1.1)

Za nebankové pôžičky (napr. na základe zmluvy o peňažnej pôžičke) sa **nepovažujú** záväzky, ktoré sa po zmene veriteľa majú splácať nebankovej finančnej inštitúcii zaradenej v sektore S.12 (takéto záväzky sa vykazujú na riadku 101, resp. 128 Ostatné záväzky).

Riadok 105 a 132 Finančné výpomoci a pôžičky od subjektov verejnej správy

Ako finančné výpomoci od subjektov verejnej správy sa najčastejšie vykazujú návratné finančné výpomoci poskytované zo štátneho rozpočtu resp. zo štátnych finančných aktív napr. na základe uznesenia vlády SR alebo so súhlasom Národnej rady SR. Ide o návratné zdroje financovania s dohodnutým obdobím splácania, dátumom splatnosti a úročením. Obec alebo vyšší územný celok môže poskytnúť návratnú finančnú výpomoc zo svojho rozpočtu právnickej osobe, ktorej je zakladateľom, pričom na tento účel nemôže použiť návratné zdroje financovania.

V pasívach FIN 2-04 sú záväzky, pôžičky, výpomoci a úvery členené podľa zostatkovej doby splatnosti, obdobne ako v prípade zostavenia súvahy individuálnej účtovnej závierky.

Pasíva splatné do jedného roka odo dňa ku ktorému sa FIN 2-04 zostavuje, sa vykazujú ako krátkodobé a pasíva so splatnosťou dlhšou ako jeden rok odo dňa, ku ktorému sa FIN 2-04 zostavuje, sa vykazujú ako dlhodobé.

Z dôvodu jednotnej štruktúry FIN 2-04, ktorá neobsahuje exaktne aj označenie syntetických účtov, je možné použiť nasledovné priradenie riadkov výkazu k účtom z účtovných osnov jednotlivých právnych foriem účtovných jednotiek. Ide o metodickú pomôcku, pričom pri štatistických položkách (ako napríklad prijaté zábezpeky, pôžičky od subjektov verejnej správy) je priradenie k syntetickým účtom „odporúčané“ a nemusí vychádzať priamo z postupov účtovania konkrétnej právnej formy. Vecný obsah položky výkazu je nadradený syntetickému účtu v tejto pomôcke.

Podnikateľské subjekty, ktoré používajú medzinárodné štandardy finančného výkazníctva (IFRS) v znení prijatom Európskou úniou, vykazujú údaje vo výkaze FIN 2-04 v súlade so slovenskými postupmi účtovania pre podnikateľské subjekty.

Pomôcka: Obsahová náplň vybraných aktív a pasív podľa syntetických účtov z účtovej osnovy jednotlivých právnych foriem subjektov verejnej správy. Písmenom „x“ je vyznačená neprípustnosť vyplnenia riadku pre daný typ účtovnej jednotky.

Č.r.	Vybrané aktíva 1.1.	Rozpočtové a príspevkové organizácie*	Neziskové účtovné jednotky	Podnikateľské subjekty	Sociálna poisťovňa
a	b				
1.	Dlhodobý nehmotný majetok (r. 2 až r. 7)				
2.	Aktivované náklady na vývoj, nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti	012-(072, 091)	012-(072, 09X)	012-(072, 091A)	x
3.	Softvér	013-(073, 091)	013-(073, 09X)	013-(073, 091A)	013-(07X, 09X)
4.	Oceniteľné práva, goodwill	014-(074, 091)	014-(074, 091A)	014, 015-(074, 075, 091A)	014-(074, 091A)
5.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok	051 - (095A)	051-(095A)	051-(095A)	051-(095A)
6.	Drobný dlhodobý nehmotný majetok, ostatný dlhodobý nehmotný majetok	018, 019-(078 079, 091)	018, 019-(07X, 091A)	01X, 019-(07X, 079, 091A)	018, 019-(07X, 091A)
7.	Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku	041-(093)	041-(093)	041-(093)	041-(093)
8.	Dlhodobý hmotný majetok (r. 9 až r. 18)				
9.	Pozemky	031-(092A)	031	031-(092A)	031
10.	Pestovateľské celky trvalých porastov	025-(085, 092A)	025-(085, 092A)	025-(085, 092A)	x
11.	Umelecké diela a zbierky, predmety z drahých kovov	032, 033-(092A)	032	032-(092A)	032
12.	Stavby	021-(081, 092A)	021-(081, 092A)	021-(081, 092A)	021-(081, 092A)
13.	Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí, stroje, prístroje a zariadenia	022-(082, 092A)	022-(082, 092A)	022A-(082, 092A)	022-(082, 092A)
14.	Dopravné prostriedky	023-(083, 092A)	023-(083, 092A)	022A, 02X-(082, 08X, 092A)	023-(083, 092A)
15.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok	052-(095A)	052-(095A)	052-(095A)	052-(095A)
16.	Základné stádo a ťažné zvieratá, drobný dlhodobý hmotný majetok, ostatný dlhodobý hmotný majetok	026, 028, 029-(08X, 091 9X)	026, 028, 029-(08X, 092A)	026, 029, 02X-(086, 089, 08X, 092A)	028, 029-(08X, 092A)
17.	Obstaranie dlhodobého hmotného majetku	042-(094)	042-(094)	042-(094)	042-(094)
18.	Oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku +/-	x	x	+/- 097(+/-098)	x
19.	Dlhodobý finančný majetok (r. 20 až r. 25)				
20.	Podielové cenné papiere a podiely, realizovateľné cenné papiere a podiely, vklady	061, 062, 063-(096A)	061, 062-(096A)	061, 062, 063-(096A)	061, 062,

21.	Dlhové cenné papiere držané do splatnosti	065-(096A)	065-(096A)	065-(096A)	063-(096A)
22.	Poskytnuté pôžičky	066, 067-(096A)	066, 067-(096A)	066, 067-(096A)	067-(096A)
Č.r.	Vybrané aktíva 1.1.	Rozpočtové a príspevkové organizácie*	Neziskové účtovné jednotky	Podnikateľské subjekty	Sociálna poisťovňa
23.	Ostatný dlhodobý finančný majetok	069-(096A)	069-(096A)	069, 06XA-(096A)	069-(096A)
24.	Obstaranie dlhodobého finančného majetku	043-(096A)	043-(096A)	043-(096A)	043-(096A)
25.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok	x	053-(096A)	053-(096A)	x
26.	Zásoby	skupina 11, 12, 13-(19X)	skupina 11, 12, 13-(19X)	skupina 11, 12, 13-(19X)	skupina 11, 13-(19X)
27.	Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy (r. 28 až r. 34)				
28.	Zúčtovanie odvodov príjmov rozpočtových organizácií do rozpočtu zriaďovateľa	351	x	x	x
29.	Zúčtovanie z financovania zo štátneho rozpočtu	352	x	x	x
30.	Zúčtovanie transferov štátneho rozpočtu	353	x	x	x
31.	Zúčtovanie z financovania z rozpočtu obce a rozpočtu vyššieho územného celku	354	x	x	x
32.	Zúčtovanie transferov rozpočtu obce a rozpočtu vyššieho územného celku	355	x	x	x
33.	Zúčtovanie transferov zo štátneho rozpočtu v rámci konsolidovaného celku	356	x	x	x
34.	Ostatné zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	357, 358, 359	x	x	x
35.	Pohľadávky (r. 36 až r. 53)				
36.	Odberatelia	311-(391A)	311-(391A)	311, 31X-(391A)	311-(391A)
37.	Zmenky na inkaso	312-(391A)	312-(391A)	312-(391A)	312-(391A)
38.	Poskytnuté prevádzkové preddavky	314-(391A)	314-(391A)	314A-(391A)	314-(391A)
39.	Pohľadávky za eskontované cenné papiere, pohľadávky z vydaných dlhopisov	313, 375-(391A)	313, 375-(391A)	313, 375-(391A)	313-(391A)
40.	Pohľadávky z daňových a colných rozpočtových príjmov	317-(391A)	x	x	x
41.	Pohľadávky z daňových príjmov obcí a vyšších územných celkov	319-(391A)	x	x	x
42.	Daňové pohľadávky	341, 342, 343, 345 -(391A)	341, 342, 343, 345-(391A)	341, 342, 343, 345 - (391A), 481A	341, 342, 343, 345-(391A)
43.	Pohľadávky zo sociálneho poistenia	336A	336A	336A	336A
44.	Pohľadávky zo zdravotného poistenia	336A	336A	336A	336A
45.	Pohľadávky z nájmu	374-(391A)	x	374-(391A)	x
46.	Pohľadávky z pevných termínových operácií a nakúpené opcie	373A, 376-(391A)	373A, -(391A)	373, 376-(391A)	x
47.	Pohľadávky voči združeniu, zúčtovanie s Európskou úniou, transfery a ostatné zúčtovanie, spojovací účet pri združení	369, 371, 372, 396 -(391A)	358A, 396-(391A)	358A, 398-(391AX)	358, 396-(391A)
48.	Pohľadávky voči spoločníkom	x	x	354, 355, 35X	x
49.	Pohľadávky v rámci konsolidovaného celku	x	x	351	x
50.	Pohľadávky z predaja majetku	x	x	371-(391A)	x
51.	Ostatné pohľadávky	315, 316, 318, 335, 378 -(391A)	315, 335, 378-(391A)	315, 316, 335, 33X, 378-(391A)	315, 335, 378-(391A)
52.	Pohľadávky na poistnom a príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie	x	x	x	316-(391A)
53.	Dotácie a zúčtovania so ŠR, dotácie a zúčtovania s rozpočtom subjektu územnej samosprávy	x	346, 348	346, 347-(391A)	346
54.	Finančné účty (r. 55 až r. 63)				
55.	Pokladnica	211	211	211, 21X	211
56.	Ceniny	213	213	213	213

57.	Účty v bankách	221A (+/- 261)	221A (+/- 261)	221A +22x (+/- 261)	221A + 261
Č.r.	Vybrané aktíva 1.1.	Rozpočtové a príspevkové organizácie*	Neziskové účtovné jednotky	Podnikateľské subjekty	Sociálna poisťovňa
58.	Výdavkový rozpočtový účet	222	x	x	x
59.	Príjmový rozpočtový účet	223	x	x	x
60.	Účty Štátnej pokladnice	skupina 28	x	x	x
61.	Majetkové cenné papiere	251, 257A-(291A)	251, 257A-(291A)	251, 252, 257A-(291A, 29X)	x
62.	Dlhové cenné papiere	253, 256, 257A-(291A)	253, 255, 256, 257A-(291A)	253, 256, 257A-(291A, 29X)	251, 523
63.	Obstaranie krátkodobého finančného majetku	259-(291A)	259-(291A)	259, 314A-(291A, 391A)	259
64.	Návratné finančné výpomoci (r. 65 + r. 66)		x	x	x
65.	Návratné finančné výpomoci poskytnuté subjektom verejnej správy	271A, 272, 274A, 275A-(291A)	x	x	x
66.	Návratné finančné výpomoci poskytnuté subjektom mimo sektora verejnej správy	271A, 274A, 275A, 277-(291A)	x	x	x
67.	Náklady a komplexné náklady budúcich období	381, 382	381	381, 382	381
68.	Príjmy budúcich období	385	385	385	385
69.	Účet štátnych rozpočtových príjmov	224	x	x	x
70.	Vzťahy k účtom klientov Štátnej pokladnice	skupina 20	x	x	x
71.	Vybrané aktíva spolu (r. 1 + r. 8 + r. 19 + r. 26 + r. 27 + r. 35 + r. 54 + r. 64 + r. 67 + r. 68 + r. 69 + r. 70)				

*Platí rovnako aj pre obce, mestá, VÚC a štátne fondy (Štátny fond rozvoja bývania, Environmentálny fond a Národný jadrový fond)

Č. r.	1.2. Vybrané pasíva	Rozpočtové a príspevkové organizácie*	Neziskové účtovné jednotky	Podnikateľské subjekty	Sociálna poisťovňa
a	b				
72.	Vlastné imanie a vlastné zdroje krytia majetku (r. 73 až r. 78)				
73.	Základné imanie	x	411	(-353), 411, 419, 491	x
74.	Fondy tvorené z vkladov a príspevkov	x	412, 413	413, 417, 418	X
75.	Fondy tvorené zo zisku	421, 427	421, 423, 427	421, 422, 423, 427	X
76.	Fondy Sociálnej poisťovne	x	x	x	901, 902, 914, 92X
77.	Oceňovacie rozdiely	414, 415	414, 415	412, 414, 415, 416	905
78.	Výsledok hospodárenia	428, 431, VH	428, 431, VH	428, 429, 431, VH	931, 932, 963, VH
79.	Rezervy	323, 451, 459	323, 451, 459	323, 451, 459	323, 941
80.	Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy (r. 81 až r. 87)				
81.	Zúčtovanie odvodov príjmov rozpočtových organizácií do rozpočtu zriaďovateľa	351	x	x	x
82.	Zúčtovanie z financovania zo štátneho rozpočtu	352	x	x	x
83.	Zúčtovanie transferov štátneho rozpočtu	353	x	x	x
84.	Zúčtovanie z financovania z rozpočtu obce a rozpočtu vyššieho územného celku	354	x	x	x
85.	Zúčtovanie transferov rozpočtu obce a rozpočtu vyššieho územného celku	355	x	x	x

Č. r.	1.2. Vybrané pasíva	Rozpočtové a príspevkové organizácie*	Neziskové účtovné jednotky	Podnikateľské subjekty	Sociálna poisťovňa
86.	Zúčtovanie transferov zo štátneho rozpočtu v rámci konsolidovaného celku	356	x	x	x
87.	Ostatné zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	357, 358, 359	x	x	x
88.	Závazky dlhodobé (r. 89 až 101)				
89.	Zmenky na úhradu	478A	478A	478A	958
90.	Závazky z pevných termínovaných operácií a predané opcie	373A, 377A	373A	373A, 377A, 479A	x
91.	Vydané dlhopisy	473A-(255A)	473A-(255A)	473A-(255A)	x
92.	Prijaté zábezpeky	379A, 479A	479A	479A	959A
93.	Dodávatelia a nevyfakturované dodávky	476A	476A	321A, 476A	x
94.	Prijaté preddavky	475A	475A	475A	955
a	b				
95.	Závazky z ostatného prenájmu a operatívneho prenájomu	379A, 479A	379A, 479A	321A	954A
96.	Závazky z finančného prenájomu	474A	474A	474A	954A
97.	Závazky zo zmlúv o energetickej efektívnosti pre verejný sektor	479A	479A	321A, 479A	959A
98.	Závazky zo zmlúv o energetickej efektívnosti - ostatné	479A	479A	321A, 479A	959A
99.	Závazky zo sociálneho fondu	472	472	472	956
100.	Závazky voči prepojeným účtovným jednotkám	x	x	471A	x
101.	Ostatné záväzky	479A, 379A	479A	47XA, 479A,	959A
102.	Úvery, pôžičky a výpomoci dlhodobé (r. 103 až r. 105)				
103.	Bankové úvery	461A	461A	461A	951A
104.	Nebankové pôžičky a finančné výpomoci od subjektov mimo verejnej správy dlhodobé	479A, 379A	479A	479A	959A
105.	Finančné výpomoci a pôžičky od subjektov verejnej správy dlhodobé	273A	479A	479A	952A, 959A
106.	Závazky krátkodobé (r. 107 až r. 128)				
107.	Zmenky na úhradu	322, 478A	322, 478A	322, 478A	322
108.	Závazky z pevných termínovaných operácií a predané opcie	373A, 377A	373A	373A, 377	x
109.	Vydané dlhopisy	241, 473-(255A)	241-(255A)	241, 473-(255A)	x
110.	Prijaté zábezpeky	379A, 479A	321A, 325A, 379A, 479A	321A, 325A, 379A, 479A	321A, 325A, 379A, 959A
111.	Dodávatelia a nevyfakturované dodávky	321A, 326A, 476A,	321A, 326A,	321A, 326, 476A	321, 329
112.	Prijaté preddavky	324, 475A	324, 475A	324, 475A	324
113.	Závazky z ostatného prenájmu a operatívneho prenájomu	321A	321A	321A	321, 379A
114.	Závazky z finančného prenájomu	474A, 479A	474A, 479A	474A, 479A	379A, 954A
115.	Závazky zo zmlúv o energetickej efektívnosti pre verejný sektor	379A, 479A	321A, 479A	321A, 479A	379A
116.	Závazky zo zmlúv o energetickej efektívnosti - ostatné	379A, 479A	379A, 479A	321A, 479A	379A
117.	Závazky voči zamestnancom	331, 333	331, 333	331, 333, 479A	331, 333
118.	Daňové záväzky	341, 342, 343, 345	341, 342, 343, 345	341, 342, 343, 481A	341, 342, 343, 345
119.	Závazky zo sociálneho poistenia	336A	336A	336A	336A
120.	Závazky zo zdravotného poistenia	336A	336A	336A	336A
121.	Dotácie a zúčtovanie so štátnym rozpočtom, dotácie a zúčtovanie s rozpočtom subjektu územnej samosprávy	x	346, 348	346, 347	346

Č. r.	1.2. Vybrané pasíva	Rozpočtové a príspevkové organizácie*	Neziskové účtovné jednotky	Podnikateľské subjekty	Sociálna poisťovňa
122.	Závazky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov	367	367	367	367
123.	Závazky voči združeniu, zúčtovanie s Európskou úniou, transfery a ostatné zúčtovanie so subjektmi, spojovací účet pri združení	368, 371, 372, 396	368, 396	368, 398	368, 396
124.	Závazky v rámci konsolidovaného celku	x	x	361, 364, 365, 366, 36X, 372A, 471A, 47X	x
124.	Závazky v rámci konsolidovaného celku	x	x	361, 364, 365, 366, 36X, 372A, 471A, 47X	x
125.	Závazky z kúpy podniku	x	x	372A	x
126.	Závazky z poistných vzťahov	x	x	x	326
127.	Závazky voči dôchodkovej správcovskej spoločnosti	x	x	x	328
128.	Ostatné záväzky	325, 379A, 479A	325, 379A, 479A	316, 325A, 379A, 479A,	325, 379A, 959A
129.	Úvery, pôžičky a výpomoci krátkodobé (r. 130 až r. 132)				
130.	Bankové úvery	221A, 231, 232, 461A	231, 232, 461A	231, 232, 461A	231, 232, 951A
131.	Nebankové pôžičky a finančné výpomoci od subjektov mimo verejnej správy	249A, 325, 379A, 479A	249A, 379A, 479A	249A, 379A, 479A	249A, 379A, 959A
132.	Finančné výpomoci a pôžičky od subjektov verejnej správy	273A	249A, 479A	249A, 479A	249A
133.	Časové rozlíšenie (r. 134 + r. 135)				
134.	Výdavky budúcich období	383	383	383	383
135.	Výnosy budúcich období	384	384	384	384
136.	Účet štátnych rozpočtových výdavkov	225	x	x	x
137.	Vzťahy k účtom klientov Štátnej pokladnice	skupina 20	x	x	x
138.	Vybrané pasíva spolu (r. 72 + r. 79 + r. 80 + r. 88 + r. 102 + r. 106 + r. 129 + r. 133 + r. 136 + r. 137)				

*Platí rovnako aj pre obce, mestá, VÚC a štátne fondy (Štátny fond rozvoja bývania, Environmentálny fond a Národný jadrový fond)

Dôležité pri spracovaní výkazu FIN 2-04

- ✓ správne členiť záväzky z operatívneho prenájmu a finančného prenájmu,
- ✓ správne vykazovať záväzky zo zábezpek,
- ✓ správne členiť záväzky podľa zostatkovej doby splatnosti na krátkodobé a dlhodobé,
- ✓ vykazovať len tie riadky aktív a pasív, pre ktoré má subjekt obsahovú náplň resp. pre ktoré z pohľadu právnej formy nie je ich vyplnenie blokované,
- ✓ vykazovať záväzky aj s úrokmi v prípade ich úročenia (napríklad bankové úvery, pôžičky, zábezpeky),
- ✓ kontrolovať pohyb hotovostných prostriedkov vo FIN 1-12 v zmene finančných aktív a finančných pasív (napr. splátka úveru, vrátenie zábezpeky, prijatie pôžičky...),
- ✓ po predložení výkazu do IS Štátnej pokladnice alebo IS RISSAM aktívne odstraňovať hlásené chyby medzivýkazových kontrol.

2.3. FIN 3-04 Finančný výkaz o finančných aktívach podľa sektorov

Výkaz vyplňajú subjekty verejnej správy uvedené v § 2 ods. 3 opatrenia k FIN výkazom, to znamená subjekty ústrednej správy (rozpočtové a príspevkové organizácie, obchodné spoločnosti, neziskové organizácie, verejné vysoké školy, tri štátne fondy, ostatné subjekty založené zákonom...), obce, mestá, vyššie územné celky a ich rozpočtové a príspevkové organizácie, zdravotnícke zariadenia a dopravné podniky. **Ostatné obchodné spoločnosti a neziskové organizácie obcí, miest a VÚC tento výkaz nepredkladajú.**

Predmetom vykazovania v tomto výkaze **sú finančné aktíva:**

- ❖ cenné papiere,
- ❖ poskytnuté pôžičky a finančné výpomoci,
- ❖ vybrané pohľadávky a poskytnuté preddavky.

Vybrané pohľadávky sú ďalej v texte popísané z pohľadu obsahovej náplne výkazu FIN 2-04.

Výkaz teda neobsahuje hodnoty hmotného majetku, nehmotného majetku, zásob a ostatných položiek z aktív súvahy subjektu verejnej správy.

Účelom tohto výkazu je poskytovanie informácií o súvahových položkách spojených s pohybom finančných aktív vo vzťahu s treťou stranou, a zároveň členenie pohybu týchto aktív podľa sektora protistrany.

Pojem „subsektor“ je spomenutý v úvodnej kapitole príručky (časť 1.2.). V prípade vyplňania FIN 3-04 (rovnako tak aj FIN 4-04) ide o vykazovanie hodnôt v rámci inštitucionálneho sektora¹⁶ a jeho subsektorov. Finančné aktíva sa vykazujú podľa subsektora, v ktorom je štatisticky klasifikovaný ten subjekt, voči komu sú aktíva „držané“ / „účtované“ / „kto je dlžník pohľadávok“.

Finančné aktíva sa nevykazujú z pohľadu sektorového zaradenia samotného subjektu, ktorý FIN výkaz predkladá.

Sektory národného hospodárstva podľa metodiky ESA 2010 zahŕňajú fyzické a právnické osoby, ktoré sú oprávnené vlastniť výroby a aktíva, prijímať záväzky a zapájať sa do ekonomických činností a transakcií. Národné hospodárstvo tvoria tieto sektory:

- a) nefinančné korporácie - S.11,
- b) finančné korporácie - S.12,
- c) verejná správa - S.13,
- d) domácnosti - S.14,
- e) neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam - S.15.

Výsledkom spracovania údajov z FIN 3-04 je napr. štatistika o tom, v akej hodnote vlastní štátne rozpočtové organizácie majetkové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v jednotlivých subsektoroch – nefinančných korporáciách, finančných korporáciách, vo verejnej správe a podobne; v akej hodnote sú pohľadávky územnej samosprávy voči ústrednej správe, voči zahraničiu a ďalšie.

¹⁶ Bližšie pozri Sektorový manuál NBS 2021 – Metodická príručka pre zatriedovanie položiek aktív a pasív podľa sektora zmluvnej protistrany

Uvedené je možné agregovať na úrovni verejnej správy a prezentovať tak pozíciu verejnej správy SR voči ostatným subsektorom inštitucionálneho sektora (národného hospodárstva), napr. subsektor S.13 voči subsektoru S.12 alebo subsektor S.13 voči subsektoru S.11.

Sektorové členenie **finančných aktív** vo výkaze FIN 3-04 sa uplatňuje podľa toho, v ktorom sektore je zaradený:

- ❖ emitent cenných papierov, ktorého emitované cenné papiere má vykazujúci subjekt v majetku,
- ❖ dlžník, ktorému vykazujúci subjekt poskytol pôžičku alebo návratnú finančnú výpomoc,
- ❖ subjekt, voči ktorému vykazujúci subjekt má evidovanú pohľadávku.

Ako získať informáciu o tom, v ktorom subsektore je zaradená zmluvná protistrana?

Subjekty verejnej správy majú možnosť overovať si kód subsektora svojho obchodného partnera prostredníctvom Registra organizácií na webovom sídle ŠÚ SR (www.statistics.sk), v časti Databázy → Register organizácií:

The screenshot displays the 'Register organizácií' search page. The header includes the logo of the 'ŠTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY'. The navigation bar contains links: 'Štatistiky', 'Databázy', 'Produkty', 'Služby', 'Metaúdaje', 'Zber údajov', 'O nás', and a search bar 'Vyhľadávať'. Below the navigation bar, the breadcrumb trail reads 'Ste v: Databázy > Register organizácií'. On the left, a sidebar lists various data sources: 'DATAcube.', 'STATdat.', 'Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011', 'Otvorené dáta', 'Databázy Eurostatu', 'Register organizácií' (highlighted), 'Subjekty verejnej správy', 'Register priestorových jednotiek', and 'Slovstat'. The main search area is titled 'Vyhľadať' and contains the following fields:

- IČO**: 36038351
- Názov organizácie**: (empty)
- Právna forma**: všetko
- Okres**: všetko
- Platnosť**: všetky záznamy
- Kontrolný kód**: cpdl

At the bottom left of the search area is a link 'Vymazať kritériá', and at the bottom right is a button 'Vyhľadať / filtrovať'.

Po zadaní 8 miestneho kódu IČO organizácie a zadaní kontrolného kódu nájde register príslušnú organizáciu, po kliknutí na záznam sa zobrazia bližšie informácie:

ŠTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Štatistiky Databázy Produkty Služby Metaúdaje Zber údajov O nás Vyhľadávať

Ste v: Databázy > Register organizácií

DATAcube. STATdat. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011 Otvorené dáta Databázy Eurostatu Register organizácií Subjekty verejnej správy Register priestorových jednotiek Slovat

LESY Slovenskej republiky, štátny podnik

IČO :	36038351
Obchodné meno :	LESY Slovenskej republiky, štátny podnik
Dátum vzniku :	29.10.1999
Dátum zániku :	
Adresa sídla :	Námestie SNP 8, Banská Bystrica, 97566
Okres :	SK0321 - Okres Banská Bystrica
Obec :	SK0321508438 - Banská Bystrica
Právna forma :	301 - Štátny podnik
Hlavná činnosť :	02100 - Lesné hospodárstvo a ostatné služby v lesníctve
Inštitucionálny sektor :	11001 - Verejné nefinančné korporácie
Druh vlastníctva :	4 - Štátne
Kategória veľkosti organizácie :	33 - 3000-3999 zamestnancov

Pri niektorých právnych formách je možné odvodiť subsektor zjednodušene, bez vyhľadávania každého jedného IČO organizácie v registri organizácií.

Obce, mestá a VÚC sú vždy v subsektore S.13130 Územná samospráva. Všetky pohľadávky voči nim budú vykazované ako voči subsektoru územnej samosprávy.

Štátne rozpočtové a príspevkové organizácie, sú vždy v subsektore S.13110 Ústredná štátna správa. Všetky pohľadávky voči nim budú vykazované ako voči subsektoru ústrednej štátnej správy. Obdobne ako pri ministerstvách je to aj v prípade *verejných vysokých škôl* (nie súkromných) a v prípade subjektov založených osobitným zákonom.

To znamená, že ak subjekt verejnej správy má vo svojom ekonomickom informačnom systéme založených partnerov (dodávateľov/odberateľov), pri niektorých je možné odvodením od právnej formy organizácie určiť subsektor pre účely spracovania výkazu FIN 3-04 a obdobne aj FIN 4-04.

Pre úplnosť sú uvedené definície všetkých subsektorov vykazovaných vo výkaze FIN 3-04 (obdobne platia aj vo FIN 4-04)

❖ Nefinančné korporácie S.11 (riadok 2, 16, 30 a 46)

Subsektor pozostáva zo subjektov, ktoré sú trhovými výrobcami a ktorých hlavnou činnosťou je produkcia výrobkov a nefinančných služieb. Patria sem súkromné a verejné korporácie (obchodné spoločnosti a iné podnikateľské subjekty), družstvá a partnerstvá uznané ako nezávislé právne subjekty, ktoré sú trhovými výrobcami zapojenými hlavne do produkcie výrobkov a nefinančných služieb.

❖ Finančné korporácie S.12 (riadok 3, 17, 31 a 47)

Subsektor je tvorený zo subjektov, ktoré sú trhovými výrobcami a ktorých hlavnou činnosťou je produkcia finančných služieb a finančného sprostredkovania. Do sektora finančných korporácií patria napríklad Národná banka Slovenska, **komerčné banky, hypotekárne banky, záručné banky, úverové inštitúcie, doplnkové dôchodkové spoločnosti, dôchodkové správčovské spoločnosti**, inštitúcie poskytujúce finančný prenájom a ostatné úverovanie, správčovské spoločnosti, podielové fondy, obchodníci s cennými papiermi a finančnými derivátmi, **poisťovacie korporácie**, dôchodkové fondy, sprostredkovatelia poistenia, administrátori poisťných udalostí, zmenárne atď.

❖ **Korporácie prijímajúce vklady S.122 (riadok 4, 18, 32 a 48)**

Ide o korporácie prijímajúce vklady okrem centrálnej banky (t.j. Národnej banky Slovenska) – napr. komerčné banky, sporiteľne, poštové banky, hypotekárne banky, špecializované banky atď.

❖ **Ostatné finančné korporácie S.125 + S.126 + S.127 (riadok 5, 19, 33 a 49)**

Patria sem:

- **ostatní finanční sprostredkovatelia okrem poisťovacích korporácií a penzijných fondov (S.125) :**
 - ide o finančné korporácie osobitného účelu zapojené do sekuritizačných transakcií (FVC),
 - obchodníkov s cennými papiermi a derivátmi (na vlastný účet),
 - finančné korporácie poskytujúce úvery (finanční sprostredkovatelia, ktorí vykonávajú finančný lízing, kúpu na splátky a poskytovanie spotrebných alebo komerčných úverov, faktoring),
 - špecializované finančné korporácie (napr. spoločnosti pôsobiace v oblasti rizikového kapitálu laebo v poskytovaní rozvojového kapitálu, spoločnosti poskytujúce financovanie dovozu/vývozu, alebo finanční sprostredkovatelia, ktorí získavajú vklady a/alebo blízke náhrady za vklady alebo im vznikajú pohľadávky iba voči peňažným finančným inštitúciám. Patri sem napr. aj zúčtovacie strediská pre centrálnu protistranu (CCP), ktoré vykonávajú transakcie spätného odkúpenia medzi peňažnými finančnými inštitúciami.
- **finančné pomocné inštitúcie (S.126)** – inštitúcie, ktoré sú zapojené hlavne do činností úzko spojených s finančným sprostredkovaním, ktoré však samy osebe nie sú finančnými sprostredkovateľmi (napr. poisťovací makléri, úveroví makléri, makléri s cennými papiermi, investiční poradcovia, správcovia penzijných fondov/podielových fondov, korporácie poskytujúce burzové výmeny a poistné výmeny, atď.)
- **kaptívne finančné inštitúcie a požičiavatelia peňazí (S.127)** – subsektor pozostáva zo všetkých finančných korporácií a kvázikorporácií, ktoré sa nezapájajú do finančného sprostredkovania ani neposkytujú finančné pomocné služby, pričom väčšina ich aktív/pasív nie je predmetom transakcií na otvorených trhoch (napr. trusty, holdingové spoločnosti, štátne investičné fondy atď.)

Poisťovacie spoločnosti S.128 (riadok 6, 20, 34 a 50)

Poskytujú životné a neživotné poistenie pre individuálne jednotky alebo skupiny jednotiek a zaistenie pre iné poisťovacie korporácie. Služby neživotných poisťovacích korporácií môžu byť poskytované vo forme poistenia napr. v oblastiach ako požiar, hmotná zodpovednosť, havárie, úrazové a zdravotné poistenie, finančné poistenie.

Pod poisťovacie spoločnosti sú zaradené aj tzv. záručné banky, ktoré poskytujú záruky alebo garančné poistky, ktorými ručia za zaistenie a iné úverové produkty.

Penzijné fondy S.129 (riadok 7, 21, 35 a 51)

Ide o finančné korporácie, ktoré sú zapojené hlavne do finančného sprostredkovania v dôsledku zdieľania sociálneho rizika a potrieb poistených osôb (sociálne poistenie). Penzijné fondy ako schémy sociálneho poistenia poskytujú príjem v dôchodku a často dávky v prípade úmrtia a zdravotného postihnutia.

❖ **Verejná správa S.13 (riadok 8, 22, 36, 52)**

Vo výkaze sa samostatne uvádzajú aktíva voči organizáciám zaradeným do **ústrednej správy, územnej samosprávy a fondov sociálneho zabezpečenia a zdravotného poistenia**.

Ústredná správa S.1311 (riadok 9, 23, 37, 53)

Zahrňa všetky ústredné orgány štátnej správy, rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené jednotkami ústrednej správy (napr. ministerstvami), a ostatné subjekty verejnej správy zaradené podľa číselníka registra organizácií do inštitucionálneho subsektora ústrednej štátnej správy pod kódom S.13110.

Miestna samospráva S.1313 (riadok 10, 24, 38, 54)

Zahrňa obce, mestá a vyššie územné celky, nimi zriadené rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, a ostatné subjekty verejnej správy zaradené podľa číselníka registra organizácií do inštitucionálneho subsektora územnej samosprávy pod kódom S.13130.

Fondy sociálneho zabezpečenia S.1314 (riadok 11, 25, 39, 55)

Zahrňajú Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, a.s., Sociálnu poisťovňu, verejné príjmy a výdavky súkromných zdravotných poisťovní vyplývajúcich z verejného zdravotného poistenia.

❖ **Domácnosti S.14 (riadok 12, 26, 40, 56)**

Ide o jednotlivcov alebo skupiny jednotlivcov ako spotrebiteľov a podnikateľov produkujúcich trhové výrobky a nefinančné a finančné služby (trhový výrobcovia) za predpokladu, že produkciu výrobkov a služieb sa nevenujú samostatné subjekty (ide o fyzické osoby - podnikateľov). Zahrňa aj jednotlivcov alebo skupiny jednotlivcov, ktorí produkujú výrobky a nefinančné služby výlučne pre svoje vlastné konečné použitie.

❖ **Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam S.15 (riadok 13, 27, 41, 57)**

Subsektor pozostáva z neziskových organizácií, ktoré slúžia domácnostiam a ktoré sú súkromnými netrhovými výrobcami. Ich hlavnými zdrojmi sú dobrovoľné príspevky v hotovosti alebo v naturáliách od domácností v postavení spotrebiteľov, platby od verejnej správy a dôchodky z majetku.

Ide najmä o **občianske záujmové združenia** (spolky, spoločnosti, zväzy, hnutia, odborové zväzy) a ich organizačné zložky, **politické strany a politické hnutia** a ich organizačné zložky, **cirkev a náboženské spoločnosti** a inštitúcie zabezpečujúce riadny výkon určitých povolaní (stavovské organizácie), ďalej sem patria **nadácie, spoločenstvá vlastníkov bytov, pozemkové, lesné a pasienkové spoločenstvá**, niektoré verejnoprospešné spoločnosti, humanitné spoločnosti, sociálne, kultúrne, rekreačné a športové združenia a kluby, charitatívne združenia, cirkevné a súkromné školy, súkromné predškolské zariadenia, neštátne účelové fondy (napr. Protidrogový fond), záujmové združenia právnických osôb.

❖ **Sektor zahraničia S.2 (riadok 14, 28, 42, 58)**

Pozostáva z nerezidentských (zahraničných) subjektov (organizácií), ak sú zapojené do transakcií s rezidentskými (domácimi) subjektmi alebo ak majú iné ekonomické prepojenia s rezidentskými jednotkami. Patria sem aj inštitúcie EÚ a medzinárodné organizácie, pobočky výrobných podnikov ako sú závody slovenských podnikov umiestnené na hospodárskom území iných krajín, ďalej vyslanectvá a konzuláty iných krajín. **Zahraničným veriteľom je právnická alebo fyzická osoba so sídlom mimo územia Slovenskej republiky.**

Obsahová náplň výkazu FIN 3-04

Výkaz Fin 3-04 sa predkladá štvrťročne, vždy so stavom ku koncu príslušného štvrťroka. To znamená, že údaje vo výkaze sa vykazujú kumulatívne za príslušné obdobie, napr. za druhý štvrťrok sa vykazujú údaje za predchádzajúcich 6 mesiacov, za tretí štvrťrok za predchádzajúcich 9 mesiacov.

Hodnoty uvedené v riadku č. 1 *Stav k 1. januáru vykazovaného obdobia* by mali byť zhodné vo všetkých predložených FIN 3-04 počas celého účtovného obdobia. Prípadné zmeny alebo opravy v klasifikácii finančného aktíva alebo subsektora je nutné vykázať v riadku **44 Ostatné zmeny**.

Zároveň platí vnútorný vzorec pre výpočet Stavů k poslednému dňu vykazovaného štvrťroka:

$$\text{Stav na konci vykazovaného obdobia} = \text{Stav k 1.1.} + \text{Zvýšenie} - \text{Zníženie} +/- \text{Zmeny ocenenia} +/- \text{Ostatné zmeny}$$

Riadok 1 Stav k 1. januáru vykazovaného obdobia

Ide o účtovnú hodnotu finančných aktív, ktorá má byť zhodná s konečnými zostatkami týchto aktív k 31.12., a to **v netto hodnote**. Teda po zohľadnení prípadných opravných položiek k finančným aktívam na základe inventarizácie vykonanej k 31.12.

Riadky 2 až 14 Členenie stavu k 1. januáru podľa subsektorov

Sumárne hodnoty z riadku 1 je potrebné analyticky rozčleniť podľa požadovaných subsektorov. V týchto riadkoch ide o netto hodnotu finančných aktív so stavom k 1.1. bežného obdobia.

Riadok 15 Zvýšenie stavu aktív

Ide o sumárnu hodnotu prírastkov resp. obrátov na strane Má Dať finančných aktív, ktoré boli realizované za príslušné vykazované obdobie (napr. prvé 3 mesiace) z dôvodu vzniku transakcie so zmluvnou protistranou. Zvýšenie finančných aktív sa vyказuje v brutto účtovnej hodnote.

V riadkoch pre zvýšenie sa uvádza prírastok aktív súvisiaci so vznikom ekonomickej transakcie s protistranou, ktorá je zároveň spojená s peňažným plnením. Napríklad vznik novej pohľadávky voči zamestnancovi, vznik pohľadávky voči odberateľovi, vznik pohľadávky voči dlžníkovi a s tým spojené poskytnutie finančných prostriedkov, nákup ďalších cenných papierov spojený s peňažným vkladom do obchodnej spoločnosti. V prípade cenných papierov môže ísť aj o nepeňažnú transakciu, napríklad vklad do základného imania obchodnej spoločnosti formou dlhodobého hmotného majetku.

Iné zvýšenie aktív, ktoré nepredstavuje ekonomickú transakciu s protistranou sa vyказuje v riadku 43 alebo 44, podľa povahy tohto zvýšenia.

Riadky 16 až 28 Členenie zvýšenia aktív podľa subsektorov

Sumárne hodnoty z riadku 15 je potrebné analyticky rozčleniť podľa požadovaných subsektorov. V týchto riadkoch ide o brutto hodnotu prírastkov finančných aktív za určité obdobie (3, 6, 9 alebo 12 mesiacov).

Riadok 29 Zníženie stavu aktív

Ide o sumárnu hodnotu úbytkov resp. obrátov na strane Dal finančných aktív, ktoré boli realizované za príslušné vykazované obdobie (napr. prvé 3 mesiace) z dôvodu vzniku transakcie so zmluvnou protistranou. Zníženie finančných aktív sa vyказuje v brutto účtovnej hodnote.

V riadkoch pre zníženie sa uvádza úbytok aktív súvisiaci so vznikom ekonomickej transakcie s protistranou, ktorá je zároveň spojená s peňažným plnením **alebo so vznikom transakcie medzi dvoma stranami**. Napríklad úhrada pohľadávky voči zamestnancovi zo strany zamestnanca, úhrada pohľadávky zo strany odberateľa, úhrada splátky istiny zo strany dlžníka, predaj cenných papierov a podielov v obchodnej spoločnosti, a s tým prijaté finančné prostriedky.

Iné zníženie aktív, ktoré nepredstavuje ekonomickú transakciu s protistranou sa vykazuje v riadku 43 alebo 44, podľa povahy tohto zníženia.

Riadky 30 až 42 členenie zníženia aktív podľa subsektorov

Sumárne hodnoty z riadku 29 je potrebné analyticky rozčleniť podľa požadovaných subsektorov. V týchto riadkoch ide o brutto hodnotu úbytkov finančných aktív za určité obdobie (3, 6, 9 alebo 12 mesiacov).

Riadok 43 Zmeny v ocenení (+/-)

Na tomto riadku sa vykazuje zmena objemu finančných aktív, ktorá nesúvisí s ekonomickou transakciou s protistranou. Ide najmä o tvorbu opravných položiek k finančným aktívam, napr. k pohľadávkam z dôvodu možného rizika ich nesplatenia, zaúčtovanie kurzových rozdielov v prípade, že finančné aktívum je pôvodne vykazované v cudzej mene a precenenie na reálnu hodnotu. Tieto zmeny v ocenení môžu zvyšovať alebo znižovať hodnotu finančných aktív (tvorba opravných položiek znižuje hodnotu, zníženie alebo rozpustenie opravných položiek zvyšuje hodnotu). Podľa povahy zmeny v ocenení sa jej hodnota uvádza kladným (+) alebo záporným (-) znamienkom na riadku 43.

Riadok 44 Ostatné zmeny (+/-)

Na riadku 44 sa uvádza zmena objemu finančných aktív, ktorá nesúvisí s ekonomickou transakciou s protistranou a zároveň ani so zmenou ocenenia finančného aktíva. Ide napríklad o zohľadnenie zmeny účtovných metód a zásad a najmä o zmenu v klasifikácii finančného aktíva alebo subsektora (pozri príklady na zmenu). V prípade vysporiadania transakcie iným spôsobom ako úhradou (napríklad započítaním pohľadávky so záväzkom, prevodom vlastníctva k dlhodobému majetku, trvalým odpisom pohľadávky z dôvodu jej nevymožiteľnosti), sa takéto vysporiadanie vykazuje v rámci zníženia finančného aktíva.

Riadok 45 Stav k poslednému dňu vykazovaného obdobia

Ide o účtovnú hodnotu finančných aktív ku koncu príslušného štvrťroka, vyjadrenú v netto hodnote, po zohľadnení zmien v ocenení (r. 43) a ostatných zmien (r.44).

Riadky 46 až 58 členenie stavu aktív k poslednému dňu vykazovaného obdobia podľa subsektorov

Sumárne hodnoty z riadku 45 je potrebné analyticky rozčleniť podľa požadovaných subsektorov. V týchto riadkoch ide o netto zostatkovú hodnotu finančných aktív ku dňu vykazovania, napr. k 31.3.

Príklad na vykázanie zmeny finančného aktíva

Subjekt verejnej správy v 1. štvrťroku 20xx nesprávne vykázal stav finančného aktíva vo výške 1 000 eur k 1.1. ako *dlhové cenné papiere*, pričom malo ísť o *majetkové účasti (kótované akcie)*. Ide o zmenu druhu finančného aktíva, bez zmeny jeho hodnoty, či z dôvodu vzniku ekonomickej transakcie s protistranou. Rovnako sa neuvažuje so zmenou subsektora. Subjekt verejnej správy vykoná opravu v rámci 2. štvrťroka 20xx. Oprava sa vykáže na riadku 44 Ostatné zmeny. Ďalej môže v 3. štvrťroku dôjsť k predaju akcií a subjekt verejnej správy zinkasuje peňažné prostriedky vo výške dohodnutej ceny, t. j. 1 000 eur.

FIN 3-04			2.Štvrťrok (k 30.6.20xx)			3.Štvrťrok (k 30.9.20xx)		
Č.r.	Vybrané pasíva	1.Štvrťrok (k 31.3.20xx) Dlhové cenné papiere	Majetkové účasti	Akcie kótované	Dlhové cenné papiere	Majetkové účasti	Akcie kótované	Dlhové cenné papiere
	a	6	1	2	6	1	2	6
1.	I. STAV k 1.januáru vykaz. obdobia	1 000	0	0	1 000	0	0	1 000
15.	Zvýšenie stavu aktív	0	0	0	0	0	0	0
29.	Zníženie stavu aktív	0	0	0	0	1 000	1 000	0
44.	IV. OSTATNÉ ZMENY (+/-)	0	1 000	1 000	-1 000	1 000	1 000	-1 000
45.	V. STAV k posled. dňu vykaz. obdobia kumul.	1 000	1 000	1 000	0	0	0	0

Poznámka: ak bola hotovosť prijatá takisto v 3. štvrťroku, je nutné skontrolovať pohyb finančného aktíva na hodnotu prijatých prostriedkov vo FIN 1-12 v časti 2.1., pod EKRK 430.

Príklad na vykázanie zmeny subsektora

Subjekt verejnej správy v 1. štvrťroku 20xx vykázal nesprávne stav finančného aktíva (poskytnutú pôžičku) vo výške 1 000 eur voči nefinančným korporáciám, pričom malo ísť o subsektor ústrednej správy. Ide o zmenu klasifikácie **subsektora, voči ktorému sa finančné aktívum vykazuje**, bez zmeny jeho hodnoty, či z dôvodu vzniku ekonomickej transakcie s protistranou. Rovnako sa neuvažuje so zmenou druhu finančného aktíva. **Oprava na riadku 44 Ostatné zmeny v druhom štvrťroku bude znamenať vo výsledku nulu. Preto nie je nutné uvádzať zníženie a zároveň zvýšenie v hodnote 1 000. Rozpis na riadku nového subsektora sa vykoná v rámci stavu k poslednému dňu daného štvrťroku.** Ďalej môže v 3. štvrťroku dôjsť k úhrade tejto poskytnutej návratnej pôžičky a subjekt verejnej správy zinkasuje peňažné prostriedky vo výške dlžnej sumy, t. j. 1 000 eur.

FIN 3-04			2.Štvrťrok (k 30.6.20xx)	3.Štvrťrok (k 30.9.20xx)
Č.r.	Vybrané pasíva	1.Štvrťrok (k 31.3.20xx) Poskytnuté pôžičky a NFV	Poskytnuté pôžičky a NFV	Poskytnuté pôžičky a NFV
	a	9	9	9
1.	I. STAV k 1.januáru vykaz. obdobia	1 000	1 000	1 000
2.	a) nefinančné korporácie (S.11)	1 000	1000	1000
15.	Zvýšenie stavu pasív	0	0	0
16.	a) nefinančné korporácie (S.11)	0	0	0
29.	Zníženie stavu pasív	0	0	1 000
30.	a) nefinančné korporácie (S.11)	0	0	0
36.	c) verejná správa spolu (S.13) (r.53 až 55)	0	0	1 000
37.	ústredná správa (S.1311)	0	0	1 000
44.	IV. OSTATNÉ ZMENY (+/-)	0	0*	0*
45.	V. STAV k posled.dňu vykaz.obdobia kumul.	1 000	1 000	
46.	a) nefinančné korporácie (S.11)	1 000	0	0
52.	c) verejná správa spolu (S.13) (r.53 až 55)	0	1 000	0
53.	ústredná správa (S.1311)	0	1 000	0

Poznámka č. 1 (r.44): 0* Ostatné zmeny, stĺpec 9 Poskytnuté pôžičky a NFV, hodnota 0 eur (ako výsledok -1 000 eur a +1000 eur v prípade zmeny analytiky poskytnutých pôžičiek podľa sektorov pri nezmenenom druhu finančného aktíva)

Poznámka č. 2: ak bola hotovosť prijatá takisto v 3. štvrťroku, je nutné skontrolovať pohyb finančného aktíva na hodnotu prijatých prostriedkov vo FIN 1-12 v časti 2.1., pod EKRK 410.

Príklad na vykázanie zmeny syntetických účtov s aktívno-pasívnym zostatkom

Syntetické účty 336, 341, 342, 343 a 345 môžu mať konečný zostatok na strane aktív, ale aj na strane pasív. Vo FIN výkazoch sa vykazuje vždy len „jedna strana“ zostatku, a to buď len v aktívach alebo len v pasívach. To znamená, že prípadná zmena v konečnom zostatku týchto účtov medzi jednotlivými štvrťrokmi sa musí vykázať v pohyboch FIN 3-04 ako aj FIN 4-04.

Predpokladá sa, že väčšina štvrťrokov budú vyššie uvedené syntetické účty vykazované na strane pasív. Je to z dôvodu platenia sociálnych a zdravotných odvodov a príslušných daní. Pri dani z pridanej hodnoty (343) je však možné predpokladať, že po podaní daňového priznania k DPH sa z daňovej povinnosti stane pohľadávka zo zúčtovania daní (napríklad v prípade nadmerného odpočtu DPH), a preto sa záväzok musí nasledujúci štvrťrok „preniesť“ z výkazu FIN 4-04 do FIN 3-04 do vybraných pohľadávok.

Subjekt verejnej správy v 1. štvrťroku 20xx vykázal stav účtu 336 k 31.3. vo vybraných záväzkoch FIN 4-04 voči Sociálnej poisťovni ako predpis zatiaľ neuhradeného odvodu poistného. Predpokladá sa začiatkový stav záväzku k 1.1. vo výške 1 000 eur, predpis a úhrada poistného v mesiacoch január až marec (vo výške 3 000 eur) a predpis odvodov za mesiac marec splatný v nasledujúcom mesiaci apríl vo výške 1 000 eur (tento predpis predstavuje nesplatenú hodnotu k 31.3.20xx). K 30.6.20xx sa účtovný zostatok účtu 336 dostal na stranu aktív, napr. v hodnote 500 eur.

	FIN 4-04	1.Štvrťrok (k 31.3.20xx)	2.Štvrťrok (k 30.6.20xx)	FIN 3-04	1.Štvrťrok (k 31.3.20xx)	2.Štvrťrok (k 30.6.20xx)
Č.r.	Vybrané pasíva	Vybrané záväzky (VZ)	Vybrané záväzky (VZ)	Vybrané aktíva	Vybrané pohľadávky a poskyt. preddavky	Vybrané pohľadávky a poskyt. preddavky
	a	33	33	a	12	12
1.	I. STAV k 1.januáru vykaz. obdobia	1 000	1 000	I. STAV k 1.januáru vykaz. obdobia	0	0
11.	fondy soc. poistenia a zdrav. poistenia (S.1314)	1 000	1 000	fondy soc. poistenia a zdrav. poistenia (S.1314)	0	0
15.	Zvýšenie stavu pasív	3 000	3 000	Zvýšenie stavu aktív	0	500
25.	fondy soc. poistenia a zdrav. poistenia (S.1314)	3 000	3 000	fondy soc. poistenia a zdrav. poistenia (S.1314)	0	500
29.	Zníženie stavu pasív	3 000	4 000	Zníženie stavu aktív	0	0
39.	fondy soc. poistenia a zdrav. poistenia (S.1314)	3 000	4 000*	fondy soc. poistenia a zdrav. poistenia (S.1314)	0	0
45.	V. STAV k posled. dňu vykaz. obdobia kumul.	1 000		V. STAV k posled. dňu vykaz. obdobia kumul.	0	500
55.	fondy soc. poistenia a zdrav. poistenia (S.1314)	1 000	0	fondy soc. poistenia a zdrav. poistenia (S.1314)	0	500

Poznámka č. 1 (r. 39): *3 000 eur predstavuje zopakovanie hodnoty zníženia z predchádzajúceho štvrťroka a 1 000 eur predstavuje „vynulovanie“ predchádzajúceho zostatku záväzku

Ak by došlo v tom istom štvrťroku k vysporiadaniu pohľadávky hotovostným plnením alebo vyšším predpisom záväzkov z odvodov poistného, bude vykazané aj zníženie stavu aktív, v stĺpci 12 Vybrané pohľadávky, riadok 39, hodnota 500 eur. Za 2. štvrťrok môže byť teda vo FIN 3-04 z tohto dôvodu uvedený znovu zostatok účtu 336 alebo len obraty aktívnej strany účtu 336 (zvýšenie a zníženie).

Výklad k jednotlivým stĺpcom FIN 3-04

Stĺpec 1 Majetkové účasti

V rámci **majetkových účastí** sa uvádzajú dlhodobé aj krátkodobé cenné papiere. Majetkové cenné papiere predstavujú podiel ich vlastníka na základnom imaní v obchodnej spoločnosti (spoločnosť s ručením obmedzeným, akciová spoločnosť) alebo na kmeňovom imaní v štátnom podniku. Medzi majetkové cenné papiere patria napríklad akcie a podielové listy. Stĺpec 1 sumarizuje hodnoty uvedené v stĺpci 2, 4 a 5.

Stĺpec 2 Akcie kótované a Stĺpec 3 Akcie nekótované

Akcia je druh cenného papiera, s ktorým sú spojené práva jeho majiteľa (akcionára) podieľať sa podľa zákona a stanov spoločnosti na riadení, zisku a likvidačnom zostatku akciovej spoločnosti. Kótované cenné papiere sú majetkové cenné papiere kótované na burze. Burzou môže byť uznaná burza alebo iná forma sekundárneho trhu. Kótované akcie sa taktiež označujú ako akcie obchodované na burze¹⁷.

Stĺpec 4 Podielové listy investičných fondov

Podielový list je cenný papier, s ktorým je spojené právo podielníka na zodpovedajúci podiel na majetku v podielovom fonde a právo podieľať sa na výnose z tohto majetku. Podielový list môže znieť na jeden alebo viac podielov na majetku v podielovom fonde.

Stĺpec 5 Ostatné majetkové účasti

Ostatné majetkové účasti zahŕňajú všetky formy podielov na vlastnom imaní korporácií, ktoré nie sú akciami, investície verejnej správy do kapitálu verejných korporácií, ktorých kapitál nie je rozdelený na akcie a ktoré majú právnu subjektivitu (napríklad kmeňové imanie štátnych podnikov, základné imanie spoločnosti s ručením obmedzeným alebo družstiev), **vládne príspevky do kapitálu medzinárodných finančných inštitúcií** s výnimkou MMF.

Stĺpec 6 Dlhové cenné papiere

Dlhové cenné papiere predstavujú právo kupujúceho na vrátenie dlžnej sumy od ich emitenta v dohodnutom čase vrátane výnosov. Sú prevoditeľné (obchoduje sa s nimi) a prinášajú úrokové výnosy (napr. v podobe diskontu). Krátkodobé dlhové cenné papiere majú dohodnutú dobu splatnosti do 12 mesiacov (vrátane) a dlhodobé majú dohodnutú dobu splatnosti dlhšiu ako 1 rok. Patria sem napríklad štátne dlhopisy, komunálne a podnikové obligácie, hypotekárne záložné listy, štátne pokladničné poukážky, zmenky¹⁸.

Stĺpec 9 Poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci

Poskytnuté pôžičky predstavujú úverový vzťah medzi dlžníkom a veriteľom. Predmetom vzťahu je istina aj dohodnuté úroky a podmienky vrátenia dlžnej sumy (napr. časové obdobie). Obdoba poskytnutých pôžičiek sú **návratné finančné výpomoci**, ktoré sú poskytované najmä zo strany štátnej správy subjektom územnej samosprávy s cieľom zmierniť dopad mimoriadnych udalostí (napr. prírodné katastrofy, poškodenie majetku a podobne) alebo s cieľom zabezpečiť financovanie projektov, ktoré sú významné z pohľadu regionálneho rozvoja.

Stĺpec 12 Vybrané pohľadávky a poskytnuté preddavky

V stĺpci pre **vybrané pohľadávky a poskytnuté preddavky** sa uvádzajú:

- ❖ pohľadávky voči odberateľom,

¹⁷ Napríklad Burza cenných papierov v Bratislave, <http://www.bsse.sk/default.aspx>

¹⁸ Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy, § 26 Práva a povinnosti rozpočtových a príspevkových organizácií: „Rozpočtová organizácia a príspevková organizácia nie sú oprávnené ručiť za zaplatenie zmenky, vystavovať, nadobúdať a prijímať zmenky s výnimkou rozpočtovej organizácie, ktorou je ministerstvo financií pri správe štátneho dlhu a pri správe štátnych záruk podľa osobitného zákona; iné cenné papiere môžu nadobúdať a vydávať alebo prevziať záruku za splatenie ich menovitej hodnoty alebo splatenie výnosu, len ak tak ustanovuje tento zákon alebo osobitný zákon“.

- ❖ pohľadávky za eskontované cenné papiere,
- ❖ pohľadávky z vydaných dlhopisov,
- ❖ pohľadávky z nájmu,
- ❖ pohľadávky v rámci konsolidovaného celku,
- ❖ pohľadávky z predaja majetku,
- ❖ pohľadávky voči zamestnancom,
- ❖ pohľadávky zo zúčtovania s orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia,
- ❖ pohľadávky zo zúčtovania daní a poplatkov,
- ❖ pohľadávky z privatizácie,
- ❖ pohľadávky z nedaňových rozpočtových príjmov obcí, VÚC, rozpočtových a príspevkových organizácií,
- ❖ položky časového rozlíšenie na strane aktív,
- ❖ odložená daňová pohľadávka,
- ❖ iné pohľadávky a ostatné pohľadávky z obchodnej činnosti **s výnimkou pohľadávok** voči spoločníkom, členom a združeniu, derivátových pohľadávok, pohľadávok z dotácií a transferov, návratných finančných výpomocí a pôžičiek, pohľadávok z daňových príjmov štátneho rozpočtu, rozpočtu obcí a VÚC.

a **poskytnuté preddavky** na obstaranie majetku či dodávku služieb:

- ❖ na obstaranie nehmotného, hmotného a finančného dlhodobého majetku,
- ❖ poskytnuté prevádzkové preddavky.

Zdravotné poisťovne ako pohľadávky uvádzajú aj pohľadávky z verejného zdravotného poistenia voči poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, voči Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a voči Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky, pohľadávky z individuálneho zdravotného poistenia voči sprostredkovateľom, voči poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, pohľadávky zo zaistenia, z upísaného základného imania, voči spoločníkom, pohľadávky voči poskytovateľom zdravotnej starostlivosti a voči inej zdravotnej poisťovni (napríklad z prerozdelenia poistného).

Určenie subsektora v stĺpci 12 pre Vybrané pohľadávky

Pri nasledujúcich vybraných pohľadávkach sa určený subsektor vykazuje rovnako pri rozpise začiatočného stavu, zvýšenia, zníženia a konečného zostatku týchto pohľadávok vo FIN 3-04.

- ❖ Subsektor „fondy sociálneho poistenia a zdravotného poistenia“ v r. 11, 25, 39, 55 - Pohľadávky zo zúčtovania sociálneho poistenia účtované na syntetickom účte 336. Uvádza sa tu zúčtovane odvodov do Sociálnej poisťovne (odvod do prvého piliera Sociálnej poisťovne ako aj druhého piliera na starobné dôchodkové sporenie),
- ❖ Subsektor „fondy sociálneho poistenia a zdravotného poistenia“ v r. 11, 25, 39, 55 – Pohľadávky zo zúčtovania zdravotného poistenia účtované na syntetickom účte 336, voči Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s. ako aj zdravotným poisťovniam Dôvera, a.s. a Union, a.s.
- ❖ Subsektor „finančné korporácie“ v r.3, 17, 31, 47– prípadné Pohľadávky voči doplnkovým dôchodkovým spoločnostiam z príspevkov do tretieho piliera.
- ❖ Subsektor „ústredná správa“ v r. 9, 23, 37, 53 – Pohľadávky zo zúčtovania dane z príjmov (syntetický účet 341), ostatných priamych daní (syntetický účet 342), prípadne pohľadávka z nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty (syntetický účet 343).
- ❖ Subsektor „domácnosti“ v r. - 12, 26, 40, 56 – Pohľadávky voči zamestnancom účtované na syntetickom účte 335.

Pomôcka

Pohľadávky a poskytnuté preddavky v stĺpci 12 vo FIN 3-04 podľa syntetických účtov a riadkov uvádzaných vo FIN 2-04, pre jednotlivé právne formy subjektov verejnej správy:

Č.r. vo FIN 2-04	Názov riadku vo FIN 2-04	ROPO	NUJ	POD	Soc. poisťovňa
5.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok	051-(095A)	051-(095A)	051-(095A)	051-(095A)
15.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok	052-(095A)	052-(095A)	052-(095A)	052-(095A)
25.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok	x	053-(096A)	053-(096A)	x
36.	Odberatelia	311-(391A)	311-(391A)	311,31X-(391A)	311-(391A)
38.	Poskytnuté prevádzkové preddavky	314-(391A)	314-(391A)	314A-(391A)	314-(391A)
39.	Pohľadávky za eskontované cenné papiere, pohľadávky z vydaných dlhopisov	313, 375-(391A)	313, 375-(391A)	313, 375-(391A)	313-(391A)
42.	Daňové pohľadávky	341, 342, 343, 345 -(391A)	341, 342, 343, 345 -(391A)	341, 342, 343, 345 -(391A), 481A	341, 342, 343, 345 -(391A)
43.	Pohľadávky zo sociálneho poistenia	336A	336A	336A	336A
44.	Pohľadávky zo zdravotného poistenia	336A	336A	336A	336A
45.	Pohľadávky z nájmu	374-(391A)	x	374-(391A)	x
49.	Pohľadávky v rámci konsolidovaného celku	x	x	351	x
50.	Pohľadávky z predaja majetku	x	x	371-(391A)	x
51.	Ostatné pohľadávky	315, 316, 318, 335, 378-(391A)	315, 335, 378-(391A)	315, 316, 335, 33X, 378-(391A)	315, 335, 378-(391A)
67.	Náklady a komplexné náklady budúcich období	381, 382	381	381, 382	381
68.	Príjmy budúcich období	385	385	385	385

Pre EXIMBANKU z FIN 2-04 platnej pre EXIMBANKU:

Č. r. vo FIN 2-04	Názov riadku vo FIN 2-04
13.	Pohľadávky z poistenia
14.	Majetok a pohľadávky zo zaistenia
22.	Splatná daňová pohľadávka
23.	Odložená daňová pohľadávka

24.	Ostatný majetok - pohľadávky
26.	Náklady a príjmy budúcich období

Pre Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, a.s. zo súvahy pre zdravotné poisťovne:

Č. r. v Súvahe	Názov riadku v Súvahe
003.	Poskytnuté preddavky na obstaranie nehmotného majetku
013.	Ostatné dlhodobé pohľadávky
027.	Voči poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, z toho
030.	Voči inej zdravotnej poisťovni*
032.	Voči Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou
033.	Voči Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky
034.	Ostatné pohľadávky**
040.	Z upísaného základného imania
046.	Poskytnuté preddavky na hmotný majetok
047.	Poskytnuté preddavky na zásoby
051.	Účty časového rozlíšenia

*Zo sumárneho riadku je nutné odpočítať riadok č.031 Súvahy pre Pohľadávky voči inej zdravotnej poisťovni z prerozdelenia poisťného

**Zo sumárneho riadku je nutné odpočítať riadok č.039 Súvahy pre Dotácie zo štátneho rozpočtu a ostatné dotácie

Dôležité pri spracovaní výkazu FIN 3-04

- ✓ správne členiť finančné aktíva podľa ich druhu a podľa subsektora protistrany,
- ✓ uvádzať hodnoty v riadku 1 resp. v riadkoch 2 až 12 podľa zostatku finančných aktív k 31.12. predchádzajúceho účtovného obdobia,
- ✓ uvádzať hodnoty podľa subsektorov z pohľadu finančného aktíva, nie z pohľadu sektorového zaradenia subjektu, ktorý predkladá FIN 3-04,
- ✓ pre subjekty vlastniace majetkové účasti v obchodných spoločnostiach, pravidelne sledovať sektorové zaradenie týchto obchodných spoločností, pretože môžu byť v čase preklasifikované do/zo sektora verejnej správy,
- ✓ kontrolovať zmenu finančných aktív na pohyb hotovostných prostriedkov vo FIN 1-12 (napr. vklad do základného imania obchodnej spoločnosti a zvýšenie podielu, predaj podielov v obchodnej spoločnosti, poskytnutie preddavkov),
- ✓ po predložení výkazu do IS Štátnej pokladnice alebo IS RISSAM aktívne odstraňovať hlásené chyby medzivýkazových kontrol.

2.4. FIN 4-04 Finančný výkaz o finančných pasívach podľa sektorov

Výkaz vyplňajú subjekty verejnej správy uvedené v § 2 ods. 3 opatrenia k FIN výkazom, to znamená subjekty ústrednej správy (rozpočtové a príspevkové organizácie, obchodné spoločnosti, neziskové organizácie, verejné vysoké školy, tri štátne fondy, ostatné subjekty založené zákonom...), obce, mestá, vyššie územné celky a ich rozpočtové a príspevkové organizácie, zdravotnícke zariadenia a dopravné podniky. **Ostatné obchodné spoločnosti a neziskové organizácie obcí, miest a VÚC tento výkaz nepredkladajú.**

Predmetom vykazovania v tomto výkaze sú nasledujúce **finančné pasíva**:

- ❖ záväzky z emitovaných dlhopisov,
- ❖ záväzky zo zmeniek,
- ❖ bankové úvery,
- ❖ investičné/dodávateľské úvery od dodávateľov subjektov verejnej správy,
- ❖ úvery od ŠFRB a Environmentálneho fondu,
- ❖ pôžičky od iných subjektov verejnej správy,
- ❖ záväzky z prijatých finančných výpomocí,
- ❖ záväzky z finančného prenájmu,
- ❖ prijaté nebankové pôžičky,
- ❖ **záväzky po zmene veriteľa,**
- ❖ prijaté zábezpeky,
- ❖ **záväzky zo zmlúv o energetickej efektívnosti pre verejný sektor,**
- ❖ **záväzky zo zmlúv o energetickej efektívnosti - ostatné**
- ❖ záväzky voči dodávateľom a ďalšie vybrané záväzky.

Definícia a obsahová náplň týchto druhov pasív je bližšie uvedená pri FIN 5-04 z dôvodu detailného členenia záväzkov voči dodávateľom a doplňujúcich informácií k nim.

Výkaz neobsahuje záväzky z rezerv, položky vlastného imania, časové rozlíšenie pasív – **výnosy budúcich období**, účty transferových vzťahov v účtovej skupine 35 podľa postupov účtovania pre ROPO, obce, VÚC a štátne fondy a ostatné položky pasív súvahy subjektu verejnej správy.

Účelom výkazu je poskytovanie informácií o týchto súvahových položkách spojených s pohybom finančných pasív vo vzťahu s treťou stranou, a zároveň členenie pohybu týchto pasív podľa sektora zmluvnej protistrany.

Obdobne ako finančné aktíva vo výkaze FIN 3-04, tak aj finančné pasíva vo FIN 4-04 sa vykazujú podľa subsektora, v ktorom je štatisticky klasifikovaný ten subjekt, voči komu sa pasívum „vykazuje“ / komu je subjekt verejnej správy „dlžný finančné prostriedky“. Finančné pasíva sa nevykazujú z pohľadu sektorového zaradenia samotného subjektu, ktorý FIN výkaz predkladá.

Definícia subsektorov je rovnaká ako pri výkaze FIN 3-04. Rovnaký je aj spôsob overovania subsektora protistrany v Registri organizácií ŠU SR.

Sektorové členenie **finančných pasív** vo výkaze FIN 4-04 sa uplatňuje teda podľa toho, v ktorom sektore je zaradený:

- ❖ poskytovateľ úveru, pôžičky lebo návratnej finančnej výpomoci subjektu verejnej správy,
- ❖ poskytovateľ investičného alebo dodávateľského úveru subjektu verejnej správy,
- ❖ subjekt, ktorému má subjekt verejnej správy uhradiť faktúry za dodávku dlhodobého majetku, zásob a za poskytnuté služby,
- ❖ subjekt, ktorý zložil na účet subjektu verejnej správy určitý druh finančnej zábezpeky a podobne.

Obsahová náplň výkazu FIN 4-04

Výkaz Fin 4-04 sa predkladá štvrťročne, vždy so stavom ku koncu príslušného štvrťroka. To znamená, že údaje vo výkaze sa vykazujú kumulatívne za príslušné obdobie, napr. za druhý štvrťrok sa vykazujú údaje za predchádzajúcich 6 mesiacov, za tretí štvrťrok za predchádzajúcich 9 mesiacov.

Hodnoty uvedené v riadku č. 1 *Stav k 1. januáru vykazovaného obdobia* by mali byť zhodné vo všetkých predložených FIN 4-04 počas celého účtovného obdobia. Prípadné zmeny alebo opravy v klasifikácii finančného pasíva alebo subsektora je nutné vykázať v riadku 44 *Ostatné zmeny*.

Zároveň platí vnútorný vzorec pre výpočet Stavů k poslednému dňu vykazovaného štvrťroka:

$$\text{Stav na konci vykazovaného obdobia} = \text{Stav k 1.1.} + \text{Zvýšenie} - \text{Zníženie} + / - \text{Zmeny ocenenia} + / - \text{Ostatné zmeny}$$

Riadok 1 Stav k 1. januáru vykazovaného obdobia

Ide o účtovnú hodnotu finančných pasív, ktorá má byť zhodná s konečnými zostatkami týchto pasív k 31.12. bezprostredne predchádzajúceho obdobia.

Riadky 2 až 14 členenie stavu k 1. januáru podľa subsektorov

Sumárne hodnoty z riadku 1 je potrebné analyticky rozčleniť podľa požadovaných subsektorov.

Riadok 15 Zvýšenie stavu pasív

Ide o sumárnu hodnotu prírastkov resp. obrátov na strane Dať finančných pasív, ktoré boli realizované za príslušné vykazované obdobie (napr. prvé 3 mesiace) z dôvodu vzniku transakcie so zmluvnou protistranou.

V riadkoch pre zvýšenie sa uvádza prírastok pasív súvisiaci so vznikom ekonomickej transakcie s protistranou, ktorá je zároveň spojená s peňažným **plnením alebo so vznikom transakcie medzi dvoma stranami**. Napríklad vznik nového záväzku voči zamestnancovi, vznik záväzku voči dodávateľovi, vznik záväzku voči veriteľovi z prijatia finančných prostriedkov.

Iné zvýšenie pasív, ktoré nepredstavuje ekonomickú transakciu s protistranou sa vykazuje v riadku 43 alebo 44, podľa povahy tohto zvýšenia.

Riadky 16 až 28 členenie zvýšenia pasív podľa subsektorov

Sumárne hodnoty z riadku 15 je potrebné analyticky rozčleniť podľa požadovaných subsektorov. V týchto riadkoch ide o hodnotu prírastkov finančných pasív za určité obdobie (3, 6, 9 alebo 12 mesiacov).

Riadok 29 Zníženie stavu pasív

Ide o sumárnu hodnotu úbytkov resp. obrátov na strane Má Dať finančných pasív, ktoré boli realizované za príslušné vykazované obdobie (napr. prvé 3 mesiace) z dôvodu vzniku transakcie so zmluvnou protistranou.

V riadkoch pre zníženie sa uvádza úbytok pasív súvisiaci so vznikom ekonomickej transakcie s protistranou, ktorá je zároveň spojená s peňažným plnením **alebo so vznikom transakcie medzi dvoma stranami**. Napríklad úhrada záväzku zamestnancovi zo strany zamestnávateľa, úhrada záväzku odberateľom zo strany subjektu verejnej správy, úhrada splátky istiny veriteľovi a podobne.

Iné zníženie pasív, ktoré nepredstavuje ekonomickú transakciu s protistranou sa vykazuje v riadku 43 alebo 44, podľa povahy tohto zníženia.

Riadky 30 až 42 členenie zníženia pasív podľa subsektorov

Sumárne hodnoty z riadku 29 je potrebné analyticky rozčleniť podľa požadovaných subsektorov. V týchto riadkoch ide o hodnotu úbytkov finančných pasív za určité obdobie (3, 6, 9 alebo 12 mesiacov).

Riadok 43 Zmeny v ocenení (+/-)

Na tomto riadku sa vykazuje zmena objemu finančných pasív, ktorá nesúvisí s ekonomickou transakciou s protistranou. Ide najmä o precenenie na reálnu hodnotu a o zaúčtovanie kurzových rozdielov v prípade, že finančné pasívum je pôvodne vykazované v cudzej mene. Tieto zmeny v ocenení môžu zvyšovať alebo znižovať hodnotu finančného pasíva. Podľa povahy zmeny v ocenení sa jej hodnota uvádza kladným (+) alebo záporným (-) znamienkom na riadku 43.

Riadok 44 Ostatné zmeny (+/-)

Na riadku 44 sa uvádza zmena objemu finančných pasív, ktorá nesúvisí s ekonomickou transakciou s protistranou a zároveň ani so zmenou ocenenia finančného pasíva. Ide napríklad o zohľadnenie zmeny účtovných metód a zásad a najmä o zmenu v klasifikácii finančného pasíva alebo subsektora (pozri príklady na zmenu). V prípade vysporiadania transakcie iným spôsobom ako úhradou (napríklad započítaním záväzku s pohľadávkou, prevodom vlastníctva k dlhodobému majetku, odpisom záväzku z dôvodu zániku veriteľa), sa takéto vysporiadanie vykazuje v rámci zníženia finančného pasíva.

Prípadné opravy v klasifikácii druhu finančného pasíva alebo subsektora je nutné vykazovať v riadku 44 Ostatné zmeny.

Riadok 45 Stav k poslednému dňu vykazovaného obdobia

Ide o účtovnú hodnotu finančných pasív ku koncu príslušného štvrťroka po zohľadnení zmien v ocenení (r. 43) a ostatných zmien (r.44).

Riadky 46 až 58 členenie stavu pasív k poslednému dňu vykazovaného obdobia podľa subsektorov

Sumárne hodnoty z riadku 45 je potrebné analyticky rozčleniť podľa požadovaných subsektorov. V týchto riadkoch ide o zostatkovú hodnotu finančných pasív ku dňu vykazovania, napr. k 31.3.

Príklad na vykázanie zmeny finančného pasíva

Subjekt verejnej správy v 1. štvrťroku 20xx vykázal nesprávne stav finančného pasíva vo výške 1 000 eur ako vybrané záväzky, pričom malo ísť o nebankové pôžičky a finančné výpomoci od subjektov mimo verejnej správy. Ide o zmenu členenia finančných pasív, bez zmeny jeho hodnoty či z dôvodu vzniku ekonomickej transakcie s protistranou. Rovnako sa neuvažuje so zmenou subsektora. Subjekt verejnej správy vykoná opravu v rámci 2. štvrťroka 20xx na r. 44 Ostatné zmeny. Ďalej môže v treťom štvrťroku dôjsť k splateniu tohto záväzku zo strany subjektu verejnej správy, t. j. vo výške 1 000 eur.

FIN 4-04			2.Štvrťrok (k 30.6.20xx)		3.Štvrťrok (k 30.9.20xx)	
Č.r.	Vybrané pasíva	1.Štvrťrok (k 31.3.20xx) Vybrané záväzky (VZ)	Nebankové pôžičky a finančné výpomoci od subjektov mimo VS (OST)	Vybrané záväzky (VZ)	Nebankové pôžičky a finančné výpomoci od subjektov mimo VS (OST)	Vybrané záväzky (VZ)
	a	33	19	33	19	33
1.	I. STAV k 1.januáru vykaz. obdobia	1 000	0	1 000	0	1 000
15.	Zvýšenie stavu pasív	0	0	0	0	0
29.	Zníženie stavu pasív	0	0	0	1 000	0
44.	IV. OSTATNÉ ZMENY (+/-)	0	1 000	-1 000	1 000	-1 000
45.	V. STAV k posled.dňu vykaz. obdobia kumul.	1 000	1 000	0	0	0

V prípade, že záväzok je úročený a existujú ku dňu predloženia FIN 4-04 záväzky z neuhradených úrokov, aj tieto sú predmetom reklasifikácie pri zmene druhu pasíva alebo subsektora.

Príklad na vykázanie zmeny subsektora

Subjekt verejnej správy v 1. štvrťroku 20xx vykázal nesprávne stav finančného pasíva vo výške 1 000 eur (prijatú zábezpeku) voči nefinančným korporáciám, pričom malo ísť o subsektor ústrednej správy. Ide o zmenu členenia finančného pasíva, bez zmeny jeho hodnoty či z dôvodu vzniku ekonomickej transakcie s protistranou. Rovnako sa neuvažuje so zmenou druhu finančného pasíva. **Oprava na riadku 44 Ostatné zmeny v druhom štvrťroku bude znamenať vo výsledku nulu. Preto nie je nutné uvádzať zníženie a zároveň zvýšenie v hodnote 1 000. Rozpis na riadku nového subsektora sa vykoná v rámci stavu k poslednému dňu daného štvrťroka.** Subjekt verejnej správy vykoná opravu v rámci 2. štvrťroka 20xx. Ďalej môže v treťom štvrťroku dôjsť k vráteniu prijatej zábezpeky a subjekt verejnej správy uhradí peňažné prostriedky vo výške dlžnej sumy, t. j. 1 000 eur.

	FIN 4-04	1.Štvrťrok (k 31.3.20xx)	2.Štvrťrok (k 30.6.20xx)	3.Štvrťrok (k 30.9.20xx)
Č.r.	Vybrané pasíva	Prijaté zábezpeky (ZAB)	Prijaté zábezpeky (ZAB)	Prijaté zábezpeky (ZAB)
	a	23	23	23
1.	I. STAV k 1.januáru vykaz. obdobia	1 000	1 000	1 000
2.	a) nefinančné korporácie (S.11)	1 000	1000	1000
15.	Zvýšenie stavu pasív	0	0	0
16.	a) nefinančné korporácie (S.11)	0	0	0
29.	Zníženie stavu pasív	0	0	1 000
30.	a) nefinančné korporácie (S.11)	0	0	0
36.	c) verejná správa spolu (S.13) (r.53 až 55)	0	0	1 000
37.	ústredná správa (S.1311)	0	0	1 000
43.	III. ZMENY V OCENENÍ (+/-)	0	0	0
44.	IV. OSTATNÉ ZMENY (+/-)	0	0*	0*
45.	V. STAV k posled. dňu vykaz.obdobia kumul.	1 000	1 000	0
46.	a) nefinančné korporácie (S.11)	1 000	0	0
52.	c) verejná správa spolu (S.13) (r.53 až 55)	0	1 000	0
53.	ústredná správa (S.1311)	0	1 000	0

Poznámka č. 1 (r.44): 0* Ostatné zmeny, stĺpec 23 Prijaté zábezpeky, hodnota 0 eur (ako výsledok -1 000 eur a +1000 eur v prípade zmeny analytiky prijatých zábezpek podľa sektorov pri nezmenenom druhu finančného aktíva)

Príklad na vykázanie zmeny syntetických účtov s aktívno-pasívnym zostatkom

Syntetické účty 336, 341, 342, 343 a 345 môžu mať konečný zostatok na strane aktív, ale aj na strane pasív. Vo FIN výkazoch sa vykazuje vždy len „jedna strana“ zostatku, a to buď len v aktívach alebo len v pasívach. To znamená, že prípadná zmena v konečnom zostatku týchto účtov medzi jednotlivými štvrťrokmi sa musí vykázať v pohyboch FIN 4-04 a FIN 3-04.

Predpokladá sa, že väčšina štvrťrokov budú vyššie uvedené syntetické účty vykazované na strane pasív. Je to z dôvodu platenia sociálnych a zdravotných odvodov a príslušných daní. Pri dani z pridanej hodnoty (343) je však možné predpokladať, že po podaní daňového priznania k DPH sa z daňovej povinnosti stane pohľadávka zo zúčtovania daní, a preto sa záväzok musí nasledujúci štvrťrok „preniesť“ z výkazu FIN 4-04 do FIN 3-04 do vybraných pohľadávok.

Subjekt verejnej správy v 1. štvrťroku 20xx vykázal stav účtu 336 k 31.3. vo vybraných záväzkoch voči Sociálnej poisťovni ako predpis zatiaľ neuhradeného odvodu poisťného. Predpokladá sa začiatkový stav záväzku k 1.1., predpis a úhrada poisťného v mesiacoch január až marec a predpis odvodov za mesiac marec splatný v nasledujúcom mesiaci apríl.

Obdobne by sa vykázal záväzok na účte 336 vo FIN 4-04 po predchádzajúcom vykázaní pohľadávky vo FIN 3-04. Z výkazu FIN 3-04 by sa musel konečný zostatok účtu 336 „preniesť“ do výkazu FIN 4-04 prostredníctvom vynulovania konečného zostatku vo FIN 3-04 a zvýšenia záväzku vo FIN 4-04.

	FIN 4-04	1.Štvrťrok (k 31.3.20xx)	2.Štvrťrok (k 30.6.20xx)	FIN 3-04	1.Štvrťrok (k 31.3.20xx)	2.Štvrťrok (k 30.6.20xx)
Č.r.	Vybrané pasíva	Vybrané záväzky (VZ)	Vybrané záväzky (VZ)	Vybrané aktíva	Vybrané pohľadávky a poskyt. preddavky	Vybrané pohľadávky a poskyt. preddavky
	a	33	33	a	12	12
1.	I. STAV k 1.januáru vykaz. obdobia	1 000	1 000	I. STAV k 1.januáru vykaz. obdobia	0	0
11.	fondy soc. poistenia a zdrav. poistenia (S.1314)	1 000	1 000	fondy soc. poistenia a zdrav. poistenia (S.1314)	0	0
15.	Zvýšenie stavu pasív	3 000	3 000	Zvýšenie stavu aktív	0	500
25.	fondy soc. poistenia a zdrav. poistenia (S.1314)	3 000	3 000	fondy soc. poistenia a zdrav. poistenia (S.1314)	0	500
29.	Zníženie stavu pasív	3 000	4 000	Zníženie stavu aktív	0	0
39.	fondy soc. poistenia a zdrav. poistenia (S.1314)	3 000	4 000*	fondy soc. poistenia a zdrav. poistenia (S.1314)	0	0
45.	V. STAV k posled. dňu vykaz. obdobia kumul.	1 000		V. STAV k posled. dňu vykaz. obdobia kumul.	0	500
55.	fondy soc. poistenia a zdrav. poistenia (S.1314)	1 000	0	fondy soc. poistenia a zdrav. poistenia (S.1314)	0	500

Poznámka č. 1 (r. 39): *3 000 eur predstavuje zopakovanie hodnoty zníženia z predchádzajúceho štvrťroka a 1 000 eur predstavuje „vynulovanie“ predchádzajúceho zostatku záväzku

Stĺpce pre úroky

Úroky sa vykazujú vo FIN 4-04 k tým záväzkom, pri ktorých boli zmluvne alebo inak dohodnuté a predstavujú neuhradený záväzok z týchto úrokov. Nevykazujú sa už uhradené úroky z pohľadu hotovostného plnenia záväzkov.

Záväzky a ich obsahová náplň

Popis jednotlivých záväzkov v stĺpcoch výkazu FIN 4-04 sa zhoduje s ich popisom a označením vo výkaze **FIN 5-04 o dlhových nástrojoch a vybraných záväzkoch**.

Stĺpec 33 Vybrané záväzky

V stĺpci pre **vybrané záväzky** sa uvádzajú:

- ❖ záväzky zo sociálneho fondu,
- ❖ záväzky voči zamestnancom,
- ❖ zúčtovanie s orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia,
- ❖ zúčtovanie daní a poplatkov,
- ❖ záväzky z upísaných a nesplatených cenných papierov a vkladov,
- ❖ záväzky v rámci konsolidovaného celku,
- ❖ záväzky z kúpy podniku,
- ❖ účty časového rozlíšenie pasív – len výdavky budúcich období,
- ❖ odložený daňový záväzok,
- ❖ ostatné záväzky.

Určenie subsektora v stĺpci 33 resp. 34 pre Vybrané záväzky

Pri nasledujúcich vybraných záväzkoch sa určený subsektor vykazuje rovnako pri rozpise začiatočného stavu, zvýšenia, zníženia a konečného zostatku týchto záväzkov vo FIN 4-04.

- ❖ Subsektor „fondy sociálneho poistenia a zdravotného poistenia“ v r. 11, 25, 39, 55 - Záväzky zo sociálneho poistenia účtované na syntetickom účte 336. Uvádzajú sa tu odvody do Sociálnej poisťovne (odvod do prvého piliera Sociálnej poisťovne a následne do druhého piliera na starobné dôchodkové sporenie, ktoré Sociálna poisťovňa prevádza na účty dôchodkových správcovských spoločností),
- ❖ Subsektor „fondy sociálneho poistenia a zdravotného poistenia“ v r. 11, 25, 39, 55- Záväzky zo zdravotného poistenia účtované na syntetickom účte 336, hradené Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s. ako aj zdravotným poisťovňiam Dôvera, a.s. a Union, a.s. Ide o úhrady verejného zdravotného poistenia.
- ❖ Subsektor „finančné korporácie“ v r. 3, 17, 31, 47 – Záväzky z príspevkov do tretieho piliera na doplnkové dôchodkové sporenie do doplnkových dôchodkových spoločností.
- ❖ Subsektor „ústredná správa“ v r. 9, 23, 37, 53 – Záväzok z dane z príjmov (syntetický účet 341), ostatných priamych daní (syntetický účet 342) a z dane z pridanej hodnoty (syntetický účet 343).
- ❖ Subsektor „domácnosti“ v r. 12, 26, 40, 56 – Záväzky voči zamestnancom účtované na syntetickom účte 331 a 333.
- ❖ Subsektor „domácnosti“ v r. 12, 26, 40, 56 – Záväzky zo sociálneho fondu účtované na syntetickom účte 472.

Pomôcka

Vybrané záväzky v stĺpci 33 a úroky k nim v stĺpci 34 vo FIN 4-04 podľa syntetických účtov a riadkov uvádzaných vo FIN 2-04, pre jednotlivé právne formy subjektov verejnej správy:

Č.r. vo FIN 2-04	Názov riadku vo FIN 2-04	ROPO	NUJ	POD	Soc. poisťovňa
99.	Záväzky zo sociálneho fondu	472	472	472	956
101(časť) 128(časť)	Ostatné záväzky	379A, 479A, 325A	479A, 325A, 379A	47XA, 479A, 316, 325A, 379A	959A, 325A, 379A
117.	Záväzky voči zamestnancom	331, 333	331, 333	331, 333, 479A	331, 333
118.	Daňové záväzky	341, 342, 343, 345	341, 342, 343, 345	341, 342, 343, 345, 481A	341, 342, 343, 345
119.	Záväzky zo sociálneho poistenia	336A	336A	336A	336A
120.	Záväzky zo zdravotného poistenia	336A	336A	336A	336A
122.	Záväzky z upísaných a nespl. cenných papierov a vkladov	367	367	367	367
124.	Záväzky v rámci konsolidovaného celku	x	x	361, 364, 365, 366, 36X, 372A, 471A, 47X	x
125.	Záväzky z kúpy podniku	x	x	372A	x
126.	Záväzky z poistných vzťahov	x	x	x	326
127.	Záväzky voči dôchodkovej správcovskej spoločnosti	x	x	x	328
134.	Výdavky budúcich období	383	383	383	383

Pre EXIMBANKU z FIN 2-04 podľa štruktúry platnej pre EXIMBANKU:

Č.r. vo FIN 2-04	Názov riadku vo FIN 2-04
34.	Záväzky z obchodovania
38.	Záväzky zo zaistenia
42.	Ostatné finančné záväzky
43.	Ostatné záväzky
44.	Splatný daňový záväzok
45.	Odložený daňový záväzok
47.	Výnosy a výdavky budúcich období – uvádza sa iba časť za výdavky budúcich období

Pre Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, a.s. zo súvahy pre zdravotné poisťovne:

Č.r. v Súvahe	Názov riadku v Súvahe
086.	Voči poskytovateľom zdravotnej starostlivosti
089.	Voči inej zdravotnej poisťovni, z toho*
091.	Voči Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou
092.	Voči Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky
099.	Ostatné záväzky, z toho**

*Zo sumárneho riadku je nutné odpočítať riadok č.090 Súvahy pre Záväzky z prerozdelenia poistného

**Zo sumárneho riadku je nutné odpočítať riadok súvahy č.103 pre Záväzky z finančného prenájmu a riadok súvahy č.104 pre Dotácie zo štátneho rozpočtu a ostatné dotácie

Závazky, ktoré sa neuvádzajú v stĺpci 27 za žiadne subjekty verejnej správy

- ❖ rezervy,
- ❖ záväzky z dotácií a z prijatých transferov.

Dôležité pri spracovaní výkazu FIN 4-04

- ✓ správne členiť finančné pasíva podľa ich druhu a podľa subsektora protistrany,
- ✓ uvádzať hodnoty v riadku 1 resp. v riadkoch 2 až 14 podľa zostatku finančných pasív k 31.12. bezprostredne predchádzajúceho obdobia,
- ✓ uvádzať hodnoty podľa subsektorov z pohľadu finančného pasíva, nie z pohľadu sektorového zaradenia subjektu, ktorý predkladá FIN 4-04,
- ✓ kontrolovať pohyb hotovostných prostriedkov vo FIN 1-12 v zmene finančných pasív (napr. príjem zábezpeky, vrátenie zábezpeky, príjem bankového úveru a jeho splácanie),
- ✓ samostatné vykazovanie záväzkov z obchodného styku od ostatných vybraných záväzkov,
- ✓ po predložení výkazu do IS Štátnej pokladnice alebo IS RISSAM aktívne odstraňovať hlásené chyby medzivýkazových kontrol.

2.5. FIN 5-04 Finančný výkaz o dlhových nástrojoch a vybraných záväzkoch

Výkaz poskytuje informácie o hodnote záväzkov, ktoré vstupujú do výpočtu **hrubého** dlhu subjektu verejnej správy resp. celej verejnej správy podľa medzinárodných metodík. Slovenská republika, ako členská krajina EÚ je povinná pravidelne poskytovať Európskej komisii a v rámci jej inštitúcií najmä Eurostatu informácie o výške „maastrichtského dlhu“², a ako členská krajina OECD predkladá Slovenská republika údaje o „verejnom dlhu“.

Klasifikovanie dlhových nástrojov sa vo výkaze uplatňuje v súlade s metodikou ESA 2010, ktorá posudzuje v prvom rade podstatu ekonomickej transakcie. Nižšie uvedené príklady sú popísané na základe informácií dostupných v čase vydania a aktualizácií tejto príručky. Akékoľvek špecifické zmluvné dojednania pri dodávateľsko-odberateľských vzťahoch, ktoré nepokrýva táto príručka, by bolo nutné hodnotiť samostatne. Klasifikovanie výšky dlhu a dlhovej služby obcí a VÚC podľa rozpočtových pravidiel územnej samosprávy tým nie je dotknuté.

V súlade s požiadavkami na poskytovanie údajov vo finančnom výkaze FIN 5-04, záväzkov vyplývajúci z obstarania dlhodobého majetku, tovarov alebo služieb, ktorý nie je uhradený po dodaní resp. v rámci štandardne dohodnutých lehôt úhrady predstavuje financovanie subjektu verejnej správy na dlh a takýto typ záväzku sa vykazuje pod symbolom dlhového nástroja podľa charakteru záväzku (nevykazuje sa ako VZ alebo KZOS).

Údaje z výkazu FIN 5-04 slúžia najmä na výpočet dlhu subjektu verejnej správy podľa metodiky ESA 2010. Agregáciou údajov za jednotlivé subjekty do skupín (napr. štátne rozpočtové organizácie, obce, VÚC, verejné vysoké školy a pod.) alebo do subsektorov (ústredná správa, územná samospráva) je možné ďalej analyticky hodnotiť dlh verejnej správy.

Maastrichtský dlh predstavuje súčet istín dlhových nástrojov:

ED+Z+BU+IDU+DU+SFRB+ENVF+NFV+FP+OST+ZAB+**DZOS+EPCO+ZMV**.

Verejný dlh pre OECD predstavuje súčet istín nástrojov:

ED+Z+BU+IDU+DU+SFRB+ENVF+NFV+FP+OST+ZAB+**DZOS+EPCO+ZMV+KZOS+EPC+VZ**, záväzkov z nesplatených úrokov prislúchajúcim k týmto dlhovým nástrojom, **ako aj záväzkov vyplývajúcich z držby obeživa a vkladov a poisťných penzijných a štandardizovaných záručných schém (tieto údaje sa zisťujú z iných zdrojov ako z výkazu FIN 5-04).**

Údaje z výkazu FIN 5-04 umožňujú aj elimináciu poskytnutých a prijatých úverov a pôžičiek v rámci verejnej správy a zverejňovať tak informácie o konsolidovanom dlhu verejnej správy.

Výkaz FIN 5-04 sa predkladá za subjekt verejnej správy aj vtedy, ak nedisponuje údajmi (napr. nevznikli žiadne záväzky) a nemá obsahovú náplň. V tom prípade sa vyplní len riadok „Spolu“ a v stĺpcoch 4 a 5 sa uvedie nula.

„5. zber“ FIN 5-04

Za subjekty, ktorými sú mikro účtovné jednotky (podnikateľské subjekty), Exportno-importná banka Slovenska a podnikateľské subjekty zostavujúce účtovnú závierku podľa IFRS štandardov sa výkaz FIN 5-04 k 31.12. predkladá aj po schválení individuálnej účtovnej závierky za predchádzajúci rok. Z dôvodu významne odlišnej štruktúry účtovnej závierky je nutné údaje vo FIN 5-04 predloženej k 31.12. aktualizovať na základe súvahy zo schválenej účtovnej závierky.

Obsahová náplň výkazu FIN 5-04

Stĺpec „a“ Symbol dlhového nástroja

V technickej štruktúre výkazu sa v prvom stĺpci uvádza len symbol dlhového nástroja. Jednotlivé záznamy za jeden dlhový nástroj je možné vo výkaze sumarizovať pokiaľ majú rovnakú menu, dátum prijatia prostriedkov, dátum splatnosti a druh úroku (napríklad viaceré tranže toho istého bankového úveru).

ED - Emitované dlhopisy predstavujú záväzky z vydaných dlhových cenných papierov, ktorých emitentom je subjekt verejnej správy. Dlhopis je cenný papier, s ktorým je spojené právo majiteľa požadovať splácanie dlžnej sumy v menovitej hodnote a vyplácanie výnosov z nej k určitému dátumu a povinnosť osoby oprávnenej vydávať dlhopisy (emitent) tieto záväzky splniť. Bližšie náležitosti dlhopisov upravuje zákon č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch.

Pre účely spracovania výkazu FIN 5-04 sa dlhopisy analyticky bližšie nečlenia, napríklad na komunálne obligácie, zamestnanecké obligácie, podriadené dlhopisy, zabezpečené dlhopisy a ďalšie. Vykazujú sa všetky dlhopisy spolu (vrátane pokladničných poukázok).

Z - Zmenky sú upravené v zákone č. 191/1950 Zb., ktorý bližšie určuje náležitosti a použitie zmenky. Ide o cenný papier a jeho podstatou je záväzok určitých osôb zaplatiť majiteľovi zmenky v určenom mieste a čase sumu určenú v zmenke. Zmenka musí mať písomnú formu a spĺňať náležitosti stanovené zákonom. Rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie nie sú oprávnené ručiť za zaplatenie zmenky, vystavovať, nadobúdať a prijímať zmenky (s výnimkou Ministerstva financií SR).¹⁹

BÚ – za Bankové úvery sa podľa zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách považuje dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na vlastný účet alebo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov v akejkoľvek forme, vrátane faktoringu a forfaitingu. Poskytovateľom bankových úverov je banka ako úverová inštitúcia a prijímateľom úverov sú subjekty verejnej správy. **Ak jednotka eviduje záväzok za prijaté finančné prostriedky, dodávku dlhodobého majetku alebo tovarov a služieb voči banke, či už pôvodný alebo postúpený na banku neskôr, ako v čase dodávky, ide o bankový úver.**

Pre účely spracovania výkazu FIN 5-04 sa pod symbolom BÚ - Bankové úvery vykazujú aj bankové úvery čerpané priamo z úverového účtu, spotrebiteľské úvery, povolené prečerpanie bežného účtu (kontokorentný úver) a výdavky realizované prostredníctvom kreditnej karty. **Ďalej sa pod symbolom BÚ – Bankové úvery vykazujú investičné dodávateľské úvery, dodávateľské úvery, záväzky voči veriteľom a dodávateľom, pri ktorých došlo k postúpeniu pohľadávky veriteľa na banku.** Existencia úroku nie je rozhodujúca, čo znamená, že za bankové úvery sa vykazujú úročené ako aj neúročené záväzky voči banke.

¹⁹ § 26 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

Pod symbolom BÚ sa vykazujú aj bankové úvery, ktorých čerpanie **nie je** realizované prostredníctvom pripísania finančných prostriedkov na účet subjektu verejnej správy (napr. banka uhradza faktúry - záväzky subjektu verejnej správy priamo na účet dodávateľa).

Zo štatistického pohľadu je teda prvoradá to, že subjekt verejnej správy dlží prostriedky banke resp. prestáva dlžiť pôvodnému subjektu a novým veriteľom sa stáva banka.

Pod symbolom BÚ - bankové úvery sa vo FIN 5-04 **nevykazujú**:

- ❖ úvery poskytnuté zo ŠFRB,
- ❖ pôžičky od Audiovizuálneho fondu,
- ❖ pôžičky od Fondu na podporu umenia,
- ❖ úvery od Environmentálneho fondu,
- ❖ záväzky vyplývajúce zo zmlúv o dodávke energetických služieb (EPC, **EPCO**),
- ❖ návratné finančné výpomoci od subjektov verejnej správy a nebankové pôžičky a finančné výpomoci od subjektov mimo verejnej správy napr. od finančných sprostredkovateľov, faktoringových spoločností a podobne.

IDU – Investičné dodávateľské úvery predstavujú záväzky, ktoré vyplývajú zo zmlúv týkajúcich sa obstarania dlhodobého hmotného a nehmotného majetku (napr. investičnou výstavbou, kúpou hotového majetku, rekonštrukciou a modernizáciou existujúceho majetku a ďalšie, ak sú splnené podmienky pre účtovanie o dlhodobom majetku). Ide o také záväzky, v prípade ktorých už pri prvotnom vzniku záväzku zmluvné podmienky stanovujú úhradu v neskoršom období ako v štandardnom termíne (štandardná lehota úhrady dodávateľskej faktúry) a zároveň je dohodnutý spôsob úročenia. Úročenie môže byť napríklad v podobe percentuálnej úrokovej sadzby, navýšenia ceny obstarania, manipulačného poplatku a podobne.

Pod IDU sa vykazujú aj záväzky, pri ktorých subjekt verejnej správy dohodne s dodávateľom na základe dohody/zmluvy zmenu úhrady záväzku – splátkový kalendár sa začne uplatňovať dodatočne počas trvania záväzku a súčasne sa dohodne úročenie. **Za IDU sa považujú aj záväzky** vyplývajúce zo zmlúv voči dodávateľom dlhodobého majetku (napr. zmluva o združení, zmluva o dielo, atď.), pri ktorých dochádza k splácaniu predmetu zmluvy financujúcemu subjektu okrem banky, ktorý je jednou zo zmluvných strán predmetných zmlúv.

V prípade ak pôvodný dlhodobý záväzok neobsahuje úročenie alebo zmena zmluvných podmienok nestanoví úročenie dodatočne, záväzok sa vykazuje pod dlhovým symbolom DZOS.

V praxi sa môže stať, že pôvodný dodávateľ (veriteľ) odpredá/**postúpi** svoju pohľadávku voči subjektu verejnej správy **na tretiu stranu**. Ak touto treťou stranou bude:

- 1) banka, je nutné záväzok subjektu verejnej správy preklasifikovať vo FIN 5-04 na *bankové úvery*, a vykazovať ich s označením **BU**.
- 2) iná účtovná jednotka ako banka, napríklad finančný sprostredkovateľ alebo faktoringová spoločnosť, **ale vždy v sektore S.12** (napr. spoločnosť BFF Central Europe), je nutné záväzok subjektu verejnej správy preklasifikovať vo FIN 5-04 na *záväzky po zmene veriteľa*, a vykazovať ich s označením **ZMV**.
- 3) iná účtovná jednotka mimo sektora S.12 (t. j. okrem banky a finančného sprostredkovateľa), je nutné záväzok subjektu verejnej správy vykazovať ako **IDU**.

Preklasifikovanie dlhového nástroja sa vykáže v príslušnom štvrťroku, v ktorom dôjde k tejto zmene, napríklad na základe zmluvy o uznaní záväzku, zmluvy o pristúpení k záväzku a podobne. Dôležité je následne upraviť aj vykazovanie vo FIN 2-04, aby boli dodržané medzivýkazové kontroly podľa dlhových symbolov (väzba medzi FIN 2-04 a FIN 5-04).

DU – Dodávateľské úvery predstavujú záväzky voči dodávateľom tovaru, zásob alebo služieb. Predmetom dodávky nie je dlhodobý majetok, ale ide o položky bežnej spotreby. Ide o také záväzky, v prípade ktorých už pri prvotnom vzniku záväzku zmluvné podmienky stanovujú úhradu v neskoršie obdobie ako v štandardnom termíne (štandardná lehota úhrady dodávateľskej faktúry) a zároveň je dohodnutý spôsob úročenia. Úročenie môže byť napríklad v podobe percentuálnej úrokovej sadzby, navýšenia ceny obstarania, manipulačného poplatku a podobne.

Pod DU sa vykazujú aj záväzky, pri ktorých subjekt verejnej správy dohodne s dodávateľom na základe dohody/zmluvy zmenu úhrady záväzku – splátkový kalendár sa začne uplatňovať dodatočne počas trvania záväzku a súčasne sa dohodne úročenie. **Za DU sa považujú aj záväzky** vyplývajúce zo zmlúv voči dodávateľom bežných služieb, tovaru a zásob, pri ktorých dochádza k splácaniu predmetu zmluvy financujúcemu subjektu okrem banky, ktorý je jednou zo zmluvných strán predmetných zmlúv.

V prípade ak pôvodný dlhodobý záväzok neobsahuje úročenie alebo zmena zmluvných podmienok nestanoví úročenie dodatočne, záväzok sa vykazuje pod dlhovým symbolom DZOS.

V praxi sa môže stať, že pôvodný dodávateľ (veriteľ) odpredá/postúpi svoju pohľadávku voči subjektu verejnej správy tretej strane. Ak touto treťou stranou bude:

1) banka, je nutné záväzok subjektu verejnej správy preklasifikovať vo FIN 5-04 na *bankové úvery*, a vykazovať ich s označením **BU**.

2) iná účtovná jednotka ako banka, napríklad finančný sprostredkovateľ alebo faktoringová spoločnosť **ale vždy v sektore S.12 (napr. spoločnosť BFF Central Europe)**, je nutné záväzok subjektu verejnej správy preklasifikovať vo FIN 5-04 na *záväzky po zmene veriteľa*, a vykazovať ich s označením **ZMV**.

3) iná účtovná jednotka mimo sektora S.12 (t. j. okrem banky a finančného sprostredkovateľa), je nutné záväzok subjektu verejnej správy vykazovať ako **DU**.

Preklasifikovanie dlhového nástroja sa vykáže v príslušnom štvrťroku, v ktorom dôjde k tejto zmene, napríklad na základe zmluvy o uznaní záväzku, zmluvy o pristúpení k záväzku a podobne. Dôležité je následne upraviť aj vykazovanie vo FIN 2-04, aby boli dodržané medzivýkazové kontroly podľa dlhových symbolov (väzba medzi FIN 2-04 a FIN 5-04).

Obce/mestá a VÚC z pohľadu zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy **nie sú od 1. 1. 2019 oprávnené vstupovať do dodávateľských úverov**, keďže návratné zdroje financovania môžu byť použité iba na kapitálové výdavky. Z tohto pohľadu by za územnú samosprávu mali byť vykazované vo FIN 5-04 len investičné dodávateľské úvery, **prípadne dodávateľské úvery prijaté pred 1. 1. 2019**.

SFRB – ako Úvery od Štátneho fondu rozvoja bývania sa vykazujú všetky návratné zdroje z tohto fondu poskytované pre subjekty verejnej správy na základe zákona č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania.

ENVF – ako Úvery od Environmentálneho fondu sa vykazujú všetky návratné zdroje z tohto fondu poskytované pre subjekty verejnej správy na základe zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ide napríklad o úver na znižovanie množstva produkcie odpadu, podporu triedeného odpadu, triedený zber a recykláciu odpadu, na predchádzanie vzniku odpadu.

NFV – ako Finančné výpomoci a pôžičky od subjektov verejnej správy sa najčastejšie vykazujú návratné finančné výpomoci poskytované zo štátneho rozpočtu resp. zo štátnych finančných aktív na základe rozhodnutia vlády SR. Tieto návratné finančné výpomoci môže poskytovať napríklad Ministerstvo financií SR, Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo zdravotníctva SR a Ministerstvo pôdohospodárstva SR. Ide o návratné zdroje financovania s dohodnutým spôsobom splácania, dátumom celkovej splatnosti, prípadne aj s úročením. Obec alebo vyšší územný celok môže poskytnúť návratnú finančnú výpomoc zo svojho rozpočtu právnickej osobe, ktorej je zakladateľom, pričom na

tento účel nemôže použiť návratné zdroje financovania. Z pohľadu subjektu verejnej správy, ktorý spracováva FIN výkaz a prijal tieto výpomoci alebo pôžičky je dôležité, aby poskytovateľom bol subjekt verejnej správy.

Zaradenie subjektu – poskytovateľa výpomoci do verejnej správy je možné overiť v [registri organizácií ŠÚ SR](#).

FP – za Finančný prenájom (leasing) sa pre účely výkazu FIN 5-04 považuje obstaranie dlhodobého hmotného majetku na základe nájomnej zmluvy s dojednaným právom kúpy prenajatej veci za dohodnuté platby počas dohodnutej doby nájmu tohto majetku. Súčasťou dohodnutých platieb je aj kúpna cena, za ktorú na konci dohodnutej doby finančného prenájmu majetku prechádza vlastnícke právo k prenajatému majetku z prenajímateľa na nájomcu. Splátka pritom pozostáva z istiny a finančného nákladu u nájomcu. V praxi ide o kúpu dlhodobého majetku na splátky, s právom kúpy majetku na konci zmluvy (napríklad lízing vozidla, výrobných strojov, poľnohospodárskych zariadení).

Zo štatistického pohľadu sa ako finančný prenájom uvádza aj tzv. autokredit, ktorý svojou vecnou podstatou spĺňa podmienky obstarania majetku na splátky (vlastníctvo majetku však môže prejsť na subjekt verejnej správy aj pred dobou ukončenia kontraktu, napr. hneď na začiatku).

Ako finančný prenájom sa nevykazujú záväzky z operatívneho prenájmu (ktorý sa chápe ako platená služba, bez práva kúpy veci) a jednorazový prenájom napríklad priestorov či vozidla. Tieto záväzky sa vykazujú ako záväzky z obchodného styku pod symbolom KZOS alebo DZOS, podľa dohodnutej doby splatnosti.

OST – Nebankové pôžičky a finančné výpomoci od subjektov mimo verejnej správy môžu prijímať subjekty verejnej správy len v súlade s rozpočtovými pravidlami verejnej správy resp. rozpočtovými pravidlami územnej samosprávy. Poskytovateľom týchto pôžičiek alebo výpomocí musí byť subjekt mimo verejnej správy, jeho ne/zaradenie do verejnej správy je možné overiť v [registri organizácií ŠÚ SR](#).

Najčastejšie ide o návratné zdroje financovania zo strany obchodných spoločností, právnických osôb v zakladateľskej pôsobnosti štátu, miest alebo obcí, finančných sprostredkovateľov (nie banky) a podobne. Subjekt verejnej správy eviduje záväzok za prijaté finančné prostriedky vyplývajúci zo špecifickej zmluvy voči inému subjektu ako banke, pritom zmluva nemusí mať definované v názve a obsahu, že ide o úverový vzťah.

ZMV – Záväzky po zmene veriteľa sa uvádzajú záväzky, ktorých plnenie prešlo z pôvodného veriteľa na tretiu stranu, ktorou je finančná inštitúcia zaradená vždy v sektore S.12 – finančná korporácia, ale zároveň ňou nie je banka (napr. to môže byť faktoringová spoločnosť, ktorej činnosťou je skupovanie pohľadávok napr. spoločnosť BFF Central Europe). Na základe príslušných zmlúv uzatvorených s novým veriteľom sa záväzok preklasifikuje na dlhový nástroj vo FIN 4-04 a FIN 5-04 s označením ZMV. Právnym základom pre zmenu veriteľa môže byť napr.:

- zmluva o uznaní záväzku,
- zmluva o pristúpení k dlhu,
- zmluva o postúpení pohľadávok,
- dohoda o uznaní záväzku, resp. dohoda o uznaní záväzku a splátkovom kalendári,
- dohoda o uznaní a splácaní dlhu, resp. dohoda o uznaní dlhu a splátkovom kalendári
- dohoda o novácii záväzku a dohoda o pristúpení k záväzku,
- oznámenie o plnení ručiteľského vyhlásenia a podobne.

Existencia úroku nie je rozhodujúca, čo znamená, že za ZMV sa vykazujú úročené ako aj neúročené záväzky. **Záväzky po zmene veriteľa predstavujú pôžičky subjektu verejnej správy.**

ZAB - ako **Prijaté zábezpeky** sa uvádzajú záväzky z dôvodu prijatia finančných prostriedkov na účet subjektu verejnej správy, a ktoré majú charakter cudzích prostriedkov. V praxi sa najčastejšie používajú zábezpeky na základe osobitných predpisov napríklad:

- **dražobná zábezpeka** podľa § 14 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách,
- **finančná zábezpeka na zabezpečenie platenia** dohodnutého **nájomného**, dohodnutých úhrad spojených s užívaním nájomného bytu a nepoškodzovania užívaného nájomného bytu podľa § 12 ods. 7 zákona č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní,
- **zábezpeka pri verejnom obstarávaní** podľa § 46 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní) alebo dojednaním na základe obchodného či občianskeho zákonníka.

Prijaté zábezpeky nie sú totožné s prijatými preddavkami, ktoré sa prijímajú za účelom dodania služieb, tovaru alebo majetku a k ich zúčtovaniu dochádza na základe reálneho (proti)plnenia z dodávateľsko-odberateľských vzťahov.

Zábezpeky sa môžu podľa dohodnutých podmienok vrátiť v plnej výške subjektu, ktorý zložil zábezpeku, môžu byť súčasťou kúpnej ceny alebo môžu za určitých okolností prepadnúť v prospech subjektu verejnej správy. V týchto prípadoch dochádza k zániku záväzku zo zábezpeky a je nutné k tomu zvoliť správnu klasifikáciu príjmov a výdavkov vo FIN 1-12.

Keďže v niektorých prípadoch môže byť viacero prijatých zábezpek počas vykazovaného obdobia, s neurčitým dátumom ukončenia napr. procesu verejného obstarávania alebo trvania nájomného vzťahu pričom subjekt verejnej správy nemôže vopred vedieť, či a kedy bude zábezpeka uplatnená v prospech subjektu verejnej správy, **je povolené zjednodušené vykazovanie zábezpek vo FIN 5-04** bez vykazovania dátumu prijatia prostriedkov a dátumu splatnosti. Pri dlhovom symbole ZAB sa môžu vykazovať údaje sumarizované podľa meny a so stĺpcami:

- „a“ Symbol dlhového nástroja,
- „b“ Kód meny,
- 3 Druh úroku (F)
- 4 Nesplatená menovitá hodnota
- 5 z toho: zahraničný veriteľ
- 6 Úroky
- 7 z toho zahraničný veriteľ.

EPC - Záväzky zo zmlúv o energetickej efektívnosti pre verejný sektor nazývané aj ako *garantované energeticke služby* predstavujú formu zmluvného vzťahu medzi poskytovateľom tejto služby - dodávateľom a prijímateľom tejto služby – subjektom verejnej správy. **Ako EPC sa uvádzajú záväzky zo zmlúv o energetickej efektívnosti pre verejný sektor uzavreté podľa § 18 zákona č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.** Podstatou vzťahu je poskytovanie služby²⁰ najmä v podobe garantovanej energetickej úspory pri súčasnom energetickom zhodnotení majetku vo vlastníctve subjektu verejnej správy, za čo poskytovateľovi služby prináleží dohodnutá odplata. To znamená, že poskytovateľovi služby prináleží dohodnutá odplata za to, že umožní prijímateľovi služby dosiahnuť zníženie jeho spotreby energie (a nepriamo tak aj úsporu na nákladoch na tieto energie) na vopred stanovenú hodnotu, ktorá je zmluvne dohodnutá a garantovaná zo strany poskytovateľa služby počas celej doby trvania zmluvy.

EPCO - Záväzky zo zmlúv o energetickej efektívnosti - ostatné predstavujú záväzky zo zmlúv o energetickej efektívnosti, ktoré **nie sú uzavreté** podľa § 18 zákona č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Takéto zmluvy môžu prenášať na subjekt verejnej správy neprimerané riziko budúcich strát, preto nespĺňajú podmienku, že nezvyšujú dlh verejnej správy.

²⁰ Zákon č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pod symbolom **EPC** Záväzky zo zmlúv o energetickej efektívnosti pre verejný sektor a **EPCO** - Záväzky zo zmlúv o energetickej efektívnosti – ostatné sa vykazuje nesplatená výška istiny a k nej prislúchajúcich úrokov za energeticky zhodnotený majetok. Záväzky z titulu zabezpečenie udržania garantovanej energetickej efektívnosti (poplatky za služby a tovary) sa vykazujú pod symbolom **KZOS** - Záväzky z obchodného styku a prijaté preddavky - krátkodobé.

V praxi existujú najčastejšie projekty EPC v oblasti úspory energií zatepľovaním systémami ETICS, výmenou vykurovacích telies a rozvodov za modernejšie, obnova verejného osvetlenia, pričom vo všetkých prípadoch sa hodnota nadobudnutého majetku formou EPC postupne spláca z dosiahnutých úspor na energie.

KZOS - Záväzky z obchodného styku a prijaté preddavky - krátkodobé

DZOS - Záväzky z obchodného styku a prijaté preddavky - dlhodobé

Tieto záväzky vznikajú:

- a) pri dodaní výrobkov, tovarov, majetku alebo služieb ich zákazníkom pričom platba za tieto dodávky nebola vykonaná v rovnakom čase ako dochádza k zmene vlastníctva výrobkov, tovarov, majetku alebo k poskytnutiu služieb,
- b) z dôvodu prijatých preddavkov pred splnením dodávky (zmluvy), napr. za nedokončenú prácu alebo prácu, ktorá sa ešte len má uskutočniť alebo za výrobky a služby, ktoré ešte neboli dodané.

Ide o klasické prijaté preddavky, ktoré sú účtované často aj na samostatných syntetických účtoch a o záväzky voči dodávateľom.

Ako záväzky z obchodného styku a prijaté preddavky – **krátkodobé (KZOS)**, sa vykazujú záväzky, ktorých **dohodnutá doba splatnosti pri vzniku je kratšia ako jeden rok**. Pre účely spracovania výkazu FIN 5-04 sa KZOS vykazujú v sumárnej hodnote, a to v stĺpci 4 a 5, sumarizované podľa kódu meny v stĺpci „b“ a s druhom úroku „F“.

Ak sa pri KZOS **dodatočne zmenia zmluvné podmienky** doby splatnosti, pričom sa stanoví nová doba splatnosti dlhšia ako jeden rok, príp. splátkový kalendár nad jeden rok, tieto záväzky sa ďalej vykazujú pod symbolom **DZOS** a vo výkaze FIN 5-04 sa v stĺpci 2 „dátum splatnosti dlhového nástroja“ zmení na nový (konečný) dátum splatnosti.

Ako záväzky z obchodného styku a prijaté preddavky – **dlhodobé (DZOS)**, sa vykazujú záväzky, ktorých **dohodnutá doba splatnosti pri vzniku je dlhšia ako jeden rok**. Vykazujú sa jednotlivo za každý záväzok vyplývajúci z obchodného styku alebo prijatý preddavok.

Pod symbolom **DZOS** sa vykazujú aj záväzky pri ktorých sa na základe dohody/zmluvy s dodávateľom **dodatočne zmenia podmienky** úhrady záväzku - začne sa uplatňovať splátkový kalendár alebo sa upraví pôvodná doba splatnosti, v oboch prípadoch na obdobie dlhšie ako jeden rok.

VZ - ako **Vybrané záväzky** sa uvádzajú záväzky voči zamestnancom, záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov, záväzky v rámci konsolidovaného celku, záväzky z kúpy podniku, záväzky zo sociálneho fondu, daňové záväzky a záväzky zo sociálneho a zdravotného poistenia, ostatné záväzky a výdavky budúcich období. **Tento nástroj je obsahovo rovnaký ako sú zadané vybrané záväzky v stĺpci 33 výkazu FIN 4-04.**

Do vybraných záväzkov nepatria nižšie uvedené:

- ❖ dlhodobé záväzky z derivátových operácií (aj nakúpené a predané opcie),
- ❖ záväzky z dotácií a transferov napr. v účtovej skupine 35 podľa postupov účtovania pre ROPO, obce, VÚC a štátne fondy,
- ❖ záväzky voči združeniu,
- ❖ účty časového rozlíšenie pasív – výnosy budúcich období,
- ❖ záväzky uvedené pod inými symbolmi (napr. KZOS, DZOS, EPC...).

V prípade, že dôjde k zmene veriteľa a subjekt verejnej správy má uhradiť záväzok nie pôvodnému veriteľovi, ale tretej strane, záväzok sa preklasifikuje na niektorý z týchto dlhových nástrojov:

BU, ZMV, IDU, DU alebo DZOS v závislosti od nového veriteľa a dohodnutých podmienok (vysvetlenie pri jednotlivých dlhových nástrojoch skorej v texte).

Zdravotné poisťovne ako vybrané záväzky uvádzajú aj záväzky z verejného zdravotného poistenia voči poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, voči Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a voči Ministerstvu zdravotníctva SR, záväzky z individuálneho zdravotného poistenia voči sprostredkovateľom a voči poskytovateľom zdravotnej starostlivosti.

Exportno-importná banka Slovenska uvádza okrem vyššie vymedzených záväzkov aj záväzky z obchodovania, záväzky zo zaistenia, ostatné finančné záväzky, ostatné záväzky a splatný daňový záväzok.

Príklady vykázania zmeny klasifikácie záväzkov vo FIN 5-04

Pôvodné podmienky transakcie	Symbol záväzku	Zmena podmienok transakcie	Zmena symbolu záväzku
Záväzok voči dodávateľovi stavebných prác v rámci zákazky rekonštrukcie budovy.	DZOS resp. KZOS podľa doby splatnosti záväzku	Bez zmeny počas trvania vzťahu	DZOS resp. KZOS podľa doby splatnosti záväzku
Záväzok voči dodávateľovi zdravotníckeho materiálu (napr. lieky).	DZOS resp. KZOS podľa doby splatnosti záväzku	Bez zmeny počas trvania vzťahu	DZOS resp. KZOS podľa doby splatnosti záväzku
Prijatý úver od komerčnej banky na financovanie investičných potrieb.	BU	Bez zmeny počas trvania vzťahu	BU
1, Dohodnutý investičný úver s dodávateľom stavebných prác v rámci zákazky výstavby budovy. 2, Dohodnutý investičný úver s dodávateľom a súčasne financujúcim subjektom okrem banky (napr. vo forme zmluvy o združení, zmluvy o dielo).	IDU	Bez zmeny počas trvania vzťahu	IDU
Dohodnutý investičný úver s dodávateľom stavebných prác v rámci zákazky výstavby budovy.	IDU	Zmena veriteľa, pôvodný veriteľ pohľadávku: - banke - finančnému sprostredkovateľovi zo sektora S.12 - inému veriteľovi, mimo banky a sektora S.12. Napríklad iná stavebná spoločnosť.	BU ZMV IDU (bez zmeny symbolu)

Pôvodné podmienky transakcie	Symbol záväzku	Zmena podmienok transakcie	Zmena symbolu záväzku
Dohodnutý úver s dodávateľom na obstaranie bežných služieb tovaru a zásob.	DU	Zmena veriteľa, pôvodný veriteľ odpredal pohľadávku: - banke - finančnému sprostredkovateľovi zo sektora S.12 - inému veriteľovi, mimo banky a sektora S.12. Napríklad iná stavebná spoločnosť.	BU ZMV DU (bez zmeny symbolu)
Krátkodobý záväzok voči dodávateľovi stavebných prác v rámci zákazky rekonštrukcie budovy. Záväzok voči dodávateľovi zdravotníckeho materiálu (napr. lieky).	KZOS	Veriteľ ostáva ten istý. Dohodnuté nové podmienky, napr.: - postupné splácanie (napr. zvyšnej) nesplatennej sumy záväzku (zostatková doba splatnosti záväzku nad 1 rok), - predĺženie doby splatnosti na viac ako 12 mesiacov.	DZOS (vykazuje sa nový dátum splatnosti)
Záväzok voči dodávateľovi stavebných prác v rámci rekonštrukcie budovy. Záväzok voči dodávateľovi zdravotníckeho materiálu (napr. lieky).	DZOS resp. KZOS podľa doby splatnosti záväzku	Zmena veriteľa, pôvodný veriteľ odpredal pohľadávku: - banke - finančnému sprostredkovateľovi zo sektora S.12 - inému veriteľovi, mimo banky a sektora S.12. Napríklad iná stavebná spoločnosť, iný dodávateľ liekov.	BU ZMV DZOS resp. KZOS (bez zmeny symbolu)
Záväzok z prijatých hotovostných prostriedkov voči finančnej inštitúcii v sektore S. 12, ktorá nie je banka	OST	Bez zmeny počas trvania vzťahu	OST

Stĺpec „b“ Kód meny

Kód meny sa uvádza podľa toho, v ktorej mene bol dlhový nástroj pôvodne prijatý resp. v ktorej mene vznikol záväzok. Kódy mien sú uvedené v kurzovom lístku ECB resp. Národnej banky Slovenska. Ak pôvodnou menou dlhového nástroja bola slovenská koruna, uvedie sa kód EUR. **Suma záväzkov resp. dlhových nástrojov v stĺpcoch 4 a 5 ako aj suma úrokov v stĺpcoch 6 a 7 sa uvádzajú po prepočte cudzích mien na menu euro.**

Stĺpec 1 Dátum prijatia prostriedkov

Dátum prijatia prostriedkov sa určuje ako dátum vzniku záväzku resp. dlhového nástroja v prípade, že boli finančné prostriedky poskytnuté na účet subjektu verejnej správy (napr. zložená zábezpeka na účet, prijatý úver na účet v banke, prijatý preddavok a podobne).

V prípade vzniku záväzkov ako sú EPC, **EPCO**, zmenky, úvery IDU a DU, **DZOS** je dátum odvodený od vzniku záväzku. Tým môže byť dátum v zmluve, prijatie zdaniteľného plnenia v podobe dodaných služieb, tovarov a majetku.

V prípade záväzkov KZOS a VZ sa dátum prijatia prostriedkov neuvádza **povinne.**

Stĺpec 2 Dátum splatnosti dlhového nástroja

Dátum splatnosti dlhového nástroja určujú napr. podmienky dohodnuté v zmluve o úvere, v emisných podmienkach v prípade dlhopisov, v zmluve o EPC alebo v zmluve o dodávke služieb, tovarov a majetku, lízingovej zmluve. Nejedná sa o dátum splatnosti jednotlivej splátky, ale konečný dátum, kedy bude záväzok celkom splatený.

V prípade záväzkov KZOS a VZ sa dátum splatnosti dlhového nástroja neuvádza **povinne.**

Stĺpec 3 Druh úroku (F/V)

Uvádza sa druh úroku dlhového nástroja resp. ak je záväzok úročený. Ak je úrok určený fixnou sadzbou alebo ak sa dlhový nástroj neúročí, uvádza sa písmeno „F“. Ak je úroková sadzba počas splatnosti dlhového nástroja variabilná, uvádza sa písmeno „V“.

Stĺpec 4 Nesplatená menovitá hodnota k...

V tomto stĺpci sa uvádza nesplatená výška dlhového nástroja alebo záväzku ku dňu, ku ktorému sa výkaz FIN 5-04 predkladá, t. j. k 31. marcu, 30. júnu, 30. septembru a 31. decembru daného roka. Menovitá hodnota dlhového nástroja resp. záväzku v stĺpci 4 sa uvádza bez záväzkov z úrokov, pre ktoré je určený stĺpec 6. **Menovitá hodnota dlhového nástroja sa uvádza aj vrátane nesplatennej výšky dlhového nástroja voči zahraničným veriteľom.**

Stĺpec 5 z toho: zahraniční veritelia

V tomto stĺpci sa uvádza nesplatená výška dlhového nástroja alebo záväzku ku dňu, ku ktorému sa výkaz FIN 5-04 predkladá, t. j. k 31. marcu, 30. júnu, 30. septembru a 31. decembru daného roka voči zahraničným veriteľom. Ide o bližšie členenie hodnoty zo stĺpca 4. **Zahraničným veriteľom je právnická alebo fyzická osoba so sídlom mimo územia Slovenskej republiky.**

Menovitá hodnota dlhového nástroja resp. záväzku v stĺpci 5 sa uvádza bez záväzkov z úrokov, pre ktoré je určený stĺpec 7.

Pobočky zahraničných bánk a úverových inštitúcií so sídlom na území Slovenskej republiky sa chápu ako rezidenti, preto je nutné záväzky voči nim vykazovať v stĺpci 4.

Stĺpec 6 Úroky

V stĺpci 6 sa uvádzajú záväzky z predpísaných, ale nesplatených úrokov ku dňu, ku ktorému sa výkaz FIN 5-04 predkladá, t. j. k 31. marcu, 30. júnu, 30. septembru a 31. decembru daného roka.

Stĺpec 7 z toho: zahraniční veritelia

V tomto stĺpci sa uvádzajú záväzky z predpísaných, ale nesplatených úrokov voči zahraničným veriteľom ku dňu, ku ktorému sa výkaz FIN 5-04 predkladá, t. j. k 31. marcu, 30. júnu, 30. septembru a 31. decembru daného roka.

Dôležité pri spracovaní výkazu FIN 5-04

- ✓ správne klasifikovať záväzky podľa dlhového symbolu. Predmetom dlhového symbolu „VZ“ sú ostatné záväzky, ktoré nevyplyvajú z obchodných vzťahov, úverových vzťahov, vzťahov s dodávateľmi zásob, materiálu, dlhodobého majetku,
- ✓ správne klasifikovať záväzky po zmene zmluvných podmienok, napríklad po zmene veriteľa. Je nutné rozlišovať medzi novým veriteľom – bankou a novým veriteľom finančným sprostredkovateľom (nie bankou). Podľa toho sa mení dlhový nástroj na BU alebo ZMV,
- ✓ vykazovať záväzky voči ŠFRB zo strany obcí a miest,
- ✓ nevypisovať nové dodávateľské úvery (DU) zo strany obcí a miest, čo nie je možné z dôvodu legislatívnej úpravy v zákone o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy po 1.1.2019,
- ✓ správny tvar dátumov v stĺpci 1 a 2. V štruktúre CSV súboru výkazu majú byť dátumy uvedené v tvare RRRRMMDD. Pri manuálnom zadávaní dátumu napr. cez portál RISSAM.vykazy však má byť použitý formát DDMMRRRR napr. 15.5.2019,
- ✓ nevypisovať menu SKK. Všetky hodnoty vyjadrené v bývalej mene SKK majú byť vykazované v mene EUR po prepočte konverzným kurzom 30,1260,
- ✓ správne vykazovať záväzky z istiny a úroky voči tuzemským veriteľom v prípade bankových úverov, ak úver poskytla pobočka zahraničnej banky alebo pobočka zahraničnej stavebnej sporiteľne so sídlom na území SR. Za zahraničného veriteľa sa považuje len nerezident, to znamená subjekt so sídlom mimo územia SR,
- ✓ po predložení výkazu do IS Štátnej pokladnice alebo IS RISSAM aktívne odstraňovať hlásené chyby medzivýkazových kontrol.

2.6. FIN 6-04 Finančný výkaz o bankových účtoch, záväzkoch a splátkach obcí, VÚC a nimi zriadených rozpočtových organizácií

Výkaz predkladajú obce a nimi zriadené rozpočtové organizácie a vyššie územné celky a nimi zriadené rozpočtové organizácie. Iné subjekty verejnej správy tento výkaz nepredkladajú.

Výkaz poskytuje informácie o stave finančných prostriedkov na bankových účtoch obcí/miest, VÚC a ich rozpočtových organizácií, o stave vybraných záväzkov, záväzkov po lehote splatnosti 60 dní, a o hodnote prijatých úverov a pôžičiek. Aj na základe týchto údajov (spolu s údajmi z FIN 5-04) sa posudzuje solventnosť subjektov územnej samosprávy, riziko neprimeranej zadlženosti (pri nesplácaných záväzkoch) a z toho vyplývajúce riziko zavedenia ozdravného režimu alebo nútenej správy podľa §19 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako aj hodnotenie dodržiavania pravidiel používania návratných zdrojov financovania podľa §17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Napriek tomu, že vo výkaze FIN 6-04 je možné niektoré položky vyplniť len údajmi obce/mesta alebo VÚC, predkladá sa aj za rozpočtové organizácie územnej samosprávy. Podľa §4 ods. 4 rozpočtových pravidiel pre územnú samosprávu „súčasťou rozpočtu obce a rozpočtu vyššieho územného celku sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám zriadeným obcou alebo VÚC podľa osobitného predpisu“.

Z uvedeného vyplýva nutnosť vykazovania a sledovania údajov vo výkaze FIN 6-04 aj za rozpočtové organizácie patriace do zriaďovateľskej pôsobnosti konkrétnej obce alebo VÚC.

Okrem zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je dôležité z pozície obce a VÚC vnímať aj ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti. Tento zákon (tzv. zákon o dlhovej brzde) vstúpil do platnosti v roku 2012 a niektoré jeho ustanovenia s účinnosťou od 1.1.2015.

V článku 6 ods. 3 je stanovená povinnosť obcí a VÚC zaplatiť pokutu, ktorú ukladá Ministerstvo financií SR, a to v tom prípade, ak celková suma dlhu obce alebo VÚC dosiahne 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a viac²¹. Tým sa tieto dve legislatívne normy – zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti „previazali“, pričom prvý ustanovuje čo je celková suma dlhu a druhý definuje sankciu za prekročenie tejto hodnoty dlhu.

Vykazovanie údajov vo FIN 6-04 je dôležité pre:

- ✓ sledovanie a hodnotenie dodržiavania pravidiel používania návratných zdrojov financovania podľa §17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy (napríklad dodržiavanie kritérií podľa §17 ods. 6, ktoré sa týkajú celkovej sumy dlhu a dlhovej služby),
- ✓ sledovanie a hodnotenie povinnosti obce zaviesť ozdravný režim alebo nútenú správu podľa §19 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,
- ✓ uplatnenie sankcií podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy za nesplnenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona,
- ✓ uplatnenie sankcií podľa zákona o rozpočtovej zodpovednosti za prekročenie stanovenej výšky dlhu.

Pri úveroch a ostatných záväzkoch je nutné dodržiavať správne vykazovanie istiny a úrokov. Ich vykazovanie nie je rovnaké v celom výkaze a mohlo by dôjsť k chybnému navýšovaniu niektorých záväzkov práve o úroky:

- záväzky na riadku **4 a 5** sa vykazujú aj s prípadnými vyčíslenými úrokmi ku dňu, ku ktorému sa výkaz zostavuje (napr. úrokmi z omeškania z dôvodu nezaplatenia faktúry dodávateľovi v stanovený čas),
- úvery a pôžičky na riadku **6 a 7** vykazujú bez hodnoty úrokov. Vyказuje sa len výška nesplatennej istiny ku dňu, ku ktorému sa výkaz zostavuje (ide o **pôžičky** z Audiovizuálneho fondu a z Fondu na podporu umenia)

Obsahová náplň výkazu FIN 6-04

Riadok 1 Bankové účty

V riadku 1 sa uvádza stav peňažných prostriedkov, o ktorých sa účtuje na syntetických účtoch:

- ✓ 211 - Pokladnica,
- ✓ 221 - Bankové účty,
- ✓ 261 - Peniaze na ceste,
- ✓ 222 – Výdavkový rozpočtový účet,
- ✓ 223 – Príjmový rozpočtový účet.

Bankovými účtami sa myslia všetky účty v tuzemských bankách, účty v bankách v zahraničí alebo v pobočkách zahraničných bánk na území Slovenska. Ide napríklad o účty obce/mesta resp. VÚC, na ktorých sú vedené príjmy rozpočtu, účty, na ktorých sú vedené úverové prostriedky, účty darov a grantov a podobne. V prípade vytvorenia analytických účtov k uvedeným syntetickým účtom, aj tieto sú zahrnuté do vykazovania. Riadok 1 musí vždy obsahovať hodnotu rovnú alebo vyššiu ako je uvedená hodnota v riadku 2 a 3.

²¹ Podľa čl. 6 ods. 3 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti je pokuta vo výške 5 % z rozdielu medzi celkovou sumou dlhu a 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Celkovú sumu dlhu obce alebo vyššieho územného celku ustanovuje zákon.

Riadok 2 Účty peňažných fondov obcí a **peňažných fondov** vyšších územných celkov

Obce ako aj VÚC môžu v súlade s §15 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tvoriť tzv. **peňažné fondy**. Zdrojom peňažných fondov sú najmä prebytok rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok, prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení a zostatky peňažných fondov z predchádzajúcich rozpočtových rokov a zostatky príjmových finančných operácií s výnimkou zostatkov nepoužitých návratných zdrojov financovania. Riadok 2 tvorí podmnožinu účtov z riadku 1, preto aj hodnota v tomto riadku nemôže prevyšovať hodnotu na riadku 1.

Riadok 3 Rezervný fond

Rezervný fond vytvárajú obce ako aj VÚC, a to vo výške určenom ich zastupiteľstvom, najmenej však vo výške 10 % z prebytku rozpočtu. O prostriedkoch na rezervnom fonde sa účtuje v rámci analytického členenia syntetického účtu 221 – Bankové účty. V súvislosti s tvorbou rezervného fondu sa neúčtuje o záväzkoch ani na účtoch účtovej skupiny 41 až 43. Riadok 3 tvorí podmnožinu účtov z riadku 2, preto aj hodnota v tomto riadku nemôže prevyšovať hodnotu na riadku 2. Rezervný fond môže mať nulový zostatok v prípade, že ho obec/mesto použilo v celej výške v priebehu účtovného obdobia a prídelenie do fondu za príslušný rok ešte nebol zrealizovaný.

Riadok 4 Záväzky **po lehote splatnosti, z toho**

V riadku 4 sa uvádzajú záväzky neuhradené v lehote splatnosti (§ 19 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z.). V riadku 4 sa uvádza hodnota neuhradených záväzkov účtovaných na účtoch účtovných skupín 23, 24, 27, 32, 33, 34, 36, 37, 39, 46 a 47, **na účte 383 – Výdavky budúcich období** a účte 221 – Bankové účty, v prípade pasívneho zostatku (napríklad kontokorentný úver). **V tomto riadku sa nevykazujú rezervy (na syntetických účtoch 323, 451 a 459), časové rozlíšenie výnosov na účte 384 – Výnosy budúcich období v účtovej skupine 38 a zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy v účtovej skupine 35. Ide o všetky záväzky, ktorých zmluvne alebo inak určená lehota splatnosti ku dňu zostavenia FIN 6-04 uplynula.** Riadok 4 musí vždy obsahovať hodnotu rovnú alebo vyššiu ako je uvedená hodnota v riadku 5.

Riadok 5 Uznané záväzky **neuhradené do 60 dní odo dňa ich splatnosti**

V riadku 5 sa uvádzajú uznané záväzky neuhradené do 60 a viac dní odo dňa ich splatnosti (§ 19 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z.). Neuvádzajú sa tu napríklad záväzky z neukončených súdnych sporov. Hodnota záväzkov po lehote splatnosti a záväzkov neuhradených **do 60 dní odo dňa ich splatnosti** sa sleduje pre účely zavedenia ozdravného režimu a nútenej správy podľa §19 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.²²

Uznanie záväzkov sa chápe zo strany obce/mesta či VÚC alebo ich rozpočtových organizácií. V prípade, že o výške alebo opodstatnenosti záväzku týchto subjektov rozhoduje súd, tieto sa nepovažujú za „uznané“ a neuvádzajú sa v riadku 5. Príkladom môže byť neuhradený záväzok obce/mesta z dôvodu predošlej reklamácie voči dodávateľovi a následný (ale nie nevyhnutný) súdny proces o určenie porušenia zmluvných podmienok. Riadok 5 musí vždy obsahovať hodnotu rovnú alebo nižšiu ako je uvedená hodnota v riadku 4.

Riadok 6 Pôžičky z Audiovizuálneho fondu

V riadku 6 sa uvádzajú nesplatené záväzky (len vo výške istiny) z prijatých pôžičiek od Audiovizuálneho fondu podľa §18 ods. 3 zákona č. 516/2008 Z. z. o Audiovizuálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa tohto zákona je jednou z foriem podpory audiovizuálnej kultúry aj poskytovanie pôžičiek so splatnosťou najviac 5 rokov, napríklad na digitalizáciu kín a technologický rozvoj v audiovizíi.

²² Obec je povinná zaviesť ozdravný režim, ak celková výška jej záväzkov po lehote splatnosti presiahne 15 % skutočných bežných príjmov obce predchádzajúceho rozpočtového roka a ak neuhradila niektorý uznaný záväzok do 60 dní odo dňa jeho splatnosti. (Ďalšie podmienky zavedenia ozdravného režimu a nútenej správy sú uvedené v §19 zákona 583/2004 Z. z.)

Tieto pôžičky nevstupujú do dlhu obce/mesta podľa §17 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Vo FIN 5-04 sa tieto pôžičky vykazujú v stĺpci 4 pod dlhovým symbolom NFV - Finančné výpomoci a pôžičky od subjektov verejnej správy. Táto hodnota by mala byť zhodná s hodnotou na riadku 6 vo FIN 6-04.

Riadok 7 Pôžičky z Fondu na podporu umenia

V riadku 7 sa uvádzajú nesplatené záväzky (vo výške istiny) z prijatých pôžičiek od Fondu na podporu umenia podľa §18 ods. 3 zákona č. 284/2014 Z. z. o Fonde na podporu umenia a o zmene a doplnení zákona č. 434/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v znení zákona č. 79/2013 Z. z.

Podľa tohto zákona je jednou z foriem podpory umeleckých aktivít a kultúry aj poskytovanie pôžičiek so splatnosťou najviac 5 rokov, napríklad na podporu činnosti a infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií, kultúrnych centier, umeleckých centier, divadiel, galérií a iných organizácií pôsobiach v oblasti umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu. Tieto pôžičky nevstupujú do dlhu obce/mesta podľa §17 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Vo FIN 5-04 sa tieto pôžičky vykazujú v stĺpci 4 pod dlhovým symbolom NFV - Finančné výpomoci a pôžičky od subjektov verejnej správy. Táto hodnota by mala byť zhodná s hodnotou na riadku 7 vo FIN 6-04.

Riadok 8 *Bankové úvery prijaté na zabezpečenie predfinancovania spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie.*

V riadku 8 sa uvádzajú nesplatené záväzky (vo výške istiny) z bankových úverov prijatých na zabezpečenie predfinancovania spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi, najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou/mestom alebo vyšším územným celkom a orgánom podľa osobitného predpisu²³.

Rovnako to platí aj v prípade, ak obec/mesto alebo vyšší územný celok vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom, teda najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku.

Úvermi na predfinancovanie projektov Slovenskej republiky a Európskej únie sa rozumejú finančné prostriedky z prijatého úveru, ktorými sa zaplatia napr. faktúry v rámci realizácie konkrétneho projektu a následne po refundácii prostriedkov **z rozpočtu Európskej únie a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu** sa týmito prostriedkami prednostne splatí čerpaný úver. Výška úveru nemusí byť totožná s výškou nenávratného finančného príspevku z rozpočtu EÚ a štátneho rozpočtu, preto pre hodnotenie zadlženosti subjektov územnej samosprávy je podstatná len tá časť úverov, ktorú obec/mesto alebo VÚC musí splatiť z vlastných zdrojov.

Do celkovej sumy dlhu obce/mesta a VÚC podľa §17 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa nezapočítava tá časť bankového úveru, ktorá slúži na predfinancovanie EÚ projektov, a ktorá bude splatená z prijatého nenávratného finančného príspevku zo zdrojov EÚ a spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu. V prípade, že úver je vyšší ako prijatý nenávratný finančný príspevok, rozdiel vstupuje do dlhu obce/mesta a VÚC.

23 Zákon č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov.

Riadok 9 Suma splátok jednorazového predčasného splatenia

V riadku 9 sa uvádza suma splátok jednorazového predčasného splatenia podľa § 17 odseku 8 poslednej vety, zákona č. 583/2004 Z. z., ktorá sa nezapočítava do sumy splátok (§ 17 odsek 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z.).

Riadok 10 Splátka úrokov

V riadku 10 sa uvádza skutočná jednorazová predčasná splátka úrokov (kategória 650) z riadku 9.

Riadok 11 Splátka istín

V riadku 11 sa uvádza skutočná jednorazová predčasná splátka istín (kategória 820) z riadku 9.

Riadok 12 Poskytnuté záruky za bankové úvery a iné pôžičky celkom

Podľa §17 ods. 5 rozpočtových pravidiel územnej samosprávy obec a vyšší územný celok nesmú prevziať záväzok z úveru, pôžičky alebo iného dlhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby okrem prevzatia záväzku právnickej osoby v zriaďovateľskej pôsobnosti obce a vyššieho územného celku ani záruku za úver, pôžičku, alebo iný dlh fyzickej osoby alebo právnickej osoby, okrem záruky prevzatej obcou za poskytnutie návratnej finančnej výpomoci zo štátneho rozpočtu.

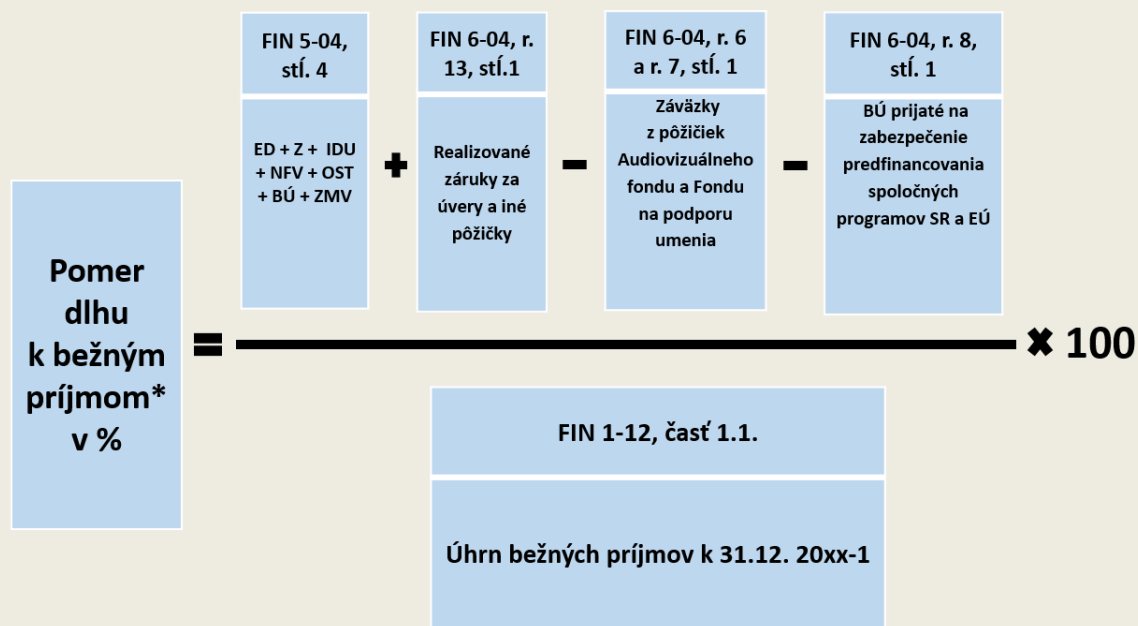
To znamená, že riadok 12 slúži na kontrolu tohto ustanovenia a v prípade porušenia rozpočtových pravidiel, môže Ministerstvo financií SR za toto porušenie udeliť subjektu pokutu.

Riadok 13 Realizované záruky

V riadku 13 sa uvádza hodnota záruk, ktoré sa aj v skutočnosti zrealizovali alebo sa ešte realizujú (splácajú) a obci/mestu alebo VÚC vznikol reálny záväzok, ktorý podľa §17 ods. 7 zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vchádza do celkovej sumy dlhu. Riadok 13 musí obsahovať hodnotu rovnú alebo nižšiu ako je uvedená hodnota v riadku 12.

Rovnako ako v prípade riadku 12, tak aj na riadku 13 by sa nemala hodnota zvyšovať, nakoľko poskytovanie resp. prevzatie záruk nie je podľa rozpočtových pravidiel územnej samosprávy možné. Môže ísť len o „dobíhanie“ záruk podľa legislatívy platnej v minulosti.

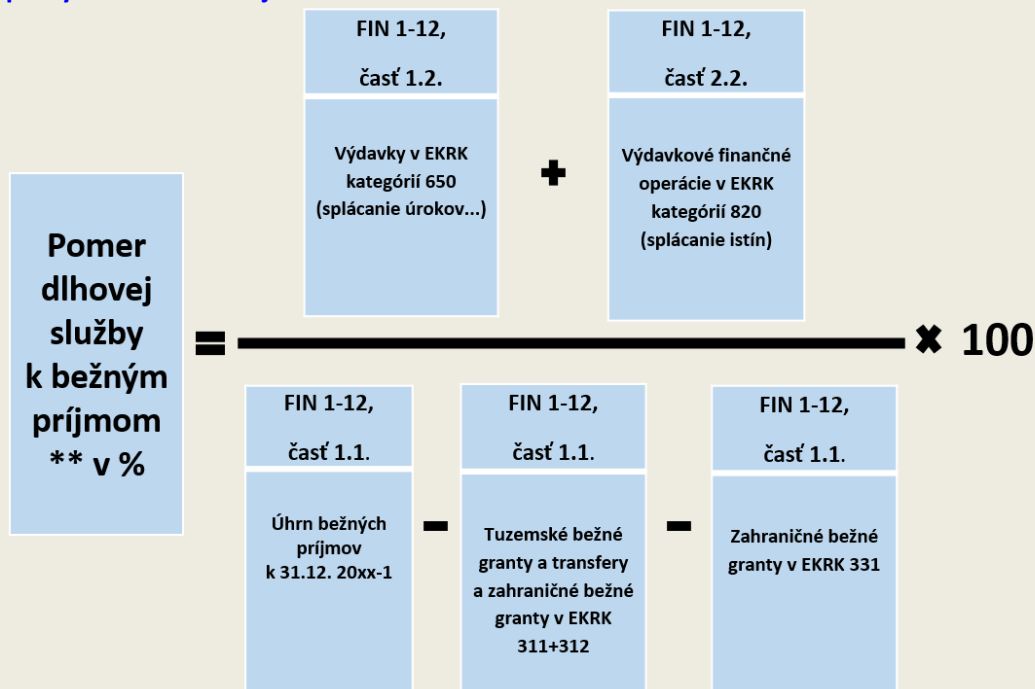
Výpočet dlhu obce/mesta/VÚC podľa §17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy na základe údajov z FIN 1-12, FIN 5-04 a FIN 6-04.

Pomer dlhu k bežným príjmom* v % = (celková suma dlhu / úhrn bež. príjmov za predchádzajúci rozpočtový rok) x 100
(pravidlo 60 %)

*z úhrnu bežných príjmov pre výpočet dlhu sa neodpočítavajú prijaté bežné granty a transfery.

Výpočet dlhovej služby obce/mesta/VÚC podľa §17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy na základe údajov z FIN 1-12.

Pomer dlhovej služby k bežným príjmom v %** = (celková suma splátok istiny a úrokov / úhrn bež. príjmov za predch. rozpočtový rok) x 100
(pravidlo 25 %)

****z** úhrnu bežných príjmov pre výpočet dlhovej služby sa odpočítavajú prijaté bežné granty (EKRRK 311), tuzemské bežné transfery v rámci verejnej správy (EKRRK 312) a zahraničné bežné granty (EKRRK 331), z toho dôvodu, že tieto sú určené na financovanie špecifických výdavkov a nie na splácanie návratných zdrojov.

Podľa §17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, môžu obec a vyšší územný celok na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania (napr. bankový úver), **len ak:**

a) celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a **b)** suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci alebo vyššiemu územnému celku z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu²⁴.

Z uvedeného vyplýva, že pre prijatie návratných zdrojov financovania je nutné splniť obidve kritériá súčasne, a v prípade prekročenia jedného z týchto kritérií pri súčasnom prijatí návratných zdrojov financovania, je možné podľa rozpočtových pravidiel udeliť obci alebo vyššiemu územnému celku pokutu za porušenie rozpočtových pravidiel.

Príklady výpočtu zadlženosti obce/mesta

Príklad č. 1

Mesto "A" prijalo 1.1.20xx komerčný úver vo výške 500 000 eur so splatnosťou 20 rokov. Ročná splátka istiny v roku 20xx bola 25 000 eur a splátka úroku vo výške 500 eur. Ku koncu roka 20xx bola nesplatená istina vo výške 475 000 eur. Úhrn bežných príjmov za rok 20xx-1 bol 1 170 000 eur, a po odpočítaní príjmov z prijatých grantov a transferov (EKRRK 311, 312 a 331) dosiahli bežné príjmy 1 000 000 eur. Žiadne iné úvery alebo pôžičky mesto nemá, iné záväzky spláca v čas. Úver nebol poskytnutý na financovanie spoločných programov SR a EÚ, a je splácaný z vlastných zdrojov mesta.

Celková suma dlhu podľa §17 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

Celkovou sumou dlhu obce alebo vyššieho územného celku sa na účely tohto zákona rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce alebo vyššieho územného celku.

Splnenie pravidiel používania návratných zdrojov financovania (výška dlhu a dlhová služba podľa §17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy)

- Celková suma dlhu mesta k 31.12.20xx je v tomto príklade 475 000 eur a pomer k bežným príjmom predchádzajúceho rozpočtového roka je **40,59 %** $((475\,000/1\,170\,000)\times 100)$.
- Suma splátok mesta k 31.12.20xx je v tomto príklade 25 000 eur istina a 500 eur úroky, spolu 25 500. Pomer splátok k bežným príjmom predchádzajúceho roka bez grantov a transferov je **2,55 %** $((25\,000+500)/1\,000\,000)\times 100$.

Dôležité pri spracovaní výkazu FIN 6-04

- ✓ správne členiť bankové účty podľa analytického členenia v riadkoch 2 a 3,
- ✓ správne členiť záväzky po lehote splatnosti podľa analytického členenia v riadkoch **4 a 5**,
- ✓ uvádzať úvery prijaté na zabezpečenie predfinancovania spoločných programov SR a Európskej únie v riadku **8**,

24 Napríklad § 48 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

- ✓ po predložení výkazu do IS Štátnej pokladnice alebo IS RISSAM aktívne odstraňovať hlásené chyby medzivýkazových kontrol.

3. Účtovné závierky ako ďalší zdroj údajov pre finančnú štatistiku verejnej správy

Výkazy - súvaha, výkaz ziskov a strát - individuálnych účtovných závierok (IUZ) subjektov verejnej správy sú dôležité pre spracovávanie finančnej štatistiky k ultimu príslušného rozpočtového roka. *Súvaha* sa spracováva za účelom zistenia definitívnych hodnôt majetku a záväzkov, ich brutto hodnoty a netto hodnoty. *Výkaz ziskov a strát* za účelom zrealizovania niektorých druhov pohľadávok, ku ktorým sa môžu tvoriť opravné položky do nákladov, ako aj za účelom vyčíslenia aktuálnych úrokov a ďalších sledovaných údajov.

Za subjekty verejnej správy, ktorými sú rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky sa k 31.12. nepredkladá výkaz FIN 2-04, ale súvaha a výkaz ziskov a strát riadnej individuálnej účtovnej závierky.

Za ostatné subjekty (napr. obchodné spoločnosti, neziskové organizácie) sú výkazy ich individuálnej účtovnej závierky k 31.12. predmetom finančnej štatistiky až po ich zostavení a schválení. V praxi tieto údaje vstupujú do finančnej štatistiky verejnej správy v rámci jeseňnej notifikácie (do 30.10.) čím sa aktualizujú údaje spracované v rámci jarnej notifikácie (do 31.3.), ktoré sú založené na výkaze FIN 2-04.

Pre všetky subjekty je veľmi dôležité predkladať individuálnu účtovnú závierku prostredníctvom stanoveného informačného systému MF SR (IS MF SR), nakoľko len tak je zabezpečené, že údaje sú vo forme, v ktorej ich je možné agregovať do jednotlivých skupín subjektov – tzv. zložiek verejnej správy a spracovávať za nich finančnú štatistiku automatizovane.

K predkladaniu individuálnej účtovnej závierky pre subjekty verejnej správy boli vydané metodické usmernenia, ktoré sú dostupné na webovom sídle MF SR:

Pre ROPO, obce, VÚC a ŠF:

<https://www.mfsr.sk/sk/financie/statne-vykaznictvo/legislative/individualna-uctovna-zavierka-ropo-obci-vuc-statnych-fondov/>

Pre Ostatné subjekty verejnej správy:

<https://www.mfsr.sk/sk/financie/statne-vykaznictvo/legislative/metodicke-usmernenie-ostatne-subjekty-vs-verejne-vysoke-skoly-slovensky-pozemkovy-fond-k-ukladaniu-iuz-do-registra/>

V nich užívateľ nájde informáciu, ktorý informačný systém je určený pre zber IUZ danej organizácie a v akej štruktúre majú byť pripravené dátové súbory pre ich predloženie.

Predloženie výkazov individuálnej účtovnej závierky prostredníctvom konkrétneho IS MF SR zároveň slúži pre splnenie si ďalšej povinnosti subjektu verejnej správy, a to uloženia IUZ do Registra účtovných závierok (RÚZ) podľa §23 zákona o účtovníctve.

Subjekty verejnej správy nepredkladajú účtovné závierky ani ďalšie dokumenty podľa §23 ods. 2 prostredníctvom portálu Finančnej správy SR, ale prostredníctvom IS MF SR (uvedeného v usmerneniach). Podľa §49 ods. 11 zákona o dani z príjmov nie je IUZ súčasťou daňového priznania a ukladá sa do RÚZ spôsobmi podľa zákona o účtovníctve (subjekty ústrednej správy a VÚC cez IS CKS a obce/mestá a ostatné subjekty územnej samosprávy cez RISSAM.výkazy).

V praxi má tento spôsob zabezpečiť predloženie IUZ subjektom verejnej správy len raz, aby organizácie štátnej správy využívali údaje pre účely finančnej štatistiky, ako aj pre ich zverejnenie v RÚZ, a to bez viacnásobného predkladania zo strany subjektu verejnej správy.

4. Predkladanie FIN výkazov prostredníctvom IS MF SR

Ministerstvo financií SR ako gestor legislatívy v oblasti finančného a rozpočtového výkazníctva používa, spravuje a aktualizuje informačné systémy, ktoré majú za úlohu zabezpečovať agregáciu údajov podľa definovaných požiadaviek, ich kontrolu v rozsahu štruktúry výkazov a prenos údajov z týchto systémov do systémov iných „štatistických autorít“, ako je napríklad NBS alebo ŠÚ SR. Tým je zabezpečená výmena údajov medzi kompetentnými inštitúciami bez toho, aby subjekt verejnej správy bol nútený predkladať výkazy viacnásobne.

Informačné systémy pre zber FIN výkazov sú dostupné pre subjekty verejnej správy podľa toho, v ktorom subsektore sa štatisticky nachádzajú. Ústredná správa a organizácie VÚC používajú IS Štátnej pokladnice. Obce a ich organizácie používajú IS RISSAM.výkazy.

Aby mohli byť údaje agregované za viaceré subjekty a za celú verejnú správu, FIN výkazy sa predkladajú v definovanej štruktúre a formáte. Ide o tzv. CSV súbory (Comma Separated Value), ktoré generuje ekonomický systém subjektu verejnej správy po naprogramovaní štruktúry výkazu do tohto systému. Tak sa zabezpečuje minimálny zásah do prípravy dát, ktoré prinášajú často chyby vo výkazoch spôsobené manuálnym spracovaním. CSV súbor určuje pozíciu jednotlivých stĺpcov, riadkov ako aj dodatočných informácií o subjekte (napr. IČO, kód organizačnej klasifikácie) a období, za ktoré sa údaje predkladajú.

Až následným „načítaním“ údajov/súborov do IS MF SR (IS ŠP resp. RISSAM.výkazy) sa číselné údaje zobrazujú v podobe legislatívne predpísaného vzoru FIN výkazov. Portál IS ŠP resp. RISSAM.výkazy ďalej ponúka možnosť uloženia takejto podoby FIN výkazu do PC stanice pracovníka subjektu verejnej správy a predložiť výkazy štatutárovi, internej či externej kontrole resp. založiť do archívu.

FIN výkazy sa nepredkladajú:

- ✖ v papierovej forme, ručne vyplnené,
- ✖ v inom formáte ako je CSV,
- ✖ do Registra účtovných závierok, nakoľko nie sú uvedené v §23 ods. 2 zákona o účtovníctve,
- ✖ na príslušný daňový úrad.

Bližší popis postupu predkladania údajov určuje metodické usmernenie MF SR č. **MF/006411/2022-313**²⁵. Usmernenie obsahuje aj popis technického spracovania CSV súborov²⁶, ktoré sa predkladajú do jednotlivých informačných systémov MF SR. Každý CSV súbor obsahuje „hlavičku“ s možným popisom údajov o organizácii napr. IČO, dátum spracovania súboru, adresu a „dátovú oblasť“, ktorej štruktúru je nutné presne dodržať (začína od 20. riadka súboru, môže mať presný počet stĺpcov a presný počet riadkov v prípade fixných výkazov). Prípadné problémy v generovaní CSV súboru na strane organizácie alebo neaktuálnosť štruktúry podľa aktuálne platných FIN výkazov spôsobí chyby pri načítavaní súboru do portálu niektorého zo zberových IS MF SR.

Organizácie predkladajúce FIN výkazy do IS Štátnej pokladnice:

- ❖ štátne RO a PO,
- ❖ VÚC a ich RO a PO,
- ❖ štátne fondy,
- ❖ verejné vysoké školy,
- ❖ Sociálna poisťovňa a Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s.,
- ❖ subjekty založené zákonom v subsektore ústrednej správy,
- ❖ obchodné spoločnosti ústrednej správy.

²⁵ <https://www.mfsr.sk/sk/financie/statne-vykaznictvo/legislativa/vykaznictvo-subjektov-verejnej-spravy-vykazy-fin-1-12-az-fin-6-04/> Ďalej na stránke štruktúra CSV súborov pre FIN výkazy za obce do RISSAM v samostatnom dokumente.

²⁶ Časť B pre subjekty predkladajúce súbory do IS ŠP a časť C pre subjekty predkladajúce súbory do RISSAM.

Organizácie predkladajúce FIN výkazy do IS RISSAM.výkazy:

- ❖ obce, mestá a ich RO a PO,
- ❖ obchodné spoločnosti obcí/miest ak sú zároveň definované ako **zdravotnícke zariadenia**,
- ❖ neziskové organizácie obcí/miest ak sú zároveň definované ako **zdravotnícke zariadenia**.

Pre prístup do systému RISSAM.výkazy je možné požiadať prostredníctvom Centra podpory užívateľov DataCentra²⁷ (CPU) alebo je možné predkladať výkazy prostredníctvom danej obce/mesta do ktorého zriaďovateľskej či zakladateľskej pôsobnosti patrí RO, PO, obchodná spoločnosť, nezisková organizácia.

5. Predkladanie FIN výkazov a účtovnej závierky v prípade organizačných zmien vo verejnej správe

Počas roka dochádza k rôznym zmenám v počte subjektov, ktoré sú zaradené do verejnej správy. Rozpočtové a príspevkové organizácie zanikajú resp. vznikajú z rozhodnutia zriaďovateľa (obce/mesta/VÚC/štátu), niektoré subjekty právne vznikajú na základe osobitného zákona, pre riešenie špecifických úloh s vlastnými kompetenciami. Subjekty môžu byť pri aktualizácii registra organizácií zo strany Štatistického úradu SR aj preradené mimo sektora verejnej správy.

Predchádzajúce kapitoly popisujú povinnosti subjektu od momentu jeho zaradenia do verejnej správy. Avšak pre úplnosť je nutné uviesť aj situácie, ak organizácia právne zaniká (čím prestáva byť subjektom verejnej správy), mení právnu formu alebo príslušnosť k skupine jednotiek (čo ovplyvňuje členenie štatistiky) alebo je subjekt preradený mimo verejnej správy. Údaje za subjekty v týchto situáciách nemôžu chýbať a štatistika musí obsahovať údaje za relevantné obdobie, teda až do dňa tejto zmeny. S niektorými údajmi sa následne pracuje až do skončenia rozpočtového roka, za čo zodpovedá nástupnícka organizácia alebo administrátor konkrétného informačného systému MF SR pre zber výkazov. Dôležité je uvedomiť si, že právnym zánikom organizácie alebo vyradením subjektu z verejnej správy nezanikajú povinnosti týmto dňom, ale odovzdaním údajov za posledné relevantné obdobie.

❖ Zánik organizácie k 31.12. resp. k 1.1.

Ak subjekt verejnej správy zanikne k 31.12. príslušného účtovného obdobia, má povinnosť do stanoveného termínu predložiť všetky FIN výkazy ako aj účtovnú závierku s údajmi, zostavenými k tomuto dňu. Keďže ide o dátum k poslednému dňu obdobia, procesne je situácia obdobná ako pri existujúcej účtovnej jednotke. Údaje, štruktúra výkazov ako aj termíny sú štandardné. V prípade účtovnej závierky ide o riadnu účtovnú závierku.

Údaje z FIN výkazov ako aj z účtovnej závierky nie sú v nasledujúcom roku predmetom „opakovaného“ predkladania, pretože sledované obdobie (celý rok) je štatisticky uzavreté.

❖ Zánik organizácie v priebehu kalendárneho roka

Pri zániku subjektu v priebehu roka je situácia mierne pozmenená. Subjekt je povinný zostaviť FIN výkazy a mimoriadnu účtovnú závierku a predložiť ich do príslušného IS MF SR. Údaje vo výkazoch budú „čiastkové“ za relevantné obdobie od 1.1. do dňa zániku subjektu. To znamená, že ak subjekt zanikne napríklad 15.5., zostaví FIN výkazy k tomuto dňu (napríklad mesačnú FIN 1-12 s údajmi za mesiac máj, za 15 dní, FIN 2-04 až FIN 5-04 za druhý štvrťrok s údajmi k 15.5.) a predloží ich nástupníckej organizácii alebo zriaďovateľovi. Tí zabezpečia predloženie výkazov v čase otvorenia IS MF SR pre zber výkazov za príslušné obdobie (v tomto prípade za II. kvartál).

²⁷ <http://www.cpu.datacentrum.sk/> Dokumenty a postupy – Dokumenty na stiahnutie – Formulár F162 na založenie účtovnej jednotky, Formulár F64 žiadosť o prístup do infraštruktúry KTI, Formulár F102 o prístup do IS RISSAM.výkazy.

Opakované predkladanie údajov vo výkaze FIN 1-12

Z dôvodu, že dosiahnuté príjmy/výdavky a finančné operácie (v prípade štátnych rozpočtových organizácií aj pohyby na samostatných účtoch) sú dosiahnuté vždy za konkrétnu účtovnú jednotku, a ktoré sa zánikom tejto jednotky nepreberajú na nástupnícku organizáciu, je nutné ich v príslušnom zberovom systéme predkladať opakovane až do 31.12. Tým sa zabezpečí ich vykazovanie až do konca rozpočtového roka, ktorého sú neoddeliteľnou súčasťou.

Napríklad, štátna rozpočtová organizácia zanikne z rozhodnutia zriaďovateľa k 31.5. K tomuto dňu zostaví nie len mimoriadnu účtovnú závierku, ale aj všetky FIN výkazy. Ak nebude IS MF SR pre zber dát v tom čase otvorený (za príslušné obdobie FIN výkazov), predloží súbory FIN výkazov svojomu zriaďovateľovi resp. nástupníckej organizácii. Tí vložia súbory za zaniknutú organizáciu v čase zberu údajov, pre FIN 1-12 je to v období 1.6.-26.6. (mesačný zber) a ostatné FIN výkazy v období od 1.6.-30.6. (kvartálny zber). Následne sa FIN 1-12 musí predkladať každý nasledujúci mesiac, aby v rámci celoročného sledovania rozpočtu boli do agregovaných údajov započítané aj príjmy/výdavky a finančné operácie subjektu zaniknutého k 31.5. (žiadna nástupnícka organizácia nevie prevziať do účtovníctva realizované hotovostné príjmy a výdavky a ani v systémoch MF SR sa výkazy neopakujú automatizovane).

Údaje z ostatných FIN výkazov

Údaje z ostatných FIN výkazov sa v prípade zániku organizácie štandardne nepredkladajú opakovane, pretože by mala byť vždy určená nástupnícka organizácia. Pri zániku rozpočtových a príspevkových organizácií je to zriaďovateľ (obec/mesto, VUC alebo napr. ministerstvo) alebo určená nástupnícka organizácia. Pri zániku obchodnej spoločnosti takisto musí byť určený subjekt, ktorý preberá majetok a záväzky tejto obchodnej spoločnosti. Inak povedané, po zániku organizácie sú položky aktív, pasív (ktoré sa vykazujú vo FIN 2-04 až 6-04) súčasťou údajov nástupníckej jednotky, ktorá ich vykazuje v rámci svojich FIN výkazov (pretože preberá ich zostatky do svojho účtovníctva).

Pri zániku organizácie – subjektu verejnej správy – je nutné vždy vedieť, či existuje nástupnícka organizácia a či sa povinnosť predkladať FIN výkazy za zaniknutú jednotku preniesla na ňu alebo túto povinnosť bude plniť zriaďovateľ zaniknutej organizácie. Určiť zodpovednosť nástupníckej organizácie môže zriaďovateľ napr. príkazom, v rámci delimitačného protokolu alebo formou inej dohody. Uvedené platí aj v prípade zániku zlúčením alebo splynutím.

❖ Zmena právnej formy organizácie od 1.1.

V ojedinelých prípadoch sa stáva, že subjekt verejnej správy zmení svoju právnu formu. To môže mať za následok, že subjekt je štatisticky zaradený pod inú skupinu subjektov, ako bol s pôvodnou právnou formou. Pre účely štatistiky MF SR ide o samostatné skupiny aj podľa právnych foriem v rámci verejnej správy. Táto zmena od 1.1. nemá na predkladanie výkazov žiadny vplyv. Ak organizácia s pôvodnou právnou formou právne nezaniká, nemení IČO, pokračuje v predkladaní FIN výkazov štandardne, s ohľadom na obsahovú náplň výkazov, ktorá sa môže zmeniť z dôvodu iných ekonomických transakcií realizovaných pod novou právnou formou jednotky. Predchádzajúce obdobie sa štatisticky uzavrie s údajmi pôvodnej právnej formy a nasledujúce obdobie sa začína s novou právnou formou.

❖ Zmena právnej formy organizácie v priebehu kalendárneho roka

V prípade FIN výkazov 2-04 až 6-04 je situácia obdobná, ako k termínu zmeny od 1.1. V prípade výkazu FIN 1-12 je však nutné predložiť k príslušnému mesiacu (mesačný zber) alebo štvrťroku (kvartálny zber) údaje pod pôvodnou právnou formou a pre nasledujúce obdobie údaje, ktoré sa dosiahnu za hospodárenie jednotky s novou právnou formou. Tým, že už raz vykázané hotovostné príjmy a výdavky či finančné operácie sa nedajú preniesť na novú organizáciu resp. organizáciu s novou právnou formou, je nutné zabezpečiť ich opakované ukladanie do IS MF SR až do konca rozpočtového roka pod

pôvodnou právnou formou. Organizácia pod novou právnou formou bude predkladať len údaje od dátumu zmeny právnej formy do 31.12.

❖ Zmena zriaďovateľa od 1.1.

Pri zmene zriaďovateľa väčšinou nedochádza zároveň k inej zmene (napr. právnej formy, nemení sa IČO organizácie). Organizácia mení len príslušnosť k nadriadenej organizácii, napríklad štátna rozpočtová organizácia prechádza z vecnej pôsobnosti jedného ministerstva do vecnej pôsobnosti iného ministerstva. Ak je zmena realizovaná od 1.1., nemá na predkladanie výkazov žiadny vplyv. Predchádzajúce obdobie sa štatisticky uzavrie s údajmi jednotky pod pôvodným zriaďovateľom a nasledujúce obdobie sa začína pod novým zriaďovateľom.

❖ Zmena zriaďovateľa v priebehu rozpočtového roka

Postup je obdobný ako pri zmene právnej formy v priebehu roka alebo pri zániku jednotky v priebehu roka. Podstatné je opakované predkladanie výkazu FIN 1-12 do 31.12. v rámci zriaďovateľskej pôsobnosti pôvodného zriaďovateľa tak, aby sa v rámci jedného štatistického roka vyskladali celkové príjmy a celkové výdavky (aj finančné operácie) tej istej jednotky. Ostatné FIN výkazy sa nepredkladajú opakovane, keďže zostatky aktív a pasív prechádzajú „spolu“ s jednotkou aj do agregovaných čísiel „pod“ nového zriaďovateľa.

❖ Vyradenie subjektu z verejnej správy od 1.1.

Keďže ŠÚ SR pravidelne vykonáva aktualizáciu zoznamu subjektov verejnej správy, môže sa stať, že niektorá jednotka prestane spĺňať štatistické kritériá a je nutné ju preradiť mimo verejnej správy (napríklad do subsektora verejných nefinančných korporácií). Ak sa táto zmena zrealizuje od 1.1. nasledujúceho obdobia, subjekt od nového kalendárneho roka nie je povinný spracovávať a predkladať FIN výkazy Ministerstvu financií SR. Poslednýkrát predloží výkazy k termínu 31.12., reálne už v novom kalendárnom roku. **Preto je dôležité nezabúdať na to, že aj keď už subjekt v novom období nie je zaradený do verejnej správy, je viazaný si splniť povinnosť predložiť výkazy poslednýkrát k dátumu 31.12. predchádzajúceho obdobia.**

❖ Vyradenie subjektu z verejnej správy v priebehu rozpočtového roka

Postup je obdobný ako pri zmene právnej formy v priebehu roka alebo pri zániku jednotky v priebehu roka avšak v tomto prípade sa vzťahuje na všetky FIN výkazy. Pretože neexistuje žiadna nástupnícka organizácia vo verejnej správe, údaje za určité obdobie, pokiaľ jednotka bola štatisticky zaradená do verejnej správy, by v rámci celého rozpočtového roka chýbali. Preto je nutné zabezpečiť z pozície zriaďovateľa resp. administrátora systému MF SR opakované spracovanie dát z posledne predložených výkazov, a to až do konca kalendárneho roka.

6. Termíny pre predkladanie FIN výkazov

Subsektor VS		Ústredná správa S.1311					Územná samospráva S.1313				Fondy soc. zabez. S.1314	
Finančný výkaz	Periodicita	Štátne RO, PO	Štátne fondy	Podnikateľské subjekty štátu	Ostatné subjekty ústrednej správy	Zdravotnícke zariadenia ústredná správa	Zdravotnícke zariadenia samospráva	VÚC + RO, PO	Obce + RO, PO	Dopravné podniky vo VS	Sociálna poisťovňa	Zdravotná poisťovňa VŠZP,a.s.
FIN 1-12	mesačne	do 26 dní	do 26 dní	do 26 dní	do 26 dní	do 26 dní	do 26 dní	-	-	-	do 26 dní	do 26 dní
	štvrtročne	-	-	-	-	-	-	do 30 dní	do 30 dní	do 30 dní	-	-
	k 31.12.	do 26 dní	do 26 dní	do 26 dní	do 26 dní	do 26 dní	do 26 dní	do 5.2.	do 5.2.	do 5.2.	do 26 dní	do 26 dní
FIN 2-04	štvrtročne	do 30 dní	do 30 dní	do 30 dní	do 30 dní	do 30 dní	do 35 dní	do 35 dní	do 35 dní	do 35 dní	do 30 dní	-
	k 31.12.	-	-	do 5.2.	do 5.2.	do 5.2.	do 5.2.	-	-	do 5.2.	do 5.2.	-
	k 31.12. definitívne*	-	-	do 31.7.*	-	-	-	-	-	-	-	-
FIN 3-04	štvrtročne	do 30 dní	do 30 dní	do 30 dní	do 30 dní	do 30 dní	do 35 dní	do 35 dní	do 35 dní	do 35 dní	do 30 dní	do 30 dní
	k 31.12.	do 5.2.	do 5.2.	do 5.2.	do 5.2.	do 5.2.	do 10.2.	do 10.2.	do 10.2.	do 10.2.	do 5.2.	do 5.2.
FIN 4-04	štvrtročne	do 30 dní	do 30 dní	do 30 dní	do 30 dní	do 30 dní	do 35 dní	do 35 dní	do 35 dní	do 35 dní	do 30 dní	do 30 dní
	k 31.12.	do 5.2.	do 5.2.	do 5.2.	do 5.2.	do 5.2.	do 10.2.	do 10.2.	do 10.2.	do 10.2.	do 5.2.	do 5.2.
FIN 5-04	štvrtročne	do 30 dní	do 30 dní	do 30 dní	do 30 dní	do 30 dní	do 35 dní	do 35 dní	do 35 dní	do 35 dní	do 30 dní	do 30 dní
	k 31.12.	do 5.2.	do 5.2.	do 5.2.	do 5.2.	do 5.2.	do 10.2.	do 10.2.	do 10.2.	do 10.2.	do 5.2.	do 5.2.
	k 31.12. definitívne*	-	-	do 31.7.*	-	-	-	-	-	-	-	-
FIN 6-04**	štvrtročne	-	-	-	-	-	-	do 35 dní	do 35 dní	-	-	-
	k 31.12.	-	-	-	-	-	-	do 10.2.	do 10.2.	-	-	-

Vysvetlivky:

*Definitívne údaje FIN 2-04 a 5-04 k 31.12. – Výkazy k 31.7. na základe schválenej účtovnej závierky predkladajú subjekty VS, ktoré zostavujú účtovnú závierku podľa §17a zákona č. 431/2002 Z. z. (v súlade s medzinárodnými štandardami pre finančné výkazníctvo IFRS), ďalej mikro účtovné jednotky podľa §2 zákona č. 431/2002 Z. z. a Exportno-importná banka Slovenska. Dôvodom je, že v prípade schválenej účtovnej závierky sa môžu meniť údaje o záväzkoch, ktoré sú podstatné pre vyčíslenie dlhu verejnej správy.

** Výkaz FIN 6-04 predkladajú len VUC, obce a rozpočtové organizácie územnej samosprávy. Príspevkové organizácie územnej samosprávy tento výkaz nepredkladajú.

RO – Rozpočtové organizácie.

PO – Príspevkové organizácie.

Štátne fondy – Ide o štátne fondy založené príslušnými zákonmi, a to Štátny fond rozvoja bývania, Environmentálny fond a Národný jadrový fond. Iné subjekty, ktoré majú v názve „fond“ sa zaradené do skupiny „Ostatné subjekty ústrednej správy“.

Podnikateľské subjekty štátu – Ide o všetky obchodné spoločnosti (akciové spoločnosti, spoločnosti s ručením obmedzeným), štátne podniky a Eximbanku, ktoré sú zaradené do verejnej správy.

Ostatné subjekty ústrednej správy – Ide o verejné vysoké školy, Agentúru pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov, Audiovizuálny fond, Danubiana – centrum moderného umenia,n.o., Fond na ochranu vkladov, Fond na podporu umenia, Fond na podporu vzdelávania, Fond na podporu kultúry národnostných menšín, Garančný fond investícií, Kancelária rady pre rozpočtovú zodpovednosť, Rozhlas a televízia Slovenska, Rada pre riešenie krízových situácií, Slovenský pozemkový fond, Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, Tlačová agentúra SR, Úrad pre dohľad nad výkonom auditu, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Úrad komisára pre deti, Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, Ústav pamäti národa, **Fond na podporu športu, Slovak Business Agency a DataCentrum elektronizácie územnej samosprávy Slovenska a ďalšie.**

Zdravotnícke zariadenia ústrednej správy / územnej samosprávy – Ide o subjekty, ktorých predmet činnosti je v štatistickej klasifikácii ekonomických činnosti (SK NACE) pod číselným kódom 86xx. Sú to najmä nemocnice, univerzitné alebo fakultné nemocnice, polikliniky, psychiatrické liečebne a iné liečebne.

Dopravné podniky – Ide napr. o Dopravný podnik mesta Prešov, Dopravný podnik Bratislava, Dopravný podnik mesta Žilina, Dopravný podnik mesta Košice, **Dopravný podnik mesta Považská Bystrica a Dopravný podnik mesta Martin.**

VVI - Verejná výskumná inštitúcia je právnická osoba zapísaná v registri v zmysle zákona č. 243/2017 Z.z. o verejnej výskumnej inštitúcii a o zmene a doplnení niektorých zákonov .

7. Dokument kontrol

Za účelom zvyšovania kvality predkladaných údajov zo strany subjektov verejnej správy, vypracovalo MF SR vecné a logické kontroly, ktoré sú popísané v osobitnom dokumente kontrol. Tieto kontroly sú implementované do zberových informačných systémov a subjekt verejnej správy sa s nimi môže stretnúť v procese predkladania FIN alebo účtovných výkazov v jednotlivých informačných systémoch MF SR. V dokumente sú kontroly rozdelené na dve základné skupiny, a to na kontroly:

- ✓ **vnútrovýkazové** a
- ✓ **medzivýkazové.**

Vnútrovýkazovou kontrolou sa rozumejú kontroly v rámci toho istého finančného výkazu alebo účtovného výkazu. Príkladom vnútrovýkazovej kontroly je kontrola súčtu na (medzi)súčtových riadkoch podľa vzorca uvedeného v danom riadku, neprípustnosť účtov pre určitý typ organizácie, zápornosť hodnôt a podobne.

Medzivýkazovou kontrolou sa rozumejú vzájomné väzby medzi riadkami a stĺpcami rozdielných výkazov, a to medzi účtovnými výkazmi navzájom, finančnými výkazmi navzájom alebo medzi finančnými výkazmi a Súvahou. Príkladom medzivýkazovej kontroly je kontrola výsledku hospodárenia za bežné účtovné obdobie medzi Výkazom ziskov a strát a Súvahou.

Vnútrovýkazové kontroly v Súvahe, Výkaze ziskov a strát a v rámci jednotlivých finančných výkazov sú uvedené v texte dokumentu kontrol. Prehľad medzivýkazových kontrol Súvaha vs. Výkaz ziskov a strát je taktiež uvedený v textovej časti pri týchto výkazoch.

Ostatné medzivýkazové kontroly medzi Súvahou a finančnými výkazmi a medzi finančnými výkazmi navzájom sú z dôvodu väčšieho rozsahu spracované samostatne v prílohách.

Blokujúce kontroly – sú kontroly, ktoré neumožňujú užívateľovi predložiť výkaz bez súhlasu správcu príslušného informačného systému, ktorý slúži na zber finančných a účtovných výkazov subjektov verejnej správy. Správcom je Ministerstvo financií SR a môže ísť o informačný systém výkazníctva Štátnej pokladnice, RISSAM.výkazy a Centrálny konsolidačný systém.

Blokujúce kontroly upozorňujú užívateľa na logické alebo vecné chyby na základe vyhodnotenia vnútrovýkazových alebo medzivýkazových kontrol. Chápu sa ako základné chyby, ku ktorým by nemalo dochádzať v prípade, že je transakcia správne zaúčtovaná, korektne vygenerovaná z príslušného ekonomického systému a jej obsah je jednoznačný. Napríklad, nesúlad hodnoty celkových aktív a celkových pasív v súvahe účtovnej závierky, mínusové hodnoty na položkách výkazov, na ktorých z podstaty definície položky resp. vzoru výkazu mínusová hodnota nemôže byť a ďalšie.

Cieľom blokujúcich kontrol je, aby užívateľ výsledok blokujúcich kontrol vyriešil v rámci príslušného obdobia pre predkladanie výkazov a Ministerstvu financií SR predložil vecne a logicky správne výkazy.

Bližšie informácie o kontrolných väzbách nájdete v samotnom dokumente kontrol, ktorý je zverejnený na webovom sídle MF SR:

<https://www.mfsr.sk/sk/financie/statne-vykaznictvo/legislative/vykaznictvo-subjektov-verejnej-spravy-vykazy-fin-1-12-az-fin-6-04/>

8. Metodická a technická podpora - kontakt, súvisiace dokumenty a užitočné linky

Kontakt na gestora opatrenia k finančným výkazom a príručky k finančným výkazom:

Ministerstvo financií SR
Sekcia štátneho výkazníctva
Odbor súhrnného výkazníctva štátu
Oddelenie finančnej štatistiky verejného sektora
Štefanovičova 5
817 82 Bratislava

Žiadosti o riešenie blokujúcich kontrol a ďalšie otázky či podnety nahlasujte cez **Centrum Podpory Užívateľov (CPU)**:

Webové sídlo:

<http://cpu.datacentrum.sk>

<https://www.datacentrum.sk/kontakty>

E-mail: cpu@datacentrum.sk

Telefón: 02/ 57 880 056, 0850 123 344

Ide o jednotný kontakt pre všetky informačné systémy Ministerstva financií SR, ktoré sa používajú na zber účtovných alebo finančných výkazov (IS Štátnej pokladnice, RISSAM.výkazy, Centrálny konsolidačný systém, Register účtovných závierok). Podpora používateľom je viacúrovňová.

Prvá úroveň predstavuje prvotné zaznamenanie otázky/problému, identifikácia informačného systému a pridelenie otázky riešiteľovi príslušného IS na úrovni DataCentra (CPU1).

Druhá úroveň predstavuje technické alebo metodické riešenie otázky na úrovni DataCentra (CPU2).

V prípade vyššej obtiažnosti otázky je riešenie eskalované na **tretiu úroveň podpory** – pracovníkov Ministerstva financií SR, pričom ide najmä o otázky z postupov účtovania ROPO, ŠF, obcí a VUC, účtovnej konsolidácie vo verejnej správe a spracovania FIN výkazov. Odpoveď je žiadateľovi spätne zasielaná elektronicky cez registrovaný e-mail.

Dokumenty, metodické usmernenia...

Ministerstvo financií SR - www.finance.gov.sk

- ❖ *Oblasť rozpočtu* (EKRR, zdroje, zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, usmernenia k rozpočtovej klasifikácii)
<https://www.mfsr.sk/sk/financie/verejne-financie/regulacny-komplex-pravnych-noriem-metodickych-postupov-z-oblasti-rozpocetoveho-procesu/>
- ❖ *Oblasť finančného výkazníctva* (vzory FIN výkazov, legislatíva, usmernenia)
<https://www.mfsr.sk/sk/financie/statne-vykaznictvo/legislative/vykaznictvo-subjektov-verejnej-spravy-vykazy-fin-1-12-az-fin-6-04/>
Základné informácia pre subjekty verejnej správy o povinnosti predkladať FIN výkazy
<https://www.mfsr.sk/sk/financie/statne-vykaznictvo/legislative/vykaznictvo-subjektov-verejnej-spravy-vykazy-fin-1-12-az-fin-6-04/zakladne-informacie-subjekt-zaradeny-do-verejnej-spravy-povinnostiach-oblasti-financneho-vykaznictva/>

Štátna pokladnica - www.pokladnica.sk

- ❖ *Oblasť výkazníctva* (Predpisy, príručky, organizačné usmernenia)
<https://www.pokladnica.sk/sk/vykaznictvo>
- ❖ *Informačný systém*
<https://www.pokladnica.sk/sk/informacny-system/informacny-system-SP>

DataCentrum - www.datacentrum.sk

- ❖ *Oblasť pripojenia k informačným systémom (formuláre, žiadosti...)*
<https://cpu.datacentrum.sk/dokumenty-na-stiahnutie>
- ❖ *Postupy a príručky*
<https://cpu.datacentrum.sk/postupy>

Štatistický úrad SR – www.statistics.sk

- ❖ *Zoznam subjektov verejnej správy*
<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/Databases/administration>
- ❖ *Klasifikácia COFOG*
<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/metadata/cofog>
- ❖ Register a identifikátor právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci
www.rpo.sk

9. Prílohy

Príloha č. 1 – Úvodná strana pre finančné výkazy (vzor pre aplikáciu v organizácii).

10. Zoznam skratiek

RO – rozpočtová organizácia
PO – príspevková organizácia
ŠF – štátny fond / štátne fondy
VUC – vyšší územný celok / vyššie územné celky
MF SR – Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MMF – Medzinárodný menový fond
ŠÚ SR – Štatistický úrad Slovenskej republiky
ŠP – Štátna pokladnica
DC - DataCentrum
ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania
IS – informačný systém / informačné systémy
IČO – identifikačné číslo organizácie
CPU – Centrum podpory užívateľov
IUZ – Individuálna účtovná závierka
KUZ- konsolidovaná účtovná závierka
FIN – finančný výkaz / finančné výkazy
EKRK – ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie
ESA 2010 – európsky systém národných a regionálnych účtov v Európskej únii (The European System of National and Regional Accounts)
SK NACE – štatistická klasifikácia ekonomických činností (Nomenclature des Activités économiques dans les Communautés Européennes)
COFOG – medzinárodná klasifikácia výdavkov verejnej správy podľa funkcie (Classification of Functions of Government)
OECD – Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj